

ปัจจัยที่มีผลในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปของหญิงมีบุตร
ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต
วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2560

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

สารนิพนธ์

เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปของหญิงมีบุตร
ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต

วันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2560

นางสาวสุวิมล ชัยศรีสมุทร
ผู้วิจัย

บุญยิ่ง คงอาชาภัทร,
Ph.D.
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชนินทร์ อยู่เพชร,
Ph.D.
ประธานกรรมการสอบสารนิพนธ์

ดวงพร อาภาศิลป์,
Ph.D.
คณบดีวิทยาลัยการจัดการ
มหาวิทยาลัยมหิดล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วินัย วงศ์สุรวัฒน์,
Ph.D.
กรรมการสอบสารนิพนธ์

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยในหัวข้อ “ปัจจัยที่มีผลในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปของหญิงมีบุตรในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล” ทางผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

กราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.บุญยิ่ง คงอาชาภัทร ที่คอยชี้แนะ จัดเกล้า ให้คำปรึกษา ผลักดัน ตลอดจนให้คำแนะนำต่างๆ ให้เกิดกระบวนการคิดและหาคำตอบ ตั้งแต่ขั้นตอนแรกของการวิจัย การตั้งคำถาม จนกระทั่งการตีไซค์โปสเตอร์เพื่อนำเสนอผลงาน เพื่อให้งานวิจัยเกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งแก่ตัวผู้ทำวิจัยเองและบุคคลทั่วไปที่สนใจ

กราบขอบพระคุณ ผศ.ดร.วินัย และ ผศ.ดร.ชนินทร์ กรรมการสอบที่ได้ให้คำแนะนำ เพื่อให้งานวิจัยออกมาได้สมบูรณ์แบบมากยิ่งขึ้น

กราบขอบพระคุณกลุ่มตัวอย่างคุณแม่ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกๆท่าน ที่กรุณาให้ความร่วมมือ และเสียสละเวลาในการตอบคำถาม ซึ่งเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จได้

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ ครอบครัว เพื่อนและหัวหน้างานที่เข้าใจและให้กำลังใจ จนทำให้การทำวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุวิมล ชัยศรีสมุทร

ปัจจัยที่มีผลในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปของหญิงมีบุตรในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล
PURCHASING FACTORS FOR MILK POWDER PRODUCT OF MOTHERS IN BANGKOK
AND METROPOLITAN AREA

สุวิมล ชัยศรีสมุทร 5850103

กจ.ม.

คณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์: บุญยิ่ง คงอาชาภัทร, Ph.D., ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชนินทร์ อยู่เพชร, Ph.D., ผู้ช่วยศาสตราจารย์วินัย วงศ์สุรวัดณ์, Ph.D.

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปของหญิงมีบุตรในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล เพื่อศึกษากระบวนการและปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปของหญิงมีบุตร รูปแบบเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth interview) หญิงมีบุตรจำนวน 20 คน โดยการใช้เครื่องมือคือแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างคือหญิงมีบุตรส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-35 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีบุตรจำนวน 1 คน โดยหญิงมีบุตรมีความตั้งใจตั้งแต่ช่วงตั้งครรภ์ที่จะเลี้ยงบุตรด้วยน้ำนมแม่ทุกคน ซึ่งพบว่ามีร้อยละ 90 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่สามารถเลี้ยงบุตรด้วยน้ำนมแม่ได้ แต่ยังมีปัจจัยบางประการที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเปลี่ยนนมในการเลี้ยงบุตรในครั้งที่ 1 พบว่าสาเหตุส่วนใหญ่ร้อยละ 45 คือการที่กลุ่มตัวอย่างมีปริมาณน้ำนมไม่เพียงพอที่จะใช้เลี้ยงบุตร และปัจจัยที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเปลี่ยนนมในการเลี้ยงบุตรในครั้งที่ 2 สาเหตุส่วนใหญ่ร้อยละ 40 เกิดจากระบบขับถ่ายของบุตรมีปัญหา โดยปัญหาที่พบคือมีอาการท้องผูก กลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ 10 ที่ใช้นมผงสำเร็จรูปตั้งแต่หลังคลอด ก็ยังคงพบว่ายังมีปัจจัยที่ทำให้ต้องเปลี่ยนนมผงสำเร็จรูปในครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 ซึ่งเป็นสาเหตุเดียวกันคือ แพทย์แนะนำว่านมผงสำเร็จรูปแบรนด์อื่นมีสารอาหารดีกว่าและบุตรมีปัญหาด้านระบบขับถ่าย ส่วนในด้านบุคคลผู้ที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในการตัดสินใจ (Influencer) เลือกนมให้กับบุตรในครั้งที่ 1 นั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เชื่อในคำแนะนำของแพทย์ อันดับต่อมาคือได้รับตัวอย่างนมผงสำเร็จรูปสำหรับทารกมาจากโรงพยาบาลก่อนกลับบ้านหรือบุตรของตนได้รับประทานในช่วงที่ยังอยู่ที่โรงพยาบาล เชื่อเพื่อนหรือคนรู้จักที่เป็นคุณแม่ที่มีบุตรมาก่อน และค้นหาหาข้อมูลและนำมาประมวลผลด้วยตนเองตามลำดับ ส่วนในครั้งที่ 2 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกที่จะค้นหาข้อมูลแล้วนำมาประเมินผลและตัดสินใจซื้อด้วยตัวเอง อันดับต่อมาคือเชื่อในคำแนะนำของแพทย์ เชื่อในคำแนะนำของเพื่อนหรือคนรู้จักที่เป็นคุณแม่ที่มีบุตรมาก่อนและเชื่อพ่อแม่หรือญาติเป็นลำดับสุดท้าย

คำสำคัญ: การเลือกซื้อนมผง/ ปัจจัยในการเลือกซื้อนมผง/ หญิงมีบุตร/ นมผงสำเร็จรูป/ ผู้ที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจ

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทคัดย่อ	ค
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	5
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	5
1.3.1 ขอบเขตด้านประชากร	5
1.3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา	5
1.3.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา	5
1.4 กรอบแนวคิดการวิจัย	6
1.5 ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ	6
1.6 นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 คำสำคัญ	8
2.1.1 พฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer Behavior)	8
2.1.2 กระบวนการตัดสินใจซื้อ (Buyer's Decision Process)	9
2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	10
2.2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความไว้วางใจ	10
2.2.2 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจซื้อ	11
2.2.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค	12
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
2.3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ	15
2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ	17

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3	
วิธีการดำเนินการวิจัย	19
3.1 แหล่งข้อมูล ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	19
3.1.1 แหล่งข้อมูล	19
3.1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	20
3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	20
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	20
3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	22
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	22
บทที่ 4	
ผลการวิจัย	23
4.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์	23
4.2 ประสิทธิภาพในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปให้กับบุตร	25
4.2.1 การเลือกนมให้กับบุตร	25
4.2.1 การเปลี่ยนนมครั้งที่ 1	25
4.2.2 การเปลี่ยนนมครั้งที่ 2	26
4.3 ผู้ที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจ (Influencer) เลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปให้กับบุตร	27
4.3.1 บุคคลผู้ที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจ (Influencer) ในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปให้กับบุตรในการเปลี่ยนนมครั้งที่ 1	27
4.3.2 บุคคลผู้ที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจ (Influencer) ในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปให้กับบุตรในการเปลี่ยนนมครั้งที่ 2	29
บทที่ 5	
สรุปผลการวิจัย	31
5.1 สรุปผลการวิจัย	31
5.1.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์	32
5.1.2 ส่วนที่ 2 ประสิทธิภาพในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปให้กับบุตร	32
5.1.3 ส่วนที่ 3 บุคคลผู้ที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจ (Influencer) ในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปให้กับบุตร	33
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	33

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.3 ข้อเสนอแนะ	34
5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำงานวิจัยไปใช้	34
5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	35
บรรณานุกรม	36
ภาคผนวก	38
ภาคผนวก ก ถอดเทปบทสัมภาษณ์	39
ประวัติผู้วิจัย	99

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1.1	บริษัทและแบรนด์นมผงสำเร็จรูปสำหรับทารกที่มีจำหน่ายในประเทศไทย	3
4.1	แสดงอายุของหญิงมีบุตร (ปี)	23
4.2	ระดับการศึกษาของหญิงมีบุตร	24
4.3	แสดงจำนวนบุตร (คน)	24

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
1.1	จำนวนประชากรวัยต่าง ๆ พ.ศ. 2548 – 2578	1
1.2	ข้อมูลบริษัทนมผงในประเทศไทย	3
1.3	กรอบแนวคิดการวิจัย	6
2.1	แบบจำลองกระบวนการตัดสินใจซื้อ 5 ขั้นตอน	11
3.1	กรอบแนวคิดการวิจัย	20
4.1	แสดงกระบวนการในการเลือกนมให้กับบุตร	25
4.2	แสดงบุคคลที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกนมครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2	28

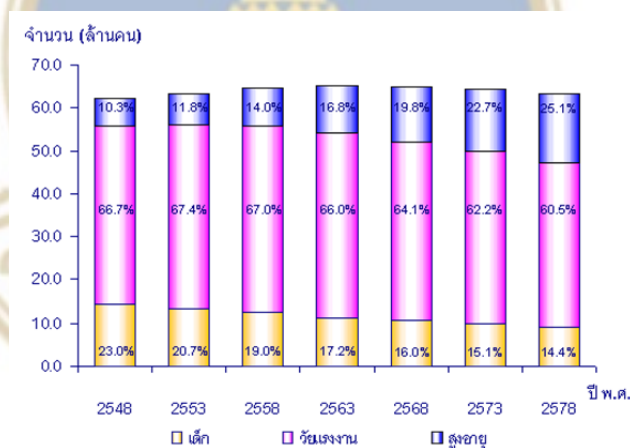

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในการฉายภาพประชากร คณะทำงานฉายภาพประชากรฯ สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ได้ตั้งข้อสมมุติว่าในอนาคตการเกิดหรือภาวะเจริญพันธุ์ของสตรีไทยจะยังคงลดลงไป โดยที่จำนวนบุตรโดยเฉลี่ยที่สตรีคนหนึ่งจะมีตลอดวัยเจริญพันธุ์ของตนจะลดจาก 1.65 คนในปี พ.ศ. 2548 เป็น 1.45 คน ในปี พ.ศ. 2568 และกลุ่มสตรีที่ให้กำเนิดบุตรสูงสุด (อัตราเกิดรายอายุ) ค่อย ๆ เปลี่ยนจากกลุ่มอายุ 20 – 24 ปี ในปี พ.ศ. 2548 เป็นกลุ่มอายุ 25 – 29 ปี ในปี พ.ศ. 2568 (ปีทมา ว่าพัฒนางศ์ และปราโมทย์ ประสาทกุล. (ม.ป.ป.))

ภาพที่ 1.1 จำนวนประชากรวัยต่าง ๆ พ.ศ. 2548 – 2578

ที่มา: ปีทมา ว่าพัฒนางศ์ และปราโมทย์ ประสาทกุล. (ม.ป.ป.)

นมผงหรือนมผงคัดแปลงสำเร็จรูปสำหรับทารก เป็นสินค้าที่ใช้ทดแทนน้ำนมแม่ โดยปัจจุบันนี้คุณสมบัติของนมผงได้ถูกพัฒนาให้มีคุณสมบัติและคุณภาพโดยรวมให้มีความใกล้เคียงกับนมแม่มากที่สุด โดยการเติมสารอาหารต่างๆ เช่น จุลินทรีย์สุขภาพ (Prebiotic) นิวคลีโอไทด์ (Nucleotide) เป็นต้น เพื่อใช้เป็นอาหารที่ดีที่สุดและเหมาะสมที่สุดสำหรับบุตร นมผงเป็นผลิตภัณฑ์ที่ทุกครอบครัวให้ความสำคัญและมีความตื่นตัวสูง เนื่องจากวัยเด็กที่รับประทานนมผงสำเร็จรูป เป็นช่วงวัยที่สำคัญ

ในการพัฒนาการทางด้านสติปัญญา การเจริญเติบโตทางด้านร่างกายและการพัฒนาการของบุตรอย่างต่อเนื่องอีกทั้งความจำ ความคิด การเรียนรู้ ตลอดจนพัฒนาการและพฤติกรรมของเด็ก พ่อแม่จึงให้ความสำคัญกับการเลือกซื้อนมผงสำหรับเด็กในวัยนี้มากที่สุด (ศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทย, 2557)

จากผลการสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรี (Multiple Indicator Cluster Surveys: MICS) โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติด้วยการสนับสนุนขององค์การยูนิเซฟในปี พ.ศ. 2555 พบว่าอัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวในช่วง 6 เดือนแรกตลอดในประเทศไทยอยู่ที่ร้อยละ 12.3 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ต่ำที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และจากการศึกษาพัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย ปี 2558 โดยกรมอนามัย พบว่าเด็กอายุต่ำกว่า 6 เดือนที่กินนมแม่เพียงอย่างเดียวมีเพียงร้อยละ 27.6 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในประเทศกำลังพัฒนาทั่วโลกที่มีอัตราอยู่ที่ร้อยละ 39 (ข้อมูลจาก unicef) โดยปัญหาและอุปสรรคสำคัญที่ทำให้คุณแม่ในประเทศไทยไม่สามารถเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ได้ 6 เดือน คือ การทำงาน โดยเฉพาะคุณแม่ที่ต้องออกมาทำงานนอกบ้านทั้งในระบบและนอกระบบ ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ เดือนมกราคม 2557 มีผู้หญิงทำงานมากถึงร้อยละ 45.25 หรือคิดเป็นจำนวน 37.79 ล้านคน ซึ่งในกลุ่มผู้หญิงเหล่านี้เมื่อเป็นคุณแม่หลังคลอดลูกส่วนใหญ่จะรีบกลับมาทำงาน ระยะเวลาของการที่คุณแม่จะให้นมลูกได้เต็มที่จะเป็นช่วงระยะเวลากลอดเท่านั้นคือ 90 วัน แต่ก็มีคุณแม่บางคนกลับมาทำงานก่อนครบวันลาคอด* ด้วยเหตุผลว่า ไม่อยากขาดรายได้ร้อยละ 37.8 เกรงใจเพื่อนร่วมงานร้อยละ 24.3 นายจ้างตามตัวให้กลับไปทำงานร้อยละ 18.9 เพื่อรักษาตำแหน่งร้อยละ 18.2 อื่นๆ ร้อยละ 10.8 และกลัวไม่ได้ขึ้นเงินเดือน หรือ ถูกลดโบนัสร้อยละ 2.7 (*ข้อมูลจาก IHPP) (สำนักข่าว Hfocus (เฟซบุ๊กส์). (2559))

จากงานศึกษาเรื่องการตลาดนมผงของ ดร.บวรสรรค์ เจียดำรง พบว่ามูลค่าตลาดนมผงในประเทศไทยปี พ.ศ. 2557 มีมูลค่า 25,000 ล้านบาท โดยมีกำไรเฉลี่ยกว่า 1,000 ล้านบาทต่อปี โดยสามารถแบ่งนมผงสำเร็จรูปสำหรับทารกดังนี้

1. กลุ่มนมผงระดับพรีเมียม สัดส่วนร้อยละ 60 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 6,210 บาท ต่อปี 74,520 บาท
2. กลุ่มระดับสแตนดาร์ด สัดส่วนร้อยละ 32 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 3,000 บาท หรือ 36,000 บาทต่อปี
3. กลุ่มระดับอีโคโนมี สัดส่วนร้อยละ 8 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 2,500 บาท หรือ 25,000 บาทต่อปี

โดยปัจจุบันประเทศไทยมีบริษัทที่ดำเนินธุรกิจนมผงสำเร็จรูปสำหรับทารกดังรายละเอียดด้านล่าง

ตารางที่ 1.1 บริษัทและแบรนด์นมผงสำเร็จรูปสำหรับทารกที่มีจำหน่ายในประเทศไทย

No.	Brand	Company
1	Enfa	Mead Johnson
2	Nan / Bear brand	Nestle
3	Similac	Abbott
4	Dumex	Dumex
5	S-26	Wyeth
6	Meji	Meji
7	Snow	Snow brand
8	DG Goat milk	Pacific Healthcare

ซึ่งกลุ่มนมผงระดับพรีเมียมมีอัตราการเติบโตสูงสุดอยู่ที่ร้อยละ 12 ในขณะที่ตลาดนมผงระดับสแตนด์บายและระดับอีโคโนมีอัตราการเติบโตไม่ค่อยมาก จึงทำให้ตลาดนมผงโดยรวมทั้งระบบเติบโตประมาณร้อยละ 4 – 5

การทำธุรกิจนมผงในประเทศไทย						
ข้อมูลทางธุรกิจ						
ประเด็น	ข้อมูลทางธุรกิจ					
ประเด็น						
ตราสินค้า						
ระยะเวลา ดำเนินธุรกิจ ในประเทศไทย	42	57	121	48	21	53
ทุนจดทะเบียน	300	30	880	300	8,500,000	23,000,000
สินทรัพย์รวม ปีล่าสุด	6,383,614,643	2,677,639,673	16,333,846,137	3,043,817,141	206,155,230	1,071,094,507

ที่มา: กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์, ข้อมูล ณ วันที่ 26 พฤษภาคม 2557

ภาพที่ 1.2 ข้อมูลบริษัทนมผงในประเทศไทย

ที่มา: ศูนย์ข้อมูล & ข่าวสืบสวนเพื่อสิทธิพลเมือง (TJIC). (2557, สิงหาคม 28).

กฎหมายใหม่ “ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง พ.ศ.2560” หรือ พ.ร.บ. มิลค์โค้ด หรือ พ.ร.บ.นมผง ได้ควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง มีผลบังคับใช้ในวันที่ 8 กันยายน 2560 นี้ถือเป็นกฎหมายฉบับแรกของประเทศไทยที่ประกาศใช้เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคกลุ่มทารกและเด็กเล็ก เพื่อควบคุมการส่งเสริมการตลาด ผ่านสื่อโฆษณาและวิธีการลด แลก แจก แถม ของผลิตภัณฑ์กลุ่มอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กหรือผลิตภัณฑ์นมผงให้เป็นไปอย่างเหมาะสม เพื่อให้เด็กทุกคนได้กินนมแม่อย่างเต็มที่ ขณะที่สาระสำคัญของกฎหมายฉบับนี้ มุ่งเน้นการห้ามโฆษณาหรือห้ามสื่อสารทางการตลาดทุกช่องทาง โดยเฉพาะอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กที่มีอายุ 0 - 3 ปี ซึ่งอาหารที่เราคุ้นเคยสำหรับให้แก่ทารกและเด็กเล็กก็คือนมผงสำเร็จรูปและหมายรวมถึงผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่ใช้เป็นอาหารที่มีส่วนประกอบของสารอาหารที่เหมาะสมและเพียงพอที่จะใช้เลี้ยงทารกตามกฎหมายว่าด้วยอาหาร มาตรการตามกฎหมาย ในมาตรา 14 ได้กำหนดห้ามผู้ใดโฆษณาอาหารสำหรับทารก (0 - 1 ปี) ตลอดจนห้ามทำกิจกรรมส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก (0 - 3 ปี) คือการกำหนดห้ามโฆษณานมสูตร 1 สำหรับทารกอายุ 0 - 12 เดือน และนมสูตร 2 สำหรับเด็กอายุ 6 เดือนถึง 3 ปี แต่ในนมผงสูตร 3 สำหรับเด็กอายุ 1 ปี ขึ้นไป ยังสามารถโฆษณาได้

ในปี 2552 บริษัท นิลเส็น (ประเทศไทย) จำกัด ได้สำรวจความเชื่อในโฆษณารูปแบบต่างๆ พบว่า คำแนะนำจากคนรู้จัก และบทความทางหนังสือพิมพ์มีบทบาทสำคัญอย่างมากในการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค กล่าวคือ ผู้บริโภคชาวไทยมากถึง 85% เชื่อคำแนะนำจากบุคคลอื่นๆ ในรูปแบบของโฆษณาต่างๆ นั้นแสดงให้เห็นว่าการสื่อสารแบบดั้งเดิมหรือการบอกต่อปากต่อปากยังคงเป็นช่องทางที่ผู้บริโภคเชื่อถือมากที่สุด (สุจิต ผลเจริญ, ม.ป.ป.)

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าในประเทศไทยอัตราการเกิดของเด็กมีแนวโน้มลดลง อีกทั้งการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ยังไม่สามารถเป็นไปได้อย่างเต็มที่เนื่องด้วยพฤติกรรมในปัจจุบันที่คุณแม่มีภาระการทำงาน จึงทำให้นมผงสำเร็จรูปสำหรับทารกเป็นทางเลือกลำดับแรกสำหรับการทดแทนนมจากแม่ ซึ่งจะเห็นได้ว่าตลาดนมผงสำเร็จรูปเป็นตลาดที่น่าสนใจเนื่องจากมีมูลค่าสูงและเติบโตในเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง แต่ในปัจจุบันมีกฎหมายใหม่ที่เข้ามาควบคุมการส่งเสริมการตลาดรวมถึงการสื่อสารการตลาดไปยังผู้บริโภค จึงทำให้ความเข้าใจถึงขั้นตอนหรือปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของคุณแม่เลือกในการเลือกนมผงสำเร็จรูปจึงนับเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษากระบวนการในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปของหญิงมีบุตรในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปของหญิงมีบุตรในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปของหญิงมีบุตรในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีขอบเขตการศึกษา ดังนี้

1.3.1 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ หญิงมีบุตรที่มีประสบการณ์ในการหาข้อมูลหรือเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปสำหรับทารกให้กับบุตรที่อาศัยในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ หญิงมีบุตรที่มีประสบการณ์ในการหาข้อมูลหรือเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปสำหรับทารกให้กับบุตรที่อาศัยในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล จำนวน 20 คน

1.3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

โดยการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นเนื้อหามุ่งศึกษา

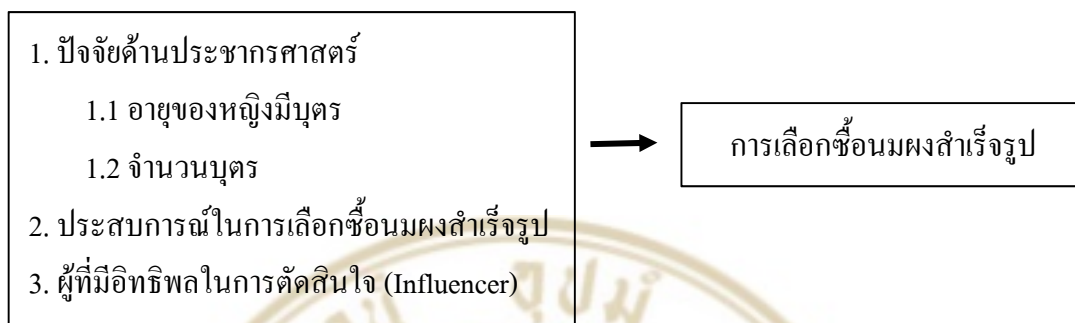
- กระบวนการในการตัดสินใจเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปของหญิงมีบุตรในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล
- ปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปของหญิงมีบุตรในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล อันได้แก่ ประสบการณ์ในการหาข้อมูลและเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูป รวมถึงบุคคลผู้ที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจ (Influencer)

1.3.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการวิจัย ตั้งแต่วันที่ 5 มิถุนายน 2560 ถึง วันที่ 31 สิงหาคม 2560 โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผ่านการใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

1.4 กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปของหญิงมีบุตรในเขต กรุงเทพฯ และปริมณฑล ผู้วิจัยได้กำหนดของเขตเนื้อหางานวิจัยไว้ดังนี้

ภาพที่ 1.3 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.5 ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับบริษัทหรือผู้ประกอบการนมผงสำเร็จรูปหรือสินค้าในกลุ่มใกล้เคียงในการพัฒนาวางแผนรวมถึงสร้างกลยุทธ์ทางการตลาด เพื่อให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย และสามารถแข่งขันและพัฒนาธุรกิจต่อไปได้
2. เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจทำการตลาดได้ตรงจุดการตัดสินใจของกลุ่มเป้าหมาย
3. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปของหญิงมีบุตรในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

1.6 นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

นมผงสำเร็จรูปสำหรับทารก หรือนมดัดแปลงสำหรับทารก หมายถึง อาหารที่ผลิตขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบของนมจากสัตว์ ให้มีองค์ประกอบของสารอาหารที่เหมาะสมเพื่อใช้เลี้ยงทารกตั้งแต่แรกเกิดจนถึงสิบสองเดือน

แบรนด์นมผงสำเร็จรูป หมายถึง ตราสินค้าที่จำหน่ายนมผงสำเร็จรูปสำหรับทารก

หญิงมีบุตร หมายถึง ผู้หญิงที่อยู่ในช่วงตั้งแต่ตั้งครรภ์หรือมีบุตรแล้ว

การตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการในการเลือกที่จะกระทำการใดสิ่งหนึ่งจากทางเลือกต่างๆ ที่มีอยู่ ซึ่งผู้บริโภคจะต้องตัดสินใจในทางเลือกต่างๆ ของสินค้าและบริการอยู่เสมอ โดยที่

เขาจะเลือกสินค้าหรือบริการตามข้อมูลและข้อจำกัดของสถานการณ์ การตัดสินใจจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญและอยู่ในจิตใจของผู้บริโภค (ฉัตยาพร เสมอใจ, 2550:46)

พฤติกรรมความตั้งใจซื้อ (Purchase Intention) หมายถึง ความตั้งใจหรือการที่ผู้บริโภคมีความต้องการจับจ่ายเพื่อซื้อสินค้าอย่างใดอย่างหนึ่งที่สอดคล้องกับความต้องการ ซึ่งความตั้งใจซื้อเกิดจากทัศนคติ และความมั่นใจของผู้บริโภคต่อแบรนด์หรือตราสินค้า

พฤติกรรมการซื้อฉันทผง หมายถึง การซื้อและการใช้ฉันทผงสำเร็จรูปสำหรับทารกในการเลี้ยงดูบุตรตั้งแต่แรกเกิด

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปของหญิงมีบุตรในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีคำสำคัญ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. คำสำคัญ
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 คำสำคัญ

2.1.1 พฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer Behavior)

พฤติกรรมผู้บริโภค ได้มีผู้ให้ความหมายหรือแนวคิดไว้ ดังนี้

คูกร เสรีรัตน์ (2540 : 6) ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการซื้อและการใช้สินค้าและบริการ (ผลิตภัณฑ์) โดยผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนที่บุคคลต้องมีการตัดสินใจทั้งก่อนและหลังการกระทำดังกล่าว

ธีรรงค์ อุดมไพจิตรกุล (2547 : 85) ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง กระบวนการตัดสินใจและลักษณะกิจกรรมของแต่ละบุคคล ในการจัดหา การซื้อ การใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการที่ซื้อมาเพื่อตอบสนองความต้องการทั้งด้านพื้นฐานและด้านจิตใจด้วยรายได้ที่มีจำกัด

อัสน์อุไร เตชะสวัสดิ์ (2549 : 2) กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer Behavior) ตามการจำกัดความของสมาคมการตลาดแห่งสหรัฐอเมริกา หมายถึง พฤติกรรมการแลกเปลี่ยนต่างๆ ที่เกิดขึ้น ในชีวิตของมนุษย์ ซึ่งดำเนิน ไปภายใต้ผลสะท้อนที่เกิดจากภาวะแวดล้อม พฤติกรรมความรู้สึนึกคิดและความรู้ความเข้าใจของมนุษย์ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ หรือ พฤติกรรมผู้บริโภคหมายถึง เรื่องที่เกี่ยวกับหน่วยการซื้อ (The buying units) และกระบวนการแลกเปลี่ยนซึ่งเกี่ยวข้องกับการได้มา การบริโภคและการกำจัดทิ้งซึ่งผลิตภัณฑ์บริการ ประสบการณ์ และความคิดต่างๆ ทั้งนี้ คาดว่า หน่วยการซื้อ จะครอบคลุมทั้งผู้บริโภคโดยทั่วๆ ไป ทั้งที่เป็นรายบุคคล เป็นกลุ่ม

หรือเป็นองค์กรก็ได้ หรือพฤติกรรมผู้บริโภคหมายถึง เรื่องที่เกี่ยวกับบุคคลแต่ละคน กลุ่มคนหรือองค์กร และกระบวนการที่ใช้ในการเลือกเฟ้น การสร้างความมั่นใจ การใช้ และการกำจัดผลิตภัณฑ์ บริการ ประสิทธิภาพหรือแนวความคิด เพื่อสนองความต้องการและความพึงพอใจของตนตลอดจนผลกระทบของกระบวนการดังกล่าว ที่มีต่อผู้บริโภคและสังคม

Schiffman and Kanuk (1994: 7) ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง พฤติกรรมซึ่งบุคคลทำการค้นหา (Searching) การซื้อ (Purchasing) การใช้ (Using) การประเมินผล (Evaluating) และการใช้จ่าย (Disposing) ในผลิตภัณฑ์และบริการ โดยคาดว่าจะต้องตอบสนองความต้องการเขา

กล่าวสรุปได้ว่า พฤติกรรมของผู้บริโภค หมายถึง กระบวนการที่บุคคลจะทำการตัดสินใจว่าจะซื้อสินค้าและบริการอะไรหรือไม่ อย่างไร ถ้าซื้อจะซื้อที่ไหน เมื่อไร มีวิธีการซื้อ การใช้สินค้าและบริการนั้นอย่างไร

2.1.2 กระบวนการตัดสินใจซื้อ (Buyer's Decision Process)

อคุลย์ จาตุรงค์กุล (2543 : 160-166) ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการตัดสินใจซื้อประกอบด้วย ขั้นตอนต่าง ๆ 5 ขั้นตอน (การตระหนักถึงความต้องการ การเสาะแสวงหาข่าวสาร การประเมินทางเลือก การตัดสินใจซื้อ และพฤติกรรมหลังการซื้อ) อันจะนำไปสู่การตัดสินใจซื้อ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2552: 151) ได้ให้ความหมายไว้ว่า กระบวนการหรือขั้นตอนการตัดสินใจซื้อ (Buyer's Decision Process) เป็นลำดับขั้นตอนในการตัดสินใจซื้อ ของผู้บริโภค ประกอบไปด้วย การรับรู้ปัญหา การค้นหาข้อมูล การประเมินผลทางเลือก การตัดสินใจซื้อ และพฤติกรรมภายหลังการซื้อ

มานิต รัตนสุวรรณ และ สมฤดี ศรีจรรยา (2554 : 154) กระบวนการตัดสินใจของผู้ซื้อของผู้บริโภคประกอบด้วย 6 ขั้นตอน เริ่มตั้งแต่การรับรู้ความต้องการและค้นหาข้อมูลที่ต้องการสินค้าที่ต้องการเปรียบเทียบคุณภาพและราคา สุดท้ายจะเปิดทางเลือกกว่าเลือกสินค้าไหนที่ได้ตรงตามความต้องการจึงตัดสินใจซื้อ

โดยสรุป กระบวนการในการตัดสินใจซื้อ หมายถึง กระบวนการตัดสินใจของผู้ซื้อหรือผู้บริโภคที่ผ่านขั้นตอนต่างๆ คือ การรับรู้ปัญหาหรือความต้องการ การค้นหาข้อมูล ประเมินทางเลือก หรือทำการเปรียบเทียบ และการตัดสินใจซื้อ

2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความไว้วางใจ

มินา อ่องบางน้อย (2553, หน้า 34) กล่าวว่า ใจไว้วางใจ คือ ความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิด อันเกิดจากการติดต่อระหว่างผู้ให้บริการกับลูกค้า ลูกค้าที่เกิดความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดจะเกิดความไว้วางใจ ส่งผลให้เกิดความรู้สึกมั่นใจต่อสินค้าหรือบริการ ความไว้วางใจกลายเป็นตัววัดทางสัมพันธภาพที่สามารถจับต้องยากระหว่างองค์กรกับลูกค้า

Robbins (2000 อ้างใน อุซุมพร แก้วขุนทด, 2550) ได้อธิบายความไว้วางใจว่าเป็น ความคาดหวังที่เกิดขึ้นในเชิงบวกต่อคนอื่นในเรื่องของคำพูด การปฏิบัติหรือการตัดสินใจที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง สรุปได้ว่า ความไว้วางใจ หมายถึง ความรู้สึกอันสามารถเกิดขึ้นได้จากความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดที่เกิดจากการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ให้บริการกับลูกค้าลูกค้าที่เกิดความไว้วางใจ โดยเป็น ความคาดหวังที่เกิดขึ้นในเชิงบวกต่อคนอื่นในเรื่องของคำพูด การปฏิบัติหรือการตัดสินใจที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

การสร้างความไว้วางใจคือการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้า และปัจจัยแห่งความสำเร็จของนักการตลาดหรือผู้ขาย ซึ่ง Millar & Millar (2009) ชี้แจงว่าการสร้างความไว้วางใจ หรือ Trust ประกอบไปด้วยตัวอักษร 5 ตัวนั่น คือ “TRUST” ซึ่งหมายถึงปัจจัย 5 อย่างที่จะช่วยในการสร้างความสัมพันธ์ที่แนบแน่นและยั่งยืนกับลูกค้า

T = Truth ความจริง เรื่องที่ลูกค้าไม่สามารถยอมรับได้ คือการโกหก และการโกหกยังเป็นสิ่งที่จะไปทำลายความไว้วางใจของลูกค้าได้มากที่สุด ความซื่อสัตย์เป็นสิ่งที่ลูกค้าต้องการซึ่งความซื่อสัตย์จะทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีและเนิ่นนาน

R = Reliability ความน่าเชื่อถือ ความไว้วางใจจะเกิดขึ้นเมื่อเราสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ทุกๆครั้งที่ผู้ให้บริการติดตามผลหลังการขาย สิ่งที่เกิดขึ้นคือความไว้วางใจ

U = Understanding ความเข้าใจ เมื่อผู้ให้บริการสามารถทำความเข้าใจถึงความต้องการของลูกค้าได้และใช้คำถามที่แสดงให้ลูกค้าเห็นถึงความสนใจนั้นหมายถึงเราได้ทำให้เกิดความไว้วางใจขึ้นในทางธุรกิจ

S = Service การบริการ การบริการลูกค้าที่เป็นรายบุคคลเป็นวิธีการสร้างความไว้วางใจที่ดีที่สุด

T = Take your time การใช้เวลา ทุกๆปัจจัยที่กล่าวในข้างต้น ไม่สามารถใช้เวลาเพียงนิดเดียวในการสร้างขึ้น ผู้ให้บริการจำเป็นจะต้องหมั่นติดตามผล หมั่นเข้าหาลูกค้าโดยการไปพบ รวมถึงช่วยแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น และส่งสินค้าตรงเวลากว่าคำขอบคุณต่อลูกค้าอย่างเสมอๆ

2.2.2 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจซื้อ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2552: 157) กระบวนการหรือขั้นตอนการตัดสินใจซื้อ (Buyer's Decision Process) เป็นลำดับขั้นตอนในการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค ประกอบไปด้วย การรับรู้ปัญหา การค้นหาข้อมูล การประเมินผลทางเลือก การตัดสินใจซื้อ และพฤติกรรมภายหลังการซื้อ ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 2.1 แบบจำลองกระบวนการตัดสินใจซื้อ 5 ขั้นตอน

ที่มา: ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2552: 157))

- การรับรู้ปัญหา (Problem recognition) การที่ผู้บริโภคทราบความจำเป็นและความต้องการในสินค้า งานของนักการตลาดในขั้นนี้ก็คือ จัดสิ่งกระตุ้นความต้องการ ด้านผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางจำหน่าย หรือการส่งเสริมการตลาดเพื่อให้ผู้บริโภคเกิดความต้องการในสินค้า
- การค้นหาข้อมูล (Information search) เมื่อผู้บริโภครับรู้ปัญหานั้น คือเกิดความต้องการในขั้นที่ หนึ่งแล้วก็จะค้นหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ แหล่งบุคคล ได้แก่ ครอบครัว เพื่อน คนรู้จัก และแหล่งการค้า ได้แก่ สื่อโฆษณา พนักงานขาย งานของนักการตลาดที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการในขั้นนี้ คือ พยายามจัดหาข้อมูลข่าวสารให้ผ่านแหล่งการค้าและแหล่งบุคคลให้มีประสิทธิภาพและทั่วถึง
- การประเมินผลทางเลือก (Evaluation of alternatives) เมื่อผู้บริโภคได้ข้อมูลมาแล้ว จากขั้นที่สอง ผู้บริโภคจะเกิดความเข้าใจและประเมินผลทางเลือกต่าง ๆ หลักเกณฑ์ที่พิจารณาคือ (1) คุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ (2) การให้น้ำหนักความสำคัญ สำหรับคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ (3) ความเชื่อถือในตราสินค้า หรือภาพพจน์ จะมีอิทธิพลในการเลือก ตัดสินใจ (4)ทัศนคติในการเลือกตราสินค้า ผู้บริโภคตัดสินใจเลือกผลิตภัณฑ์ที่ชอบมากที่สุด และปฏิเสธที่จะไม่ซื้อสินค้าที่ตนเองไม่มีความพอใจที่จะซื้อ
- การตัดสินใจซื้อ (Purchase decision) จากการประเมินผลพฤติกรรมในขั้นที่ 3 จะช่วยให้ผู้บริโภคกำหนดความพอใจระหว่างผลิตภัณฑ์ต่างๆที่เป็นทางเลือก โดยทุกๆ ไปผู้บริโภคจะตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ที่ตนชอบที่สุด และปัจจัยต่างๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการประเมินผลพฤติกรรมและการตัดสินใจซื้อ 3 ประการ คือ หลังจากประเมินทางเลือกก่อนที่จะเกิดความตั้งใจซื้อ และเกิดการตัดสินใจซื้อ จะต้องพิจารณา 3 ประการ คือ

1. ทักษะของบุคคลอื่น ทักษะของบุคคลที่เกี่ยวข้อง จะมีผลทั้งด้านบวกและด้านลบต่อการตัดสินใจซื้อ

2. ปัจจัยสถานการณ์ที่คาดคะเนไว้ ผู้บริโภคจะคาดคะเนปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น รายได้ที่คาดคะเนของครอบครัว การคาดคะเนของต้นทุนของผลิตภัณฑ์ และการคาดคะเนผลประโยชน์ของผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

3. ปัจจัยสถานการณ์ที่ไม่ได้คาดคะเนไว้ ขณะที่ผู้บริโภคกำลังตัดสินใจซื้อนั้น ปัจจัยสถานการณ์ที่ไม่ได้คาดคะเนจะเข้ามาเกี่ยวข้องซึ่งมีผลกระทบต่อความตั้งใจซื้อ เช่น ผู้บริโภคไม่ชอบลักษณะของพนักงานขาย หรือผู้บริโภคเกิดอารมณ์เสียหรือวิตกกังวลจากรายได้ นักการตลาดเชื่อว่าปัจจัยที่ไม่คาดคะเนจะมีอิทธิพลอย่างมาก การตัดสินใจของแต่ละบุคคลจะต้องมีการปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงได้ นักการตลาดต้องใช้ความพยายามเพื่อทำความเข้าใจต่อพฤติกรรมซื้อเพื่อลดภาวะความเสี่ยง

- พฤติกรรมหลังซื้อ (Postpurchase behavior) ผู้บริโภคจะเกิดความพอใจหรือไม่พอใจ และจะก่อพฤติกรรมหลังการซื้อ ปัญหาอยู่ที่ว่าจะไรเป็นตัวกำหนดว่าผู้ซื้อพอใจหรือไม่พอใจในการซื้อ โดยขึ้นกับความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหมายของผู้บริโภค (Consumer's expectation) กับการปฏิบัติการของสินค้า (Product' perceived performance) ถ้าสินค้าน้อยกว่าความคาดหมายผู้บริโภកก็จะผิดหวัง ถ้าตรงกับความหมายผู้บริโภคจะพอใจ ถ้าดีเกินความคาดหมายผู้บริโภคจะปลื้มปิติยินดีมาก โดยผู้บริโภคนจะอิงความคาดหมายไว้กับข้อมูลข่าวสารที่เขาได้รับจากผู้ขาย เพื่อนๆ และแหล่งอื่นๆ

2.2.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค

ผู้บริโภคแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ซึ่งมีผลมาจากความแตกต่างกันของลักษณะทางกายภาพและสิ่งแวดล้อมของแต่ละบุคคล ส่งผลให้ตัดสินใจซื้อของแต่ละบุคคลไม่เหมือนกัน โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภค ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ดังนี้

2.2.3.1 ปัจจัยด้านวัฒนธรรม (Cultural Factor) วัฒนธรรมเป็นวิธีการดำเนินชีวิตที่สังคมเชื่อถือเป็นสิ่งดีงามและยอมรับมาปฏิบัติ เพื่อให้สังคมดำเนินและมีการพัฒนาไปได้ด้วยดี บุคคลในสังคมเดียวกันจึงต้องยึดถือและปฏิบัติตามวัฒนธรรมเพื่อการอยู่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่กำหนดความต้องการพื้นฐานและพฤติกรรมของบุคคล โดยวัฒนธรรมสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

- วัฒนธรรมพื้นฐาน (Culture) หมายถึง สิ่งที่เป็นรูปแบบหรือวิถีทางในการดำเนินชีวิต ที่สามารถเรียนรู้และถ่ายทอด สืบต่อกันมาโดยผ่านขนบธรรมเนียมและข้อตกลงทางสังคม

- วัฒนธรรมย่อย (Subculture) หมายถึง วัฒนธรรมกลุ่มย่อยๆ ในแต่ละวัฒนธรรม ซึ่งมีรากฐานมาจากเชื้อชาติ ศาสนา สีผิว และภูมิภาคที่แตกต่างกัน บุคคลที่อยู่ในวัฒนธรรมกลุ่มย่อยจะมีข้อปฏิบัติทางวัฒนธรรมและสังคมที่แตกต่างกัน ไปจากกลุ่มอื่น ทำให้มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ ความต้องการ แบบแผนการบริโภค พฤติกรรมการซื้อที่แตกต่างกันและในกลุ่มเดียวกันจะมีพฤติกรรม ที่คล้ายคลึงกัน

- ชั้นทางสังคม (Social class) เป็นการจัดลำดับบุคคลในสังคมจากระดับสูงไประดับต่ำ โดยใช้ลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ได้แก่ อาชีพ ฐานะ รายได้ ตระกูลหรือชาติกำเนิด ตำแหน่งหน้าที่ของบุคคลเพื่อจะเป็นแนวทางในการแบ่งส่วนตลาด การกำหนดตลาดเป้าหมาย ตำแหน่งของผลิตภัณฑ์และการจัดส่วนประสมทางการตลาด

2.2.3.2 ปัจจัยด้านสังคม (Social Factor) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันและมีอิทธิพล ต่อพฤติกรรมกรซื้อ ลักษณะทางสังคมจะประกอบด้วย

- กลุ่มอ้างอิง (Reference Group) เป็นกลุ่มที่บุคคลเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย กลุ่มนี้จะมีอิทธิพลต่อทัศนคติ ความคิดเห็น และค่านิยมของบุคคลในกลุ่มอ้างอิง กลุ่มอ้างอิงจะมีอิทธิพลต่อบุคคลในกลุ่มทางด้านพฤติกรรมและการดำเนินชีวิต รวมทั้งทัศนคติและแนวความคิดของบุคคล เนื่องจากบุคคลต้องการให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม จึงต้องปฏิบัติตามและยอมรับความคิดเห็นจากกลุ่มอ้างอิง กลุ่มอ้างอิง สามารถแบ่งได้เป็น 2 ระดับ คือ

1. กลุ่มปฐมภูมิ (Primary Group) ได้แก่ บุคคลภายในครอบครัว กลุ่มเพื่อนสนิท บุคคลใกล้ชิด

2. กลุ่มทุติยภูมิ (Secondary Group) ได้แก่ กลุ่มบุคคลชั้นนำในสังคม เพื่อนร่วมอาชีพ ร่วมสถาบัน บุคคลต่างๆ ในสังคม

- ครอบครัว (Family) บุคคลในครอบครัวถือว่ามามีอิทธิพลอย่างมากต่อทัศนคติ ความคิดและค่านิยมของบุคคล ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรซื้อของครอบครัว การเสนอขายสินค้าจึงต้องคำนึงถึงลักษณะการบริโภค และการดำเนินชีวิตของครอบครัวด้วย

- บทบาทและสถานะ (Roles and Statuses) บุคคลจะเกี่ยวข้องกับหลายกลุ่ม เช่น ครอบครัว กลุ่มอ้างอิง องค์กรและสถาบันต่างๆ บุคคลจะมีสถานะที่แตกต่างกันในแต่ละกลุ่ม ฉะนั้นในการตัดสินใจซื้อ ผู้บริโภคมักจะมียบทบาทหลายบทบาทที่เกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจซื้อสินค้าของตนเองและผู้อื่นด้วย ผู้บริโภคแต่ละคน มีบทบาทหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. ผู้ริเริ่ม (Initiator) คือ บุคคลผู้ริเริ่มคิดถึงการซื้อสินค้าอย่างใดอย่างหนึ่ง
2. ผู้ที่มีอิทธิพล (Influence) คือ บุคคลผู้ที่มีความคิดเห็นอันมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ

3. ผู้ตัดสินใจซื้อ (Decider) คือ บุคคลผู้มีอำนาจและหน้าที่ในการตัดสินใจซื้อว่าจะซื้อสินค้าอะไร ซื้อที่ไหนและซื้ออย่างไร

4. ผู้ซื้อ (Buyer) คือ บุคคลผู้ที่ทำหน้าที่ในการซื้อสินค้า

5. ผู้ใช้ (User) คือ บุคคลผู้ที่ทำหน้าที่บริโภคหรือใช้สินค้าและบริการ

2.2.3.3 ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal Factor) การตัดสินใจซื้อของผู้ซื้อได้รับอิทธิพลจากลักษณะส่วนบุคคลของคนในด้านต่างๆ ดังนี้

- อายุ (Age) อายุที่แตกต่างกันจะมีความต้องการผลิตภัณฑ์ต่างกัน
- วงจรชีวิตครอบครัว (Family life Cycle Stage) เป็นขั้นตอนการดำรงชีวิตของบุคคลในลักษณะของการมีครอบครัว การดำรงชีวิตในแต่ละขั้นตอนเป็นสิ่งที่มอิทธิพลต่อความต้องการทัศนคติและค่านิยมของบุคคลทำให้เกิดความต้องการในผลิตภัณฑ์ และพฤติกรรมการซื้อที่แตกต่างกัน

- อาชีพ (Occupation) อาชีพของแต่ละบุคคลจะนำไปสู่ความจำเป็นและความต้องการสินค้าและบริการที่แตกต่างกัน

- รายได้ (Income) หรือโอกาสทางเศรษฐกิจ (Economic Circumstance) โอกาสทางเศรษฐกิจของบุคคลจะกระทบต่อสินค้าและบริการที่เขาตัดสินใจซื้อ โอกาสเหล่านี้ประกอบด้วย รายได้ การออมสินทรัพย์ อำนาจการซื้อและทัศนคติเกี่ยวกับการจ่ายเงิน

- การศึกษา (Education) ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงมีแนวโน้มจะบริโภคผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพดีมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำ

- ค่านิยมหรือคุณค่า (Value) และรูปแบบการดำรงชีวิต (Lifestyle) ค่านิยมหรือคุณค่า (Value) หมายถึง ความนิยมในสิ่งของหรือบุคคล หรือความคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือหมายถึงอัตราผลประโยชน์ที่รับรู้ต่อตราสินค้า รูปแบบการดำรงชีวิต (Lifestyle) หมายถึง รูปแบบของการดำเนินชีวิตในโลกมนุษย์ โดยแสดงออกในรูป กิจกรรม (Activities) ความสนใจ (Interest) ความคิดเห็น (Opinions)

2.2.3.4 ปัจจัยด้านจิตวิทยา (Psychological factor) หรือปัจจัยภายใน การเลือกซื้อของบุคคลได้รับอิทธิพลจากปัจจัยด้านจิตวิทยา ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยภายในตัวผู้บริโภคที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อและการใช้สินค้าปัจจัยภายใน

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ

อภิศักดิ์ อัครพัฒนานุกุล. (2551). ทำการศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นและพฤติกรรมการซื้อนมผงเด็กเอนฟาโกรของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร” กลุ่มตัวอย่าง 400 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 31 - 40 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นพนักงานบริษัทเอกชน และมีรายได้ต่อเดือน 30,001- 40,000 บาท ผู้บริโภคให้ความสำคัญต่อผลิตภัณฑ์นมผงเด็กเอนฟาโกรโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ประกอบด้วย ด้านประโยชน์หลักผลิตภัณฑ์โดยรวม และด้านตราสินค้าโดยรวม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านรูปลักษณ์ของผลิตภัณฑ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริโภคให้ความสำคัญต่อเครื่องมือสื่อสารการตลาดโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ประกอบด้วย ด้านการประชาสัมพันธ์โดยรวม ด้านการใช้พนักงานขายของโดยรวม และด้านการส่งเสริมการขายโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการโฆษณา อยู่ในระดับมาก ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการซื้อนมผงเด็กเอนฟาโกร พบว่า ด้านค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยต่อเดือน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2,808.34 บาท/เดือน ด้านค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยต่อครั้ง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1,530.42 บาท/ครั้ง ด้านความถี่ในการซื้อต่อเดือน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.03ครั้ง/เดือน และคิดว่าบุคคลที่มีอิทธิพลในการซื้อมากที่สุด คือ บุคลากรทางการแพทย์ ซึ่งส่วนใหญ่ซื้อจาก Hypermarket เช่น โลตัส บิ๊กซี คาร์ฟูร์

กิริณา พงษ์ญาดา. (2559). ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลเชิงบวกต่อการตั้งใจซื้อนมผงตราสินค้า A ของผู้บริโภคในเขตคลองเตย จังหวัดกรุงเทพมหานคร” โดยศึกษา ปัจจัยฉลากของผลิตภัณฑ์นมผง (Milk Powder Product Label) การส่งเสริมการขาย (Promotion) คุณภาพของผลิตภัณฑ์ (Product Quality) รสชาติของผลิตภัณฑ์ (Milk Powder Flavors) ประเภทของบรรจุภัณฑ์ (Container Type) ส่วนประกอบของสารอาหาร (Nutritional Contents) และช่องทางการจัดจำหน่าย (Distribution Channels) ที่มีผลต่อพฤติกรรมการตั้งใจซื้อ (Purchase Intention) ของผู้บริโภค ในเขตคลองเตย จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 250 ชุด โดยใช้แบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและหาความสัมพันธ์โดยการทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) และการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ผลจากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 31 - 40 ปี สถานภาพสมรส การศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 - 40,000 บาท ส่วนใหญ่มีจำนวนบุตรหลานที่อยู่ในความดูแล 1 คน ความถี่ในการเลือกซื้อ นมผง 1-2 ครั้งต่อเดือน เอนฟาโกร เอพลัส เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีผู้บริโภคเคยซื้อมากที่สุด และบุคคลที่มีอิทธิพลในการเลือกซื้อนมผงคือ ตนเอง

ผลการทดสอบสมมุติฐาน ถ้าเรียงตามลำดับความสำคัญแล้ว พบว่า ปัจจัยด้านผลึกของผลิตภัณฑ์นมผง ($\beta=0.320$) ช่องทางการจัดจำหน่าย ($\beta =0.209$) และ ส่วนประกอบของสารอาหาร ($\beta=0.150$) ที่มีผลต่อการตั้งใจซื้อนมผงแบรนด์ A ของผู้บริโภคกลุ่มดังกล่าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นงนุช ใจชื่น และกัณณพนธ์ ภักดีเศรษฐกุล. (2558). ทำการศึกษาเรื่อง “การเปิดรับการสื่อสารการตลาดนมผงกับการเลี้ยงลูกด้วยนมผงของหญิงไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับการสื่อสารการตลาดของอุตสาหกรรมนมผง กับมายาคติ ทัศนคติ และพฤติกรรม การเลี้ยงลูกด้วยนมผงของหญิงไทย โดยใช้แบบสอบถามตอบเองให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นสตรีวัยเจริญพันธุ์มีเชื้อชาติและสัญชาติไทย จำนวน 865 คน เก็บรวบรวมข้อมูลจาก 4 จังหวัดของประเทศไทย และทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้สถิติการถดถอยโลจิสติก ผลการศึกษาพบว่าอุตสาหกรรมนมผงใช้การสื่อสารการตลาดหลากหลาย เช่น การโฆษณาการตลาดทางตรง และการใช้พนักงานขาย และการสื่อสารการตลาดของอุตสาหกรรมนมผงส่งผลกระทบต่อมายาคติ ทัศนคติ และพฤติกรรม การเลี้ยงลูกด้วยนมผงของหญิงไทย โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีการเปิดรับการสื่อสารการตลาดของอุตสาหกรรมนมผงบ่อยหรือทุกวัน จะมีมายาคติด้านความรู้เกี่ยวกับนมผงน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการเปิดรับบ้างหรือไม่เคยเปิดรับเลย ถึง 1.4 เท่าและผู้หญิงที่มีทัศนคติขึ้นชอบการสื่อสารการตลาดของอุตสาหกรรมนมผง จะมีโอกาสเลี้ยงลูกด้วยนมผง มากกว่าผู้หญิงที่มีทัศนคติไม่ขึ้นชอบการสื่อสารการตลาดของอุตสาหกรรมนมผง ถึง 2.3 เท่าจะเห็นได้ว่าการเปิดรับการสื่อสารการตลาดของอุตสาหกรรมนมผง เป็นการสร้างมายาคติที่บิดเบือนความจริงให้แก่หญิงไทย ดังนั้น ภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรออกกฎหมายหรือมาตรการควบคุมการสื่อสารการตลาดของอุตสาหกรรมนมผง เพื่อปกป้องและคุ้มครองสุขภาพของแม่และเด็กต่อไป

จันทิมา สุขเกิด. (2559). ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อนมผงสำเร็จรูปสำหรับทารกแรกเกิดถึงหนึ่งปีของสตรีเงินเนอเธอร์แลนด์” กลุ่มตัวอย่าง คือ สตรีที่อายุระหว่าง 19 - 36 ปี และมีความประสงค์ในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปให้กับทารก จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความสำคัญของพฤติกรรมในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปสำหรับเด็กแรกเกิดถึงหนึ่งปี มากที่สุด คือ พฤติกรรมด้านการประเมินทางเลือกที่จะซื้อนมผงสำเร็จรูปสำหรับทารกแรกเกิดถึงหนึ่งปี รองลงมาคือ พฤติกรรมด้านภายหลังการซื้อผลิตภัณฑ์ที่นมผงสำเร็จรูปสำหรับเกิดถึงหนึ่งปี ด้านการรับรู้สื่อใดที่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับนมผงสำเร็จรูปสำหรับทารกแรกเกิดถึงหนึ่งปี พฤติกรรมด้านความต้องการซื้อนมผงสำเร็จรูปสำหรับทารกแรกเกิดถึงหนึ่งปี และพฤติกรรมด้านการตัดสินใจซื้อนมผงสำเร็จรูปสำหรับทารกแรกเกิดถึงหนึ่งปี ตามลำดับ 2) ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาดมากที่สุดคือ ด้านการส่งเสริมทางการตลาด รองลงมา

คือ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านราคา และด้านผลิตภัณฑ์ ตามลำดับ 3) ระดับความสำคัญของปัจจัยทางด้านจิตวิทยามากที่สุดคือ ด้านการรับรู้ รองลงมาคือ ด้านการจูงใจ ด้านการเรียนรู้ และด้านความเชื่อมั่นและทัศนคติ ตามลำดับ 4) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย ส่วนประสมทางการตลาด ปัจจัยทางด้านจิตวิทยา กับพฤติกรรมในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปสำหรับทารกแรกเกิดถึงหนึ่งปีมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

Kenneth D. R., Carissa A. E., Laurin J. K., and Alfredo P. S. (2008). ได้ทำการศึกษาเรื่อง “Marketing Infant Formula through Hospitals: the Impact of Commercial Hospital Discharge Packs on Breastfeeding” โดยปกติแล้วคุณแม่หลังคลอดเมื่อจะออกจากโรงพยาบาลมักจะได้รับชุดผลิตภัณฑ์จากทางโรงพยาบาล การศึกษานี้จะประเมินความสัมพันธ์ระหว่างการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่กับการได้รับชุดผลิตภัณฑ์จากทางโรงพยาบาลในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชากรของผู้หญิงชาวอเมริกันที่เริ่มให้นมบุตรก่อนออกจากโรงพยาบาล โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากระบบการติดตามการประเมินความเสี่ยงในการตั้งครรภ์ในรัฐโอเรกอนในปีพ. ศ. 2543 และ 2544 (PRAMS) (n = 3,895 unweighted response rate= 71.6%) ผลการศึกษา พบว่าในบรรดาผู้หญิงที่เพิ่งเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ มี 66.8% ที่ได้รับชุดผลิตภัณฑ์เหล่านี้มีแนวโน้มที่จะให้นมลูกน้อยกว่า 10 สัปดาห์ซึ่งน้อยกว่าผู้หญิงที่ไม่เคยได้รับชุดผลิตภัณฑ์ (multivariate adjusted odds ratio=1.39; 95% confidence interval=1.05, 1.84) ซึ่งสรุปผลการวิจัยได้ว่า ชุดผลิตภัณฑ์ที่ได้รับโรงพยาบาลนั้นเป็นหนึ่งในหลายๆ ปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาในการเลี้ยงลูกด้วยนม การแจกจ่ายของเหล่านี้ไปยังคุณแม่มีใหม่ที่โรงพยาบาลเป็นส่วนหนึ่งของแคมเปญการตลาดที่ยาวนานของบริษัทที่จำหน่ายอาหารสำหรับทารกและรวมถึงโรงพยาบาลและเจ้าหน้าที่ของบริษัทที่จำหน่ายอาหารสำหรับทารก ดังนั้นชุดผลิตภัณฑ์ที่คุณแม่ได้รับจากทางโรงพยาบาลอาจทำให้เกิดผลกระทบเชิงลบในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

Phouthakeo, P., Otsuka K., Ito C., Sayamoungkhoun P., Kounnavong S., and Jimba, M. (2014) ทำการศึกษาเรื่อง “Cross-border promotion of formula milk in Lao People’s Democratic Republic” เพื่อศึกษาอิทธิพลของการส่งเสริมนมผงผ่านสื่อมวลชนจากประเทศไทยสู่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (PDR) ซึ่งมีความใกล้ชิดทางวัฒนธรรมและภาษา เป็นการศึกษาแบบ cross-sectional study ทำการศึกษาโดยใช้แบบสอบถามและการอภิปรายกลุ่ม (FGD) กับมารดาที่มีบุตรอายุต่ำกว่า 2 ปีที่อาศัยอยู่ในกรุงเวียงจันทน์ประเทศลาว การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้ Multivariate logistic regression และการวิเคราะห์เชิงคุณภาพใช้การทำ Content analysis ผลการศึกษาพบว่าในกลุ่มทารกอายุ 6-23 เดือน มีการให้นมลูกเป็นเวลา 6 เดือนเท่ากับ 16.1% (n = 106/658) และในกลุ่มทารก

อายุ 0-5 เดือน เท่ากับ 17.6% (n = 61/346) ซึ่งได้รับนมแม่ในช่วงเวลาที่ทำการสำรวจ (24 ชั่วโมง) จากมารดา 1,022 คน พบว่ามี 89.9% ได้รับสื่อเรื่องการส่งเสริมการขายนมผงผ่านโฆษณาทางโทรทัศน์ของไทยและ 79.1% ระบุว่าโฆษณาทางทีวีมีอิทธิพลต่อทัศนคติที่ดีต่อการใช้นมผงในการเลี้ยงทารก ในการวิเคราะห์ Multivariate logistic regression พบว่า มารดาที่รายงานทัศนคติที่ดีต่อโฆษณาทางโทรทัศน์ของไทยมีโอกาสที่จะเลี้ยงลูกด้วยนมแม่เป็นเวลา 6 เดือน น้อยกว่าผู้ที่มีทัศนคติในเชิงลบประมาณ 75% FGD เปิดเผยต่อไปว่าผู้เข้าร่วมงานมีแนวโน้มที่จะเชื่อในข้อมูลในโฆษณาทางทีวีสำหรับนมสูตร กล่าวโดยสรุป การส่งเสริมนมแม่ผ่านสื่อจากประเทศไทยส่งผลเสียต่อมารดาที่เลี้ยงลูกด้วยนมในประเทศไทย

จากงานวิจัยข้างต้นนั้น ทำให้ทราบว่าในอุตสาหกรรมนมผงได้ใช้กลยุทธ์ส่วนประสมการตลาดที่หลากหลาย โดยเฉพาะในด้านการส่งเสริมการตลาดและการสื่อสารการตลาด ที่มีการหวังผลทั้งในระยะสั้นและต่อเนื่องในระยะยาว รวมถึงการทำตลาดไปสู่ผู้บริโภคทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อทัศนคติ พฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ พฤติกรรมในการเลือกนมผงสำเร็จรูป และพฤติกรรมการตัดสินใจชื้อนมผงสำเร็จรูปของผู้บริโภค อีกทั้งพบว่าบุคคลที่มีอิทธิพลในการชื้อนมผงสำเร็จรูป คือ บุคคลากรทางการแพทย์และตัวของผู้บริโภคเอง ซึ่งปัจจัยที่แท้จริงที่ส่งผลในการตัดสินใจเลือกชื้อนมผงสำเร็จรูปนั้น ก็จะทำให้บริษัทผู้ผลิตนมผงสำเร็จรูปสามารถทำการตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปของหญิงมีบุตรในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล นี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. แหล่งข้อมูล ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 แหล่งข้อมูล ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 แหล่งข้อมูล

การศึกษานี้ใช้แหล่งข้อมูลทั้งแหล่งข้อมูลปฐมภูมิและแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นคุณแม่ที่มีประสบการณ์ในการหาข้อมูลหรือเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปสำหรับทารกที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่สร้างขึ้น และนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาประมวลผล

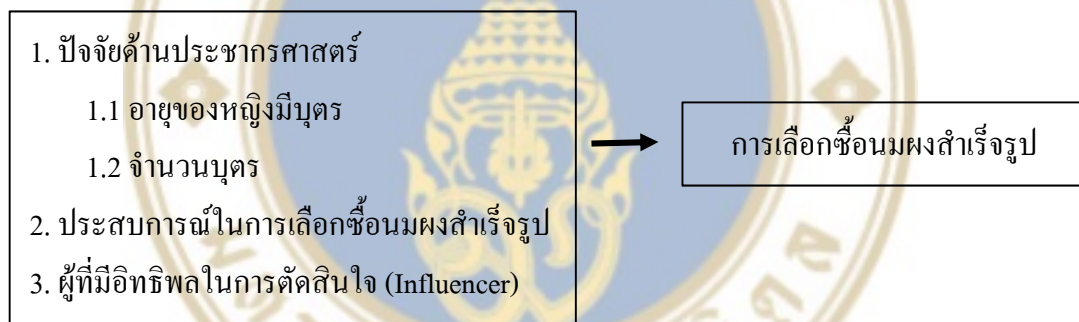
2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเชิงเอกสาร (Document research) ทั้งจากงานวิจัย เอกสาร ทั้งที่เป็นเอกสารตีพิมพ์ เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เว็บไซต์ (Website) ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3.1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยในครั้งนี้ได้กำหนดประชากรที่ศึกษาเป็นหญิงมีบุตรที่มีประสบการณ์ในการหาข้อมูลหรือชื่อนมผงสำเร็จรูปสำหรับทารกให้กับบุตรที่อาศัยในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑลที่เป็นตัวแทนของกลุ่มประชากร ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบไม่คำนึงถึงโอกาสความน่าจะเป็น (Non – Probability Sampling) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยเลือกจากกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการคือ หญิงมีบุตรที่มีประสบการณ์ในการหาข้อมูลหรือเลือกชื่อนมผงสำเร็จรูปสำหรับทารกที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล ทั้งหมด 20 คน

3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

จากแนวคิดเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลในการเลือกชื่อนมผงสำเร็จรูปของหญิงมีบุตรในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑลทางผู้วิจัยมีกรอบแนวคิดการวิจัย ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้คือแบบสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In depth interview) โดยอ้างอิงมาจากกรอบแนวคิดงานวิจัยในการกำหนดโครงสร้างของคำถามสำหรับนำไปใช้ในกระบวนการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก ซึ่งทางผู้วิจัยได้ออกแบบคำถามเฉพาะสำหรับหญิงมีบุตรที่มีประสบการณ์ในการหาข้อมูลหรือชื่อนมผงสำเร็จรูปสำหรับทารก ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ – นามสกุล
2. อายุ
3. ระดับการศึกษา
4. จำนวนบุตร

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูป ซึ่งมีคำถามดังต่อไปนี้

1. ในการซื้อนมผงสำหรับลูกในครั้งแรกเริ่มหาข้อมูลจากแหล่งใด (แพทย์, พยาบาล, เพื่อน,ญาติ, หนังสือ, TV, Website, Facebook, Line, Blog, Pantip)
2. ตัดสินใจแหล่งข้อมูลใดในข้อ 1. เพราะเหตุใด
3. เริ่มให้นมผงสำเร็จรูปสำหรับทารกกับบุตรตั้งแต่กี่เดือน เสริมกับการให้นมแม่ด้วยหรือไม่
4. เลือกแบรนด์นมผงสำเร็จรูปสำหรับบุตรแบรนด์ใดเป็นแบรนด์แรกให้กับลูก เพราะเหตุใดจึงเลือกแบรนด์นี้
5. ได้มีการเปลี่ยนแบรนด์นมผงสำหรับบุตรหรือไม่ เพราะเหตุใด (เช่น นมผงแบรนด์เดิมมีปัญหาหรือยังไม่ตอบโจทย์ด้านใดที่คุณแม่ต้องการ)
6. ในขั้นตอนที่เปลี่ยนแบรนด์นมผงสำเร็จรูปสำหรับบุตร มีกลับไปปรึกษาใครอีกบ้างหรือไม่ มีกระบวนการหาข้อมูลอย่างไร
7. ในขั้นตอนการเปลี่ยนแบรนด์นมผงสำเร็จรูปสำหรับบุตรครั้งที่ 2 ใช้ระยะเวลาการตัดสินใจนานหรือไม่
8. ในช่วงตั้งครรภ์หรือให้นมบุตรคุณแม่ทานนมหรือทานอาหารเสริมเพื่อเพิ่มแคลเซียมหรือไม่
9. คุณแม่เลือกนมเพื่อให้ตนเองรับประทาน คุณแม่มีขั้นตอนการค้นหาข้อมูลจากแหล่งใดบ้าง
10. ใช้ระยะเวลาเลือกแบรนด์นมหรืออาหารเสริมให้ตัวเองนานหรือไม่
11. คุณแม่เลือกทานนมหรืออาหารเสริมแบรนด์ไหนอยู่ และเพราะเหตุใดจึงตัดสินใจเลือกแบรนด์นี้

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้ คือ

1. ศึกษาทบทวนเอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ วารสารวิชาการ วิทยานิพนธ์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สิ่งตีพิมพ์ และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์
2. สร้างและออกแบบเครื่องมือในเก็บข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แบบเชิงลึก
3. ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์หญิงมีบุตร โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก
4. ทำการถอดเทปการสัมภาษณ์แบบคำต่อคำ
5. วิเคราะห์เนื้อหา
6. สรุปผลการศึกษา

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบเชิงลึกมาถอดเทปคำต่อคำ ผู้วิจัยได้ทำการอ่านข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์หลายๆ ครั้งและนำมาวิเคราะห์เพื่อให้เข้าใจกระบวนการคิด หาประเด็นสำคัญ จำแนก และจัดกลุ่มความหมาย และเชื่อมโยงดูความสัมพันธ์ และสรุปผลการศึกษา

บทที่ 4 ผลการวิจัย

งานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เรื่อง ปัจจัยที่มีผลในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปของหญิงมีบุตรในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลนี้ เป็นการศึกษากระบวนการคิด ขั้นตอนการตัดสินใจ รวมถึงศึกษาบุคคลผู้ที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปของหญิงมีบุตร โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก แล้วนำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นในการแสดงวิเคราะห์ผลการวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์
2. ประสบการณ์ในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปให้กับบุตร
3. บุคคลผู้ที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจ (Influencer) ในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปให้กับ

บุตร

4.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นหญิงมีบุตรในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน มีรายละเอียด ดังตารางแสดงต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงอายุของหญิงมีบุตร (ปี)

อายุ (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
20 - 25	0	0
26 - 30	4	20
31 - 35	12	60
36 - 40	4	20
40 ปี ขึ้นไป	0	0
รวม	20	100

จากตารางพบว่า กลุ่มตัวอย่างหรือหญิงมีบุตรส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 31-35 ปี มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 60 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีอายุระหว่าง 26 – 30 ปี มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ซึ่งมีจำนวนเท่ากับ ช่วงอายุระหว่าง 36 - 40 ปี โดยอายุเฉลี่ยของผู้ให้สัมภาษณ์ประมาณอยู่ที่ 32.9 ปี

ตารางที่ 4.2 ระดับการศึกษาของหญิงมีบุตร

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	0	0
ปริญญาตรี	17	85
สูงกว่าปริญญาตรี	3	15
รวม	20	100

กลุ่มตัวอย่างหรือหญิงมีบุตรส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 85 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และ จบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 15 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และไม่มีกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาค่ำกว่าระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนบุตร (คน)

จำนวนบุตร (คน)	จำนวน	ร้อยละ
1 คน	18	79
2 คน	2	21
รวม	20	100

กลุ่มตัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีบุตรจำนวน 1 คน มีทั้งหมด 18 คน คิดเป็นร้อยละ 79 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และมีบุตรจำนวน 2 คน ทั้งหมด 2 คน คิดเป็นร้อยละ 21 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

4.2 ประสบการณ์ในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปให้กับบุตร

4.2.1 การเลือกนมให้กับบุตร

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มตัวอย่างคือหญิงมีบุตรจำนวน 20 คน พบว่า กระบวนการในการเลือกนมให้กับบุตรนั้น ได้เริ่มต้นขึ้นตั้งแต่ในช่วงตั้งครรภ์ สรุปได้ตามรายละเอียดดังรูป

ภาพที่ 4.1 แสดงกระบวนการในการเลือกนมให้กับบุตร

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างคือหญิงมีบุตรทั้ง 20 คน มีความตั้งใจตั้งแต่ช่วงตั้งครรภ์ที่จะเลี้ยงบุตรด้วยนมแม่ 100% ซึ่งต่อมาเมื่อคลอดบุตรแล้ว พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 18 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 90 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่สามารถเลี้ยงบุตรด้วยนมแม่ได้ ส่วนอีก 2 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 10 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดไม่สามารถเลี้ยงบุตรด้วยน้ำนมแม่ได้ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างคนแรกหลังจากคลอดแล้วไม่มีน้ำนม และกลุ่มตัวอย่างอีกคนได้รับยาซึ่งสามารถผ่านทางน้ำนมได้ จึงไม่สามารถให้น้ำนมแม่เพื่อเลี้ยงบุตรได้

4.2.1 การเปลี่ยนนมครั้งที่ 1

เหตุผลในการเปลี่ยนนมครั้งแรก พบว่าในกลุ่มตัวอย่างที่เลี้ยงบุตรด้วยน้ำนมแม่ ร้อยละ 90 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีปัจจัยที่ทำให้ต้องเปลี่ยนมาใช้นมผงสำเร็จรูปในการเลี้ยงบุตร ดังนี้

อันดับที่ 1 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 45 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีการเปลี่ยนนม สาเหตุมาจากมีปริมาณน้ำนมไม่เพียงพอที่จะใช้เลี้ยงบุตร ในกลุ่มนี้มีทั้งให้นมผงสำเร็จรูปเสริมกับน้ำนมแม่และใช้แทนน้ำนมแม่ 100%

อันดับที่ 2 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 30 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีการเปลี่ยนนม เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างต้องกลับไปทำงาน โดยเมื่อต้องกลับไปทำงานนั้นทำให้กลุ่มตัวอย่างไม่สามารถปั๊มนมได้อย่างสม่ำเสมอ น้ำนมแม่ที่ปั๊มได้ในแต่ละวันจึงมีปริมาณลดลง อีกทั้งลักษณะงานของกลุ่มตัวอย่างบางคนไม่สะดวกที่จะปั๊มนมหรือเก็บนมแม่ที่ปั๊มแล้วเอาไว้ได้ ดังนั้นจึงมีปริมาณน้ำนมที่ไม่เพียงพอในการเลี้ยงบุตร

อันดับที่ 3 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีการเปลี่ยนนม เนื่องจากแพทย์และเพื่อนที่มีลูกมาก่อนแนะนำว่ามีนมผงสำเร็จรูปแบรนด์อื่นที่มีสารอาหารดีกว่านมผงสำเร็จรูปแบรนด์ปัจจุบันที่ใช้อยู่

อันดับที่ 4 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีการเปลี่ยนนม เนื่องจากบุตรมีปัญหาด้านระบบขับถ่ายคือท้องผูก

แม้ว่าในกลุ่มตัวอย่างที่ใช้นมผงสำเร็จรูปในการเลี้ยงบุตรตั้งแต่แรกคลอดนั้น ก็พบว่า มีปัจจัยที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างต้องเปลี่ยนนมผงสำเร็จรูป เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีการเปลี่ยนนมผงสำเร็จรูป จากการที่แพทย์แนะนำว่านมผงสำเร็จรูปแบรนด์อื่นมีสารอาหารดีกว่า และกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 คน ร้อยละ 5 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีสาเหตุจากบุตรมีปัญหาด้านระบบขับถ่ายคือมีอาการท้องเสีย จึงไปปรึกษาแพทย์และแพทย์ได้แนะนำนมผงสำเร็จรูปแบรนด์อื่นเพื่อใช้ลดสาเหตุท้องเสียมาทดแทนแบรนด์ที่ใช้อยู่

4.2.2 การเปลี่ยนนมครั้งที่ 2

แม้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการให้บุตรรับประทานนมผงแบรนด์เดิมไม่ต้องการให้เปลี่ยนแบรนด์บ่อย แต่มีกลุ่มตัวอย่างเพียงร้อยละ 10 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเท่านั้นที่ยังคงสามารถใช้นมผงสำเร็จรูปสำหรับบุตรแบรนด์เดิมได้ ซึ่งมีปัจจัยหลายประการที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีการเปลี่ยนแบรนด์นมผงสำเร็จรูปในครั้งที่ 2 ดังต่อไปนี้

ในกลุ่มตัวอย่างที่เลี้ยงบุตรด้วยน้ำนมแม่ พบว่า ร้อยละ 80 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีปัจจัยที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างต้องเปลี่ยนนมในการเลี้ยงบุตรในครั้งที่ 2 ดังนี้

อันดับที่ 1 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 40 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีการเปลี่ยนนมในครั้งที่ 2 โดยมีสาเหตุจากระบบขับถ่ายมีปัญหา คือ บุตรมีอาการท้องผูกร้อยละ 35 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และบุตรมีอาการท้องเสียร้อยละ 5 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

อันดับที่ 2 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 15 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีการเปลี่ยนนมในครั้งที่ 2 เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีปริมาณน้ำนมเพียงพอที่จะใช้ในการเลี้ยงบุตรแล้ว จึงหยุดการให้นมผงสำเร็จรูปแล้วเปลี่ยนกลับมาให้น้ำนมแม่ทดแทน

อันดับที่ 3 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีการเปลี่ยนนมในครั้งที่ 2 เนื่องจากต้องการลดค่าใช้จ่าย เนื่องจากนมผงแบรนด์เดิมมีค่าใช้จ่ายที่สูง และเมื่อบุตรเติบโตขึ้นสามารถได้รับสารอาหารจากการรับประทานอาหารชนิดอื่นๆเพิ่มเติมได้

และอันดับสุดท้าย กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน มีสาเหตุที่มีการเปลี่ยนนมในครั้งที่ 2 คือ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเปลี่ยนสูตรนมผงสำเร็จรูปตามอายุของบุตร คือ ในช่วงที่มีการเปลี่ยนสูตรนมผงของบุตรตามกำหนดอายุ ได้มีการหาข้อมูลนมผงสำเร็จรูปแบรนด์อื่นๆ ด้วย และตัดสินใจเลือกใช้แบรนด์อื่น โดยที่แบรนด์ที่ใช้อยู่ปัจจุบันไม่ได้พบปัญหาแต่อย่างใด กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดหาซื้อนมผงสำเร็จรูปแบรนด์เดิมไม่ได้จึงตัดสินใจใช้แบรนด์อื่นชั่วคราวและกลับมาใช้แบรนด์เดิมเมื่อสามารถหาซื้อได้ และกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเกิดจากเพื่อนที่มีบุตรมาก่อนแนะนำว่านมผงสำเร็จรูปแบรนด์อื่นมีสารอาหารที่ดีกว่า จึงทดลองใช้นมผงแบรนด์ใหม่ในการเลี้ยงบุตร

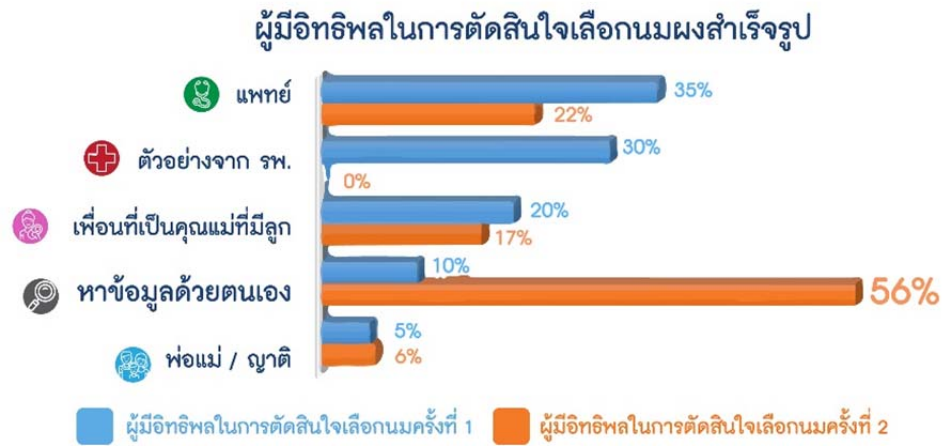
ในกลุ่มตัวอย่างที่ใช้นมผงสำเร็จรูปในการเลี้ยงบุตรตั้งแต่คลอดจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดนั้น ก็พบว่ายังมีปัจจัยที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างต้องเปลี่ยนนมผงสำเร็จรูปในครั้งที่ 2 อีกเช่นกัน โดยสาเหตุยังเป็นสาเหตุเดิมเหมือนกับเหตุผลในการเปลี่ยนนมครั้งแรก คือ กลุ่มตัวอย่างที่เชื่อแพทย์แนะนำว่านมผงแบรนด์อื่นมีสารอาหารที่ดีกว่า การเปลี่ยนนมในครั้งที่ 2 นี้จึงเปลี่ยนตามคำแนะนำของแพทย์ และกลุ่มตัวอย่างที่บุตรมีปัญหาเรื่องระบบขับถ่ายก็มีการเปลี่ยนแบรนด์นมผงเนื่องจากบุตรมีปัญหาด้านระบบขับถ่ายอีกครั้ง โดยเป็นปัญหาทางด้านท้องผูก ซึ่งในครั้งที่ 2 กลุ่มตัวอย่างเลือกที่จะหาข้อมูลและประมวลผลเลือกแบรนด์นมผงเปลี่ยนให้กับบุตรด้วยตนเอง

4.3 ผู้ที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจ (Influencer) เลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปให้กับบุตร

4.3.1 บุคคลผู้ที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจ (Influencer) ในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปให้กับบุตรในการเปลี่ยนนมครั้งที่ 1

โดยการศึกษาในครั้งนี้ได้สัมภาษณ์เชิงลึกถึงบุคคลที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในการตัดสินใจ (Influencer) เลือกนมให้กับบุตร ซึ่งสามารถสรุปได้ดังกราฟ

ผลการวิจัย

ภาพที่ 4.2 แสดงบุคคลที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกนมครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2

จากรูปภาพที่ 4.2 พบว่า ในกระบวนการตัดสินใจเลือกเปลี่ยนนมให้กับบุตรในครั้งแรกนั้น (กราฟสีฟ้า) บุคคลที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในการตัดสินใจ (Influencer) เลือกนมให้กับบุตร มีดังนี้ อันดับที่ 1 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 35 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เชื่อในคำแนะนำของแพทย์ในการตัดสินใจเลือกเปลี่ยนแบรนด์นมผงสำเร็จรูปให้กับบุตร โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่ปรึกษาแพทย์ต้องการคำแนะนำว่าแบรนด์นมผงสำเร็จรูปแบรนด์ใดดีที่สุดสำหรับบุตรของตน และบางส่วนได้หาข้อมูลของแบรนด์นมผงสำเร็จรูปไว้ก่อนแล้วจึงนำข้อมูลดังกล่าวไปสอบถามแพทย์เพื่อเพิ่มความมั่นใจในการเลือกแบรนด์นมผงสำเร็จรูปให้กับบุตร

อันดับที่ 2 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 30 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้รับตัวอย่างนมผงสำเร็จรูปสำหรับทารกมาจากโรงพยาบาลก่อนกลับบ้านหรือบุตรของตนได้รับประทานในช่วงที่ยังอยู่ที่โรงพยาบาล (ในช่วงแรกคลอด น้ามนในบางคนยังมีไม่มาก ต้องอาศัยการดูดกระตุ้นจากบุตร) ซึ่งเมื่อนำมาทดลองให้บุตรรับประทานแล้ว บุตรของตนสามารถรับประทานได้โดยไม่พบปัญหาใดๆ จึงให้รับประทานแบรนด์นั้นๆที่ได้รับมาจากโรงพยาบาลอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด ซึ่งสาเหตุที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเชื่อมั่นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับจากโรงพยาบาล เนื่องจากเชื่อว่าผลิตภัณฑ์เหล่านั้นต้องได้รับการตรวจสอบทั้งคุณภาพและมาตรฐานรวมถึงผ่านการคัดกรองอย่างดีมาจากผู้เชี่ยวชาญในโรงพยาบาลก่อนแล้ว ประกอบกับเป็นแบรนด์นมผงสำเร็จรูปที่เคยได้ยื่นซื้อแบรนด์มาก่อน จึงกล้าที่จะทดลองนำมาให้บุตรรับประทาน

อันดับที่ 3 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเชื่อเพื่อนหรือคนรู้จักที่เป็นคุณแม่ที่มีบุตรมาก่อน โดยเฉพาะเพื่อนหรือคนรู้จักที่มีบุตรวัยใกล้เคียงกัน เนื่องจาก

เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ตรงมาก่อนและเชื่อว่าได้ผ่านการทดลองกับบุตรของตนเองมาก่อนแล้ว อีกทั้งได้สังเกตการเจริญเติบโตบุตรของเพื่อนหรือคนรู้จักแล้วว่าสามารถเติบโตแข็งแรงมีพัฒนาการที่ดี จึงเชื่อมั่นในแบรนด์นมผงสำเร็จรูปที่เพื่อนหรือคนรู้จักแนะนำและกล้านำมาให้บุตรของตนรับประทาน

อันดับที่ 4 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีการค้นหาหาข้อมูลและนำมาประมวลผลด้วยตนเอง โดยที่ไม่มีอิทธิพลของบุคคลอื่น ๆ ในการตัดสินใจเลือกซื้อนมผงให้กับบุตร ในการค้นหาข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ค้นหาข้อมูลจากในอินเทอร์เน็ต ผ่านการใช้คำสำคัญในการค้นหาทาง search engine คือ google ในการหาข้อมูล ซึ่งเมื่อได้ข้อมูลในระดับหนึ่งแล้ว ก็จะค้นหาข้อมูลในด้านความพึงพอใจจากกลุ่มคุณแม่ที่ใช้แบรนด์นมผงนั้นๆ ซึ่งเป็นผู้ใช้จริงมาวิจารณ์ในสังคมออนไลน์ เช่น Pantip เพื่อเพิ่มความมั่นใจ กลุ่มตัวอย่างไม่เชื่อในการวิจารณ์การหรือ Blogger เนื่องจากเชื่อว่าบุคคลเหล่านี้ได้รับค่าจ้างในการรีวิว ในส่วนขั้นตอนของการเปรียบเทียบแบรนด์นั้นนอกจากกลุ่มตัวอย่างจะหาข้อมูลจากในอินเทอร์เน็ตแล้วกลุ่มตัวอย่างยังเปรียบเทียบแบรนด์นมผงจากการดูฉลากข้อมูลและข้อมูลทางโภชนาการบนกล่องผลิตภัณฑ์ โดยดูเปรียบเทียบกันทั้งชนิดจำนวนและปริมาณของสารอาหารในแต่ละแบรนด์

และในอันดับสุดท้ายกลุ่มตัวอย่างจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเชื่อคุณแม่ของตนเนื่องจากคุณแม่เป็นผู้เลี้ยงบุตรให้กับตนเองและเป็นผู้เลี้ยงตนเองมา จึงมีความมั่นใจว่าได้เลือกสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับบุตรของตน

4.3.2 บุคคลที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจ (Influencer) ในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปให้กับบุตรในการเปลี่ยนนมครั้งที่ 2

ถึงแม้ว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความต้องการที่จะให้บุตรของตนรับประทานนมผงสำเร็จรูปแบรนด์เดิมไม่ต้องการให้บุตรของตนเปลี่ยนแบรนด์นมผงบ่อยๆ ประกอบกับตัวเองได้มีความคุ้นเคยกับกลิ่นและรสชาติของนมที่รับประทานเป็นประจำแล้ว แต่ก็ยังคงมีปัจจัยบางประการที่ทำให้มีการเปลี่ยนแบรนด์นมผงสำเร็จรูปดังที่กล่าวไปข้างต้นในหัวข้อ 4.2 ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างเพียง 2 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 10 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเท่านั้นที่ยังคงสามารถรับประทานนมผงแบรนด์เดิมได้โดยไม่ได้เปลี่ยนแบรนด์

บุคคลที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในการตัดสินใจ (Influencer) เลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปให้กับบุตรในครั้งนี้ 2 เป็นดังนี้

อันดับที่ 1 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 56 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเลือกที่จะค้นหาข้อมูลแล้วนำมาประเมินผลและตัดสินใจซื้อด้วยตัวเอง โดยไม่ได้ถามกลับไปยังแพทย์หรือเพื่อนที่เคยมีบุตรมาก่อน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ มีความคุ้นเคย รวมถึงมีความเข้าใจใน

การเลี้ยงดูบุตรแล้ว จึงคัดเลือกแบรด์นมผงสำเร็จรูปที่ดีที่สุดและเหมาะสมที่สุดให้กับบุตรด้วยตนเอง ประกอบกับบุตรมีการเจริญเติบโตมากขึ้นไม่เหมือนกับในช่วงแรกคลอดที่ระบบต่างๆ ของร่างกายยังไม่ทำงานเต็มที่จึงยังต้องใช้ความระมัดระวังเป็นอย่างสูง

อันดับที่ 2 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 22 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดยังคงเชื่อในคำแนะนำของแพทย์ในการตัดสินใจเลือกเปลี่ยนแบรด์นมผงสำเร็จรูปให้กับบุตรในครั้งที่ 2 เนื่องจากในกลุ่มนี้ พบปัญหาด้านระบบขับถ่ายของบุตร กลุ่มตัวอย่างจึงกลับไปปรึกษาแพทย์

อันดับที่ 3 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 17 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความเชื่อในคำแนะนำของเพื่อนหรือคนรู้จักที่เป็นคุณแม่ที่มีบุตรมาก่อน สืบเนื่องจากบุตรมีปัญหาด้านระบบขับถ่าย อยู่ในช่วงเปลี่ยนสูตรนมผงตามอายุบุตร และเพื่อนแนะนำนมผงแบรด์อื่นที่มีสารอาหารดีกว่า

อันดับสุดท้าย กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 6 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเชื่อพ่อแม่หรือญาติ เนื่องจากต้องการลดค่าใช้จ่าย

ซึ่งจะเห็นว่า ในการเปลี่ยนนมครั้งที่ 2 นั้น กลุ่มตัวอย่างไม่ได้ใช้นมตัวอย่างที่ได้รับมาจากโรงพยาบาลในการให้นมบุตร เนื่องจากในการเปลี่ยนนมครั้งที่ 2 นี้ สืบเนื่องจากระบบขับถ่ายมีปัญหาจึงต้องใช้นมผงสำเร็จรูปที่ไม่มีปัญหาในด้านนี้ และกลุ่มตัวอย่างมีน้ำนมเพียงพอเพื่อให้กับบุตรแล้วจึงกลับไปรับประทานนมแม่เพียงอย่างเดียว

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปของหญิงมีบุตรในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ผู้วิจัยได้นำเสนอสรุปผลการวิจัย ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมในเรื่อง วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการวิจัย และผลการวิจัยโดยสรุป การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ซึ่งจะนำเสนอตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัยโดยจะครอบคลุมเนื้อหาเรื่องวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการวิจัย และผลการวิจัยโดยสรุป
2. การอภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ลักษณะการสัมภาษณ์เชิงลึกในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมุ่งเน้นศึกษาถึงกระบวนการในการเลือกนมผงสำเร็จรูปของหญิงมีบุตรและบุคคลที่มีอิทธิพลการตัดสินใจ (Influencer) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษากระบวนการในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปของหญิงมีบุตรในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปของหญิงมีบุตรในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้ คือ ทำการศึกษาทบทวนเอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง หลังจากนั้นจึงนำไปสร้างและออกแบบเครื่องมือในการเก็บข้อมูลคือแบบสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In depth interview) แล้วทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างได้แก่หญิงมีบุตร จำนวน 20 คน แล้วจึงทำการถอดเทปการสัมภาษณ์แบบคำต่อคำเพื่อที่จะได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาวิเคราะห์เนื้อหา ดูความสัมพันธ์แล้วจึงสรุปผลการศึกษา โดยผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอการสรุปผลเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ประสบการณ์ในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปให้กับบุตร

ส่วนที่ 3 บุคคลผู้ที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจ (Influencer) ในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปให้กับบุตร

5.1.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์

กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาคือหญิงมีบุตรในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล จำนวน 20 คน กลุ่มตัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 31-35 ปี มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 60 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ซึ่งส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 85 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และส่วนใหญ่มีบุตรจำนวน 1 คน มีทั้งหมด 18 คน คิดเป็นร้อยละ 79 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

5.1.2 ส่วนที่ 2 ประสบการณ์ในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปให้กับบุตร

กลุ่มตัวอย่างคือหญิงมีบุตรทั้งหมด 20 คน มีความตั้งใจตั้งแต่ช่วงตั้งครรภ์ที่จะเลี้ยงบุตรด้วยน้ำนมแม่ 100% ซึ่งต่อมาเมื่อคลอดบุตรแล้ว พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 18 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 90 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่สามารถเลี้ยงบุตรด้วยน้ำนมแม่ได้ และแม้ว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความตั้งใจที่จะใช้น้ำนมแม่เลี้ยงบุตรจนโตแต่ก็มีปัจจัยที่ทำให้ต้องเปลี่ยนมาใช้นมผงสำเร็จรูปในการเลี้ยงบุตรในครั้งที่ 1 โดยมีสาเหตุส่วนใหญ่จากการที่กลุ่มตัวอย่างมีปริมาณน้ำนมไม่เพียงพอที่จะใช้เลี้ยงบุตร จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 45 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และพบว่ามีกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 80 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีปัจจัยที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างต้องเปลี่ยนนมในการเลี้ยงบุตรในครั้งที่ 2 โดยสาเหตุส่วนใหญ่ คือ เกิดจากระบบขับถ่ายของบุตรมีปัญหา คือ บุตรมีอาการท้องผูกร้อยละ 35 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และ บุตรมีอาการท้องเสียร้อยละ 5 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยมีกลุ่มตัวอย่างเพียง 2 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเท่านั้นที่ยังคงสามารถใช้แบรנדนมผงสำเร็จรูปสำหรับบุตรแบรนด์เดิมได้

ในส่วนกลุ่มตัวอย่างอีก 2 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 10 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดไม่สามารถเลี้ยงบุตรด้วยน้ำนมแม่ได้ตั้งแต่หลังคลอดเนื่องจากไม่มีน้ำนมและได้รับขซึ่งสามารถผ่านทางน้ำนมได้ จึงไม่สามารถให้น้ำนมแม่เพื่อเลี้ยงบุตรได้ และแม้ว่าในกลุ่มตัวอย่างที่ใช้นมผงสำเร็จรูปในการเลี้ยงบุตรตั้งแต่แรกคลอดนั้น ก็พบว่ามียปัจจัยที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างต้องเปลี่ยนนมผงสำเร็จรูปในครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 จากสาเหตุเดียวกันคือ แพทย์แนะนำว่านมผงสำเร็จรูปแบรนด์อื่นมีสารอาหารดีกว่าทั้งสองครั้ง

และบุตรมีปัญหาด้านระบบขับถ่ายคือมีอาการท้องเสียในครั้งที่ 1 และจากการที่มีบุตรมีอาการท้องผูกในครั้งที่ 2

5.1.3 ส่วนที่ 3 บุคคลผู้ที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจ (Influencer) ในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปให้กับบุตร

ในด้านบุคคลผู้ที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในการตัดสินใจ (Influencer) เลือกนมมาให้กับบุตร ในกระบวนการตัดสินใจเลือกนมครั้งที่ 1 นั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 35 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเชื่อในคำแนะนำของแพทย์ในการตัดสินใจเลือกเปลี่ยนแบรนด์นมผงสำเร็จรูปให้กับบุตร อันดับต่อมาคือได้รับตัวอย่างนมผงสำเร็จรูปสำหรับทารกมาจากโรงพยาบาลก่อนกลับบ้านหรือบุตรของตนได้รับประทานในช่วงที่ยังอยู่ที่โรงพยาบาล เชื่อเพื่อนหรือคนรู้จักที่เป็นคุณแม่ที่มีบุตรมาก่อน และค้นหาหาข้อมูลและนำมาประมวลผลด้วยตนเอง ตามลำดับ

ส่วนบุคคลผู้ที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในการตัดสินใจ (Influencer) เลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปให้กับบุตร ในกระบวนการตัดสินใจเลือกนมครั้งที่ 2 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 56 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเลือกที่จะค้นหาข้อมูลแล้วนำมาประเมินผลและตัดสินใจซื้อด้วยตัวเองโดยไม่ได้ถามกลับไปยังแพทย์หรือเพื่อนที่เคยมีบุตรมาก่อน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ มีความคุ้นเคย รวมถึงมีความเข้าใจในการเลี้ยงดูบุตรแล้ว จึงคัดเลือกแบรนด์นมผงสำเร็จรูปที่ดีและเหมาะสมที่สุดให้กับบุตรด้วยตนเอง อันดับต่อมาคือเชื่อในคำแนะนำของแพทย์ เชื่อในคำแนะนำของเพื่อนหรือคนรู้จักที่เป็นคุณแม่ที่มีบุตรมาก่อน และเชื่อพ่อแม่หรือญาติ เป็นลำดับสุดท้าย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการวิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจที่นำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. กระบวนการในการตัดสินใจเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูปของกลุ่มตัวอย่าง สอดคล้องกับกระบวนการหรือขั้นตอนการตัดสินใจซื้อ (Buyer's Decision Process) ของ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2552: 157) ทั้ง 5 ขั้นตอน คือ เริ่มจากการรับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นก่อน (Problem recognition) ยกตัวอย่างเช่น น้ามนมแม่ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงบุตรหรือบุตรมีปัญหาด้านระบบการขับถ่าย ต่อมาจึงทำการค้นหาข้อมูล (Information search) ทั้งจากการสอบถามจากบุคคลที่ตนเองเชื่อถือ เช่น แพทย์ หรือ เพื่อนหรือคนรู้จักที่มีบุตรมาก่อน และจากการค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต แล้วจึงทำการประเมินผล (Evaluation of alternatives) เช่น การเลือกชนิดของนมผง หรือการเลือกแบรนด์นมผงสำเร็จรูป หลังจากนั้นจะทำ

การซื้อสินค้าโดยการเลือกจากทางเลือกที่ตนเองประเมินไว้ (Purchase decision) และสุดท้ายคือพฤติกรรม ภายหลังจากซื้อ (Post-purchase) ที่มีต่อแบรนด์นมผงที่ตนได้เลือกไว้ ว่าสามารถช่วยแก้ปัญหาหรือ ทดแทนนมผงแบรนด์ปัจจุบันได้หรือไม่

2. ในด้านบุคคลผู้ที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในการตัดสินใจ (Influencer) เลือกนมให้กับ บุตรจะเห็นว่าการเลือกนมในครั้ง 1 และ ครั้งที่ 2 เป็นกลุ่มอ้างอิงที่มีความแตกต่างกัน เนื่องจาก ในครั้งแรกนั้นกลุ่มตัวอย่างยังไม่มีประสบการณ์อีกทั้งมีความกังวลเนื่องจากเด็กในช่วงแรกเกิดร่างกาย ยังมีขนาดเล็กและระบบต่างๆ ยังไม่พัฒนาเต็มที่ จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างยังไม่มี ความเชื่อมั่นในตนเอง ประกอบกับนมเป็นสารอาหารหลักที่ใช้เลี้ยงทารก ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างจึงได้ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญคือแพทย์ ในขั้นตอนการตัดสินใจเลือกนม แต่ในครั้งที่ 2 นั้น กลุ่มตัวอย่างเลือกที่จะตัดสินใจเชื่อตนเองเนื่องจาก ตนเองเป็นผู้เลี้ยงดูบุตรด้วยตนเอง อีกทั้งเด็กได้รับอาหารอื่นๆเพื่อใช้ในกระบวนการเจริญเติบโต

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำงานวิจัยไปใช้

5.3.1.1 บริษัทนมผงควรพัฒนาผลิตภัณฑ์นมผงสำเร็จรูปให้เป็นสูตรที่ข้อย ง่ายเพื่อลดปัญหาท้องผูกซึ่งพบบ่อยในนมผงสำเร็จรูป ซึ่งจะช่วยให้ช่วยลดการเปลี่ยนแบรนด์นมผง สำเร็จรูปได้

5.3.1.2 หญิงมีบุตรหรือคุณแม่เป็นผู้ตัดสินใจเลือกซื้อนมสำเร็จรูป (Decision maker) โดยการประมวลหาข้อมูลจากบุคคลที่มีอิทธิพลที่ตนเชื่อถือ และข้อมูลที่หาได้จาก อินเทอร์เน็ต (จากเว็บไซต์โดยหาข้อมูลจากการใช้คำค้นใน google และอ่านรีวิวกจากคุณแม่ที่มี ประสบการณ์จริง) ที่เน้นการเจริญเติบโตและพัฒนาการของลูก ดังนั้นในการทำการสื่อสารแบรนด์ นมผงสำเร็จรูปควรเน้นการสื่อสารให้ตรงไปที่หญิงมีบุตรหรือคุณแม่โดยเน้นพัฒนาการที่ดีขึ้นของ ลูกจากการได้รับประทานนมผงสำเร็จรูปที่คุณแม่ได้เป็นผู้เลือกสรรแล้ว

5.3.1.3 เนื่องจากหญิงมีบุตรจะดูข้อมูลบนบรรจุภัณฑ์เพื่อใช้ในขั้นตอน การเปรียบเทียบแบรนด์นมผงสำเร็จรูป ข้อมูลบนบรรจุภัณฑ์ของนมผงสำเร็จรูปยังเป็นช่องทางการ สื่อสารที่มีความสำคัญในการให้ข้อมูลถึงผู้บริโภค ดังนั้นแบรนด์นมผงควรที่จะออกแบบข้อมูลสารอาหาร ทั้งชนิด จำนวนและปริมาณให้ครบถ้วน โดยเฉพาะชนิดของสารอาหารหรือปริมาณที่เป็นจุดขายที่ แตกต่างหรือมีมากกว่าแบรนด์นมผงสำเร็จรูปอื่นๆ

5.3.1.4 ความมีชื่อเสียงของแบรนด์เป็นปัจจัยร่วมที่สำคัญของหญิงมีบุตรหรือคุณแม่ใช้พิจารณาในการเลือกซื้อนมผงสำเร็จรูป โดยคุณแม่จะเลือกแบรนด์นมผงสำเร็จรูปที่ตนเองเคยได้ยินชื่อเสียงเพื่อให้กับลูก

5.3.1.5 การทำโปรโมชั่นในด้านการลดราคา ไม่มีผลในการตัดสินใจเปลี่ยนแบรนด์นมผงสำเร็จรูปของหญิงมีบุตรหรือคุณแม่ให้กับลูก แต่มีผลในแง่การเพิ่มปริมาณหรือจำนวนกล่องของผลิตภัณฑ์ในการซื้อแบรนด์นมผงสำเร็จรูปที่ใช้อยู่แล้ว ดังนั้นหากต้องการเพิ่มฐานลูกค้าจากการเปลี่ยนแบรนด์นมผง การใช้โปรโมชั่นด้านการลดราคายังไม่ใช่วิธีการจูงใจคุณแม่ให้เปลี่ยนแบรนด์

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการศึกษาครอบคลุมกลุ่มตัวอย่างหญิงมีบุตรในเขตต่างจังหวัด เพื่อดูกระบวนการตัดสินใจเลือกซื้อและผู้ที่มีอิทธิพลในการเลือกซื้อว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันหรือไม่ และเพื่อให้ผลการศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อทำการตลาดได้ครอบคลุมทั่วประเทศ

5.3.2.2 ควรเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เพื่อที่จะได้ยืนยันแบบแผนการตัดสินใจเลือกซื้อนมผงให้กับบุตร

บรรณานุกรม

- กิริณา พงษ์ญาดา. (2559). ปัจจัยที่มีผลเชิงบวกต่อการตั้งใจซื้อนมผงตราสินค้า A ของผู้บริโภคในเขตคลองเตย จังหวัดกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- จันทิมา สุขเกิด. (2551). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อนมผงสำเร็จรูปสำหรับทารกแรกเกิดถึงหนึ่งปีของสตรีเงินเนอเรชั่นวัย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นัตยาพร เสมอใจ. (2550). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: บริษัท ซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด.
- ธีรพงศ์ อุดมไพจิตรกุล. (2547). เศรษฐศาสตร์การจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นงนุช ใจชื่น และกัณณพนธ์ ภักดีเศรษฐกุล. (2558). การเปิดรับการสื่อสารการตลาดนมผงกับการเลี้ยงลูกด้วยนมผงของหญิงไทย. วารสารนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 33(2): 121 - 133.
- ปีทมา ว่าพัฒนางศ์ และ ปราโมทย์ ประสาทกุล. (ม.ป.ป.). ประชากรไทยในอนาคต. จาก <http://www.ipshr.mahidol.ac.th/IPSR/AnnualConference/ConferenceII/Article/Article02.htm>.
- ผู้จัดการ 360. (2557). ตลาดนมผงเดือด ทุกแบรนด์คั่นนมฟรีเมียมสู้. จาก <http://gotomanager.com/content/ตลาดนมผงเดือดทุกแบรนด์คั่นนมฟรีเมียมสู้/>.
- มินา อ่องบางน้อย. (2553). คุณค่าตราสินค้าความไว้วางใจและความพึงพอใจที่มีผลต่อความภักดีต่อตราสินค้า CAT CDMA (แคท ซีดีเอ็มเอ). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2541). การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพฯ: ดวงกมลสมัย.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. (2552). การบริหารการตลาดยุคใหม่. (ฉบับปรับปรุงใหม่). กรุงเทพฯ: ชรรมสาร.
- สุกร เสรีรัตน์. (2540). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้ากรู๊ป.
- ศูนย์ข้อมูลและข่าวสืบสวนเพื่อสิทธิพลเมือง (TJIC). (2557). ความมั่งคั่งของธุรกิจนมผง. จาก <http://www.tcijthai.com/news/2014/08/watch/4809>.
- ศูนย์ข้อมูลและข่าวสืบสวนเพื่อสิทธิพลเมือง (TJIC). (2557). ตลาด“นมผง”ดู-รุกขายตั้งแต่ฝากครรภ์ สร้างความเชื่อผิดๆว่ามีคุณค่าเท่านมแม่. จาก <http://www.tcijthai.com/news/2014/08/scoop/4806>.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทย. (2557). *กลยุทธ์การตลาด และสื่อโฆษณาของนมผงดัดแปลงเลี้ยงทารก*. จาก http://dlibrary.thaibreastfeeding.org/bitstream/handle/123456789/2324/AW_กลยุทธ์การตลาด.pdf.
- สำนักข่าว Hfocus (เอชโฟกัส). (2558). “นมแม่” สูดยอดอาหารสมองพัฒนาส่วนความคิด การตัดสินใจ. จาก. <https://www.hfocus.org/content/2015/09/10798>.
- สำนักส่งเสริมสุขภาพ. (2560). *ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง*. จาก. http://hp.anamai.moph.go.th/ewt_dlink.php?nid=484.
- อดุลย์ จาตุรงค์กุล. (2543). *การบริหารการตลาด: กลยุทธ์และยุทธวิธี*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อภิศักดิ์ อัครพัฒนานุกุล. (2551). *ความคิดเห็นและพฤติกรรมการซื้อนมผงเด็กเอนฟาโกรของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, วิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อัสน์อุไร เตชะสวัสดิ์. (2549). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ: ซี.วี.แอล. การพิมพ์.
- อุษุมพร แก้วขุนทด. (2550). *ความไว้วางใจในผู้นำองค์กร ความไว้วางใจภายในองค์กร และความจงรักภักดีต่อองค์กรที่มีผลต่อพฤติกรรมและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท เนตบีเคเค จำกัด*. สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Kenneth D. R., Carissa A. E., Laurin J. K., and Alfredo P. S. (2008). Marketing Infant Formula Through Hospitals: the Impact of Commercial Hospital Discharge Packs on Breastfeeding. *Am J Public Health*, 98(2): 290–295.
- Millar & Millar. (2009). *The meaning of trust*. Retrieved from <http://comart.bu.ac.th/download/sheet/>.
- Phouththakeo, P., Otsuka K., Ito C., Sayamoungkhoun P., Kounnavong S., and Jimba, M. (2014). Cross-border promotion of formula milk in Lao People’s Democratic Republic. *J Paediatr Child Health*, 50(1), 51-6.
- Schiffman and Kanuk. (1987). *ความหมายของพฤติกรรมผู้บริโภค*. จาก: <http://poundtv5.blogspot.com/2014/10/theory-of-consumer-behavior.html>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ถอดเทปบทสัมภาษณ์

ถอดเทปบทสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1

ผู้สัมภาษณ์:	ช่วยเล่าประวัติคร่าวๆ
No. 1:	ชื่อ วิไลลักษณ์ เกตุยงค์ อายุ 32 ปี ตอนนี้ทำงานที่ Honda
ผู้สัมภาษณ์:	มีบุตรกี่คน
No. 1:	1 คนคะ เป็นผู้หญิง อายุ 2 ขวบครึ่ง
ผู้สัมภาษณ์:	ลูกมีประวัติภูมิแพ้หรือไม่คะ
No. 1:	ตอนนี้ยังไม่มี
ผู้สัมภาษณ์:	ในการซื้อนมผงสำหรับลูกในครั้งแรกเริ่มหาข้อมูลจากแหล่งใด (แพทย์, พยาบาล, เพื่อน, ญาติ, หนังสือ, TV, Website, Facebook, Line, Blog, Pantip)
No. 1:	เลี้ยงด้วยนมแม่ถึงประมาณขวบครึ่ง หลังจากนั้นก็เปลี่ยนเป็นนม UHT เลย ไม่ผ่านนมผง เพราะว่าเคยศึกษามาว่าเด็กไม่จำเป็นต้องทานนมผงถ้าได้นมแม่ในปริมาณที่เพียงพอ หลัง 1 ขวบ เด็กสามารถกินนมกล่องได้แล้ว เลยตั้งใจว่าจะให้นมแม่เป้าหมายแรกคือ 1 ขวบ พอผ่านไป 1 ขวบก็สบายใจแล้วว่าได้รับนมแม่ในปริมาณที่ต้องการแล้วก็เลยให้ต่อไปเรื่อยๆ แต่มีปัญหาที่ช่วงเย็นน้องจะเริ่มไม่กินนมแม่ที่ใส่ขวดจะกินจากเต้าเลยเปลี่ยนมากินแบบกล่องแทน พอเริ่มทาน UHT ได้ครบทุกมื้อเลยเลิกนมแม่ได้
ผู้สัมภาษณ์:	มีนมผงไปเสริมกับนมแม่บ้างมั้ย
No. 1:	มีคะ ช่วง 2-3 เดือนแรกมีเสริมบ้างวันที่ป้อนนมไม่พอ โดยให้ทานนมแพะ โดยทางโรงพยาบาลแนะนำว่าถ้าไม่พอให้ทานนมแพะจะเป็นอะไรที่ดีกว่า เพราะจะใกล้เคียงกับนมแม่ที่สุด ยี่ห้อ DG จะทานแค่บางมื้อในกรณีที่นมเราไม่พอ แต่พอเริ่มป้อนนมในระดับที่เราพอแล้วก็หยุดนมแพะ
ผู้สัมภาษณ์:	นมแพะ DG ที่โรงพยาบาลแนะนำ แนะนำโดยใครแล้วเชื่อเลยมั้ย
No. 1:	คุณหมอแนะนำ ปรีกษาครูหมอ ก็มีหาข้อมูลจาก internet ประกอบว่าจริงๆ แล้วนอกจากนมแม่ ก็สามารถทานนมผง นมแพะ แต่นมที่ใกล้เคียงกับนมมารดาที่สุดคือนมแพะ เลยให้ทานนมแพะ มีขายตาม Lotus ทั่วไป มีหลายสูตรแต่ให้กินสูตร

	เริ่มต้นเพราะยังเด็กมาก นื่องทานแล้ว โอเคไม่มีท้องเสีย ไม่มีถ่ายยาก เพราะหลักๆ ก็ทานนมแม่อยู่ดี
ผู้สัมภาษณ์:	เพื่อนๆ ก็ให้ลูกทานนมแพะด้วยหรือไม่
No. 1:	ไม่มี เพื่อนบางคนจะไม่สะดวกปั๊มนม ช่วง 3 เดือนแรกก็ยังกินนมแม่อยู่ แต่พอเริ่มมาทำงานปั๊มนมไม่สม่ำเสมอก็จะไม่ออก แต่เขาจะเลือกเป็นนมผงสูตรสำหรับเด็ก เป็นนมวัว
ผู้สัมภาษณ์:	คุณหมอมที่แนะนำเป็นคุณหมอมที่ท่าตลอดเลยใช่มี
No. 1:	เป็นคุณหมอมที่ท่าตลอดและคุณหมอมเด็ก รพ.เดียวกัน
ผู้สัมภาษณ์:	หลังจากนมแพะมีเปลี่ยนเป็นนมอื่นหรือไม่
No. 1:	ไม่มี นื่องกินนมกล่องเลย นมแม่ทานถึงขวบครึ่ง หลังจากนั้นกินนม UHT ยาวเลย
ผู้สัมภาษณ์:	เลือกนมกล่อง UHT ให้ลูกอย่างไร กลับไปถามคุณหมอมอีกรอบหรือไม่
No. 1:	ดูข้อมูลจาก internet ว่ายี่ห้อไหนเป็นนมโคแท้ เป็นนมผสม ถ้าสำหรับเด็กท่านได้ เป็นนมโคแท้ 100% ไม่ผ่านการผสมจะมี นมจิตรลดา นมไทยเดนมาร์ก อีกรึยี่ห้อไม่แน่ใจว่าโพร์โมต์ แต่ให้กินอยู่ 2 ยี่ห้อแรก ซึ่งถ้านม โคผสมนมผงมันจะไม่ใช่นมสด 100% เหมือนคุณค่าทางอาหารไม่ครบ เป็นนมที่ผ่านการปรุงแต่งจะไม่ดีเท่านมโค 100% ไม่ได้กลับไปถามแล้วเนื่องจากอ่านในเพจ พบว่าหลังจาก 1 ขวบเด็กจะกินได้ปกติแล้ว
ผู้สัมภาษณ์:	หาข้อมูลเยอะมาก
No. 1:	เยอะคะ อย่างใน internet จะมีกลุ่มคุณแม่วัยเดียวกัน มี page คุณหมอมสุธีรา และตามเพจรักลูกก็มีข้อมูล เลยตามไปอ่าน มีเพจคุณแม่เยอะมาก พอมัน link ต่อๆ ไปทำให้เราเข้าไปดู หรือบางทีเพื่อนก็แนะนำว่าให้เข้าไปดูเพจนี้กรู๊ป facebook นี้สิ เช่น กลุ่มคุณแม่มือใหม่ กลุ่มคุณแม่หนักปั๊ม ในกรู๊ปก็จะมีการถามตอบ ว่าใครมีประสบการณ์มี
ผู้สัมภาษณ์:	ก่อนที่หมอมจะแนะนำมีหาข้อมูลไว้ก่อนมี
No. 1:	ตอนแรกไม่หาเลย ยังไงก็จะให้ทานนมแม่ แต่พอเริ่มไม่พอเลยหาจากนอมอะไรใกล้เคียงนมแม่บ้างแล้วกลับมาปรึกษาคุณหมอมว่าดีหรือไม่
ผู้สัมภาษณ์:	มีตัดสินใจเลือกแบรนด์ไว้แล้วก่อนจะพบหมอมแล้วหรือไม่
No. 1:	มีตัวเลือกในใจ ก็ดูโฆษณาด้วย ดั่งๆ ก็มีเอนฟา เอส26 ที่พูดกันเยอะๆ ในหมู่เพื่อนที่จะกินนมผง เราเลยรับรู้ว่ามี 2 ยี่ห้อที่น่ากิน แล้วก็อ้อมีเลือกนมแพะใกล้เคียงนมแม่มากที่สุดเลยไปดูว่านมแพะกินยี่ห้ออะไร ก็อ้อมียี่ห้อ DG ที่ตัดสินใจกินนมแพะมีเอาข้อมูลไปถามหมอมก่อนว่าระหว่างนมแพะกับนมเอนฟา ที่เลือกไปเพราะตอน

	ที่คลอดทางรพ.มีกระเซ้ามอบให้ แต่ว่าไม่ได้กิน รพ. ให้มา 2 กระเซ้าจากแผนกเด็กและของรพ. ของ DG จะมีกระเป่าเก็บของคุณแม่และจะมีนมอยู่ในนั้นด้วยเป็นกระป๋องเล็ก กระเซ้าของเอนฟาจากรพ. คิดว่านมจากรพ. น่าจะ โอเคอยู่เพราะมาจาก รพ. ประกอบกับหาข้อมูลใน internet มาแล้วด้วย คือตั้งใจจะให้ทานแต่นมแม่ แต่พอไม่พอเลยกลับไปปรึกษาหมอ
ผู้สัมภาษณ์:	มีกลับไปถามสามีหรือญาติมั้ย
No. 1:	มีคุยๆ กับสามีแต่เค้าก็แล้วแต่เรา มีช่วงแรกๆ ช่วยกันเลือก สามีก็หาข้อมูลในเน็ต อันไหนดีแล้วกลับมาบอกเราแต่ในเรื่องการตัดสินใจให้เราเลยเป็นคนตัดสินใจ ตอนแรกๆ ก็มีปัญหากับแม่เหมือนกัน เพราะแม่ก็จะถามว่ามันกินได้หรือปื้มมาก็ต้องเอาไปแช่เย็น แช่เสร็จแล้วก็ต้องเอาออกมากินมันใช้ได้หรือเพราะเมื่อก่อนมันไม่มี ก็ต้องอธิบายวิธีการเก็บ การใช้ พอเห็นเราทำได้แม่ก็โอเค
ผู้สัมภาษณ์:	มีตามดราม่ามั้ย
No. 1:	ไม่มี
ผู้สัมภาษณ์:	เวลาหาข้อมูล หากจากไหนเป็นหลัก Website, Facebook หรือ Instagram
No. 1:	ทั้ง 2 อย่างนะ Facebook จะสำคัญเพราะเวลาจะเข้ากลุ่มนั้นกลุ่มนี้ เข้าเพจจะsearch ดูเอา พอเข้าไปเรื่อยๆ แล้วก็จะมีเพจนี้บอกอย่างนั้นอย่างนี้ ส่วน google ก็ใช้ มันจะมีบอกว่านมอะไรดี จะ show ขึ้นมาเราก็เลือก
ผู้สัมภาษณ์:	ปกติใช้เวลาในการหาข้อมูลนานมั้ย
No. 1:	ไม่นานหรอก หาเรื่องๆ พอเริ่มมีปัญหาทีหาละ อย่างเราปื้มนมให้ลูกทุกวัน พอเราเห็นว่าน่าจะไม่มีพอ เราก็เริ่มหาข้อมูลเอาไว้ก่อนแล้ว
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วทำไมถึงเลิกกินนมแพะไป
No. 1:	เพราะนมเราเริ่มมาแล้ว พอเราเริ่มปื้มไปให้คงที่ อดทนมากขึ้น คือปื้มนมแม่ควรจะปื้มทุกๆ ที่ชั่ว โมงแต่พอถึงรอบกลางคืนเราขี้เกียจปื้ม ตกรอบนมมันก็จะลดลง นมก็ไม่ออก มันจะไม่สร้างทดแทน นมจะน้อยลงถ้าเราไม่ขยันปื้ม เราต้องตื่นมาปื้ม
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนเลือกนมแพะ ดูมัยว่าต้องใส่ DHA, AHA
No. 1:	ก็พยายามดูนะว่ามี DHA โดยดูว่าสูตรนมเด็กที่สำคัญต้องมีธาตุอะไรอยู่ในนั้นบ้าง โดยเค้าบอกว่านมของเด็กแรกเกิดตัวแรกธาตุที่สำคัญจะมีไม่ก็ตัว จนเริ่มจะโตค่อยเพิ่ม โอเมก้า3 หรืออย่างอื่นเข้าไป นมเด็กแรกเกิดเค้าจะต้องการพวกโปรตีนเข้าไปเสริมสร้างมากกว่าที่จะเป็นอย่างอื่นๆ เพราะพอเค้าเริ่มโตเค้าจะไปกินจากอาหารเป็นมื่อๆ จะมีสารอาหารที่สำคัญมากกว่า

ผู้สัมภาษณ์:	หมอฟันธงเลยมัยว่านมแพะดีกว่า
No. 1:	หมอไม่ได้ฟันธง หมอบอกว่าถ้าต้องการใกล้เคียงนมแม่จะให้ เป็นเป็นนมแพะ แต่เด็กสามารถกินได้ทั้งนมวัวและนมแพะถ้าเด็กไม่แพ้ โอกาสที่เด็กจะแพ้นมแพะมีน้อยมาก แต่เด็กที่แพ้นมวัวมีมากกว่า เพราะฉะนั้นถ้าต้องการหลีกเลี่ยงอาการแพ้ก็ควรจะเป็นนมแพะ
ผู้สัมภาษณ์:	ราคานมแพะกับนมวัวต่างกันมากมัย
No. 1:	นมแพะแพงกว่าเยอะเหมือนกัน ไม่ถึง 50% แต่ก็แพงกว่า
ผู้สัมภาษณ์:	ถ้ากินนมแพะมาเรื่อยๆ คิดว่าต้องมีปรับมัย
No. 1:	มี เพราะตามข้อมูลนมผงจะมีสูตร 1 2 3 ไปเรื่อยๆ ด้วยนมแพะมีราคาค่อนข้างสูง ฉะนั้น นึ่งสัก 6 เดือน พอเริ่มเวลาปรับสูตร เราอาจจะต้องเลือกเอนฟาที่หมอแนะนำ ที่สามารถใช้ได้

การถอดเทปบทสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2

ผู้สัมภาษณ์:	ช่วยเล่าประวัติคร่าวๆ
No. 2:	คุณนิศาชล ชื่นกมล ตอนนี้อายุ 34 ปี
ผู้สัมภาษณ์:	มีบุตรกี่คน
No. 2:	1 คน เป็นผู้ชาย
ผู้สัมภาษณ์:	ลูกมีประวัติภูมิแพ้หรือไม่คะ
No. 2:	ไม่มี ไม่แพ้นมไม่มีปัญหาเรื่องแพ้
ผู้สัมภาษณ์:	ในการซื้อนมผงสำหรับลูกในครั้งแรกเริ่มหาข้อมูลจากแหล่งใด (แพทย์, พยาบาล, เพื่อน, ญาติ, หนังสือ, TV, Website, Facebook, Line, Blog, Pantip)
No. 2:	ตั้งแต่ตอนท้องแล้วว่าตั้งใจจะให้นมแม่อย่างเดียวก็เลยไม่หาข้อมูลนมผงเลย
ผู้สัมภาษณ์:	มีหาข้อมูลไว้นิดๆ มัย ดูไว้ผ่านๆ หรือคิดว่าเด๋วเกิดนมไม่พอ อาจจะต้องเสริมนมตัวไหน
No. 2:	คือด้วยตัวเองตั้งแต่ก่อนท้อง โชคดีที่เวลาน้ำนมมาเร็ว น้ำนมมาตั้งแต่ก่อนท้องก็เลยมั่นใจมากกว่าถ้าคลอดแล้วลูกมีนมแม่กินแน่นอนก็เลยไม่ได้หาข้อมูลเรื่องนมผงเลย แคนนอนตะแคงแล้วเสื่อเปียกเลยรู้ว่ามีย่านน้ำนมมาเลยไปปรึกษาหมอ หมอบอกว่าอย่าบีบนะอย่าอะไรนะ พอหลังจากคลอดก็มาจริงๆ พิคเกอร์มีนมกินตั้งแต่วันแรกหลังคลอดเลย ถามว่านมผงเสริมมัย เคยลองที่ได้แจกจากโรงพยาบาลสรุปลูกไม่ตะแคงเลย ไม่เอา ทั้งๆ ที่นมแม่เป็นนมฟรีชแล้วมันจะเหม็นหืนนานเวลาไปอุ่นแต่ลูกก็กิน เพราะ

	เราเคยชิมแล้วมันเหม็นมากเลย พออะไรที่ไม่ใช่นมแม่เค้ารู้รสมันไม่เหมือนเดิม เค้าไม่เอาเลย เราก็เลยแบกกระป๋องนมไปกลับ เราไม่ได้ stock เป็นตู้ๆ เหมือน ดาราเราปั๊มแบบวันสองวันเท่านั้น
ผู้สัมภาษณ์:	จะเอามากั้วหมดหรือไม่พอหรือ
No. 2:	ก็เราอ่านหนังสือหาข้อมูลตามเพจนมแม่ของคุณหมอสุจิตรา เค้าบอกว่านมแม่ไม่มีหมดถ้าเราปั๊มสม่ำเสมอและปั๊มทุกวัน เหมือนร่างกายมันจะบอกเองว่าถ้าคุณปั๊มทุกวันเปรียบเหมือนลูกคุณยังกินอยู่ บางที่ต้องปั๊มเพื่อหลอกร่างกายว่าลูกยังกินอยู่ มันก็จะผลิตไปเรื่อยๆ เพราะเราไปอ่านในเพจหมอบางคนเลี้ยงนมแม่ถึง 6 ขวบของฟิคเกอร์พอเริ่มโตถ้าไม่ได้ดูคนแม่จะนอนไม่ได้เลย ไม่ได้ดูเอาอิมแต่เป็นความอ่อนใจแล้วก็เคล็ดล้มหลับ ซึ่งสามีบอกว่าโชคดีที่มีนมเพราะมันประหยัดไป เอาเงินไปเสียค่าแพมเพิร์ส ค่าของเล่น ถ้าลูกไม่กินนี่จบเลย ดังนั้นหน้าที่ของเราคือทำยังไงก็ได้ให้มันนมแม่ แต่พอเราปั๊มไม่ถึงปริมาณที่ได้ก็ลดลง อย่างตอนกลับไปทำงานใหม่ๆ ได้ที่ 5 ออนซ์ พอน้องโตขึ้นปั๊ม 2 ข้างรวมกันยังไม่ถึง 4 ออนซ์เลยจริงๆ ต้อง 3-4 ชั่วโมง ปั๊มทีหนึ่ง ก้อให้กินนมกล่องแทน
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วตอนนมกล่อง จะเอ้เลือกอย่างไร
No. 2:	เราก็หาข้อมูลจากใน pantip โดยส่วนใหญ่จะ search จาก google เลย เช่น นม UHT คุณแม่เค้าให้กินอะไรกัน มันก็จะขึ้นมา สำหรับเราดูตาม website มันเชื่อถือไม่ได้ ดูตาม pantip ดึกว่าเพราะมันเป็นชีวิตจริงที่เค้าเอามาลงแล้วเราก็อ่านนั่งอ่าน อ้อ กินจิตรลดาอะ กินนมวัวแดงซึ่งก็คือนมไทยเดนมาร์ค โพรโมตไม่เคยเฟ้นนะ ยี่ห้อต่างๆ ก็มีอยู่เท่านี้ ไทยเดนมาร์คก็ดังสุดแล้วมั้งในบรรดานมจืดที่เค้านิยมกินกัน จิตรลดาถามว่ามีมัย คือมีบ้างแต่มีข้อเสียคือหายากและจำนวนจำกัดมันมีขายแต่ใน seven กับพวกโครงการหลวง เมื่อก่อนมีในท็อปแต่ท็อปเอาออกแล้ว ถ้าเกอร์กินปู้ปคือพอ seven ลงปู้ป เรากวาดเรียบเลยเพราะถ้ากลับไปถามอีก หมดคะ หมดคะ เคยนะก็เลยเปลี่ยนเป็นนมวัวแดงเพราะหาซื้อง่ายกว่าตามบิกซี้อะไรแบบนี้ พอมากินนมวัวแดงให้ลองซื้อค็อกโกแลต พอซื้อค็อกโกแลตกินคราวนี้เลยต้องเป็นรสช็อคโกแลตเท่านั้น แต่พอลูกเราน้ำหนักน้อยเลยให้กินเต็มที่ไม่ได้จำกัดของหวานอะไรก็ได้ขอให้ลูกน้ำหนักขึ้น กลายเป็นจิตรลดาเหลือเต็มเลยพอกับแม่ต้องมานั่งกิน เคยให้ลองโอวัลตินรูปปลาโลมาเกอร์ชอบรูปปลาโลมา อันนี้สำคัญมากเลยนะเพราะหลอดเด็กได้ เหมือนคูทีวีแล้วมันมีการ์ตูนอย่าง โนน้อย่างนี้แล้วเด็กจะดูตามแล้วเห็นใน seven จะซื้อ แล้วพอเป็นรสช็อคโกแลต อร่อย ดิเดเลยแต่มันหวานมากไม่อยากจะกิน

ผู้สัมภาษณ์:	2 ขวบครั้งนี้เลือกแล้วหรือ
No. 2:	เลือกแล้วอ้อม ถ้าเค้าโตพอจะเลือก เค้าเลือกแล้ว ตอนเด็กๆ เราป้อนอะไรเค้าก็กิน กินแคروتกินผักกินหมด พอโตแล้วไม่กินผักเลยอะไรที่เป็นสีเขียวเป็นผักทอง เป็นแคروتกินเลย เลือกเลย ครูที่โรงเรียนก็บอก
ผู้สัมภาษณ์:	ต้องหาข้อมูลตลอดมั๊ย
No. 2:	ไม่ละ ถ้าลูกปกติเราก็อไม่หาคะ แต่พอผิดปกติเมื่อไหร่ก็จะเริ่ม search google เริ่มจะหาละ เช่น น้ำหนักตกเกณฑ์จะทำอย่างไรดีคะ ลูกน้ำหนักน้อย อะไรแบบนี้ มันก็จะมีคุณแม่ที่มีปัญหาแบบเรามา share ใน pantip
ผู้สัมภาษณ์:	ได้ติดตามเพจอื่นอีกไหม
No. 2:	ส่วนใหญ่เราหนักที่เพจหมอสุธิดา เพจนี้มันดีตรงที่ว่าพอเค้าตอบแล้วมันตรง เพราะเค้าก็เลี้ยงนมแม่แล้วลูกเราก็กินนมแม่ เพราะฉะนั้นน้ำหนักถ้าไม่ขึ้น
ผู้สัมภาษณ์:	เอ inbox ไปถาม?
No. 2:	ไม่ๆ เราซื้อหนังสือมาแล้วเค้าก็มีในเพจเค้า เค้าจะตอบทุกคำถามที่คุณแม่มักจะ มีคำถามคล้ายๆ กัน เค้าก็มานั่งอ่าน เค้าจะมีเกณฑ์ว่ากี่เดือนต้องน้ำหนักเท่านี้ๆ 1 ขวบต้องมีน้ำหนัก 3 เท่าของแรกเกิดถือว่าปกติช้านอยด์เวลาคนพูดว่าลูกตัวเล็ก จังเลย มันตามเกณฑ์ เด็กๆ เจอหมอที่ศิริรินทร์เจออัดทั้งธาตุเหล็กเพราะน้องตัวซิด นะคะให้มาเป็นขวดใหญ่ๆ เลยนะ ฟิคเกอร์ไม่แตะเลยรสชาติแย่มาก เป็นน้ำสีดำๆ ยัดใส่ syringe เกอร์ไม่เอาเลยไม่แตะเลย ตั้งแต่นั้นไม่เคยบังคับลูกเลย กินก็คือไม่กิน หมอเคยจ่าย seven's sea เหมือนจะกินครั้งสองครั้งแล้วไม่กินอีกเลยปล่อย หมออายุแล้วทิ้งเลย แต่ตอนเด็กๆ เรายังโดนเพราะกินข้าวยาก เราเห็นในโฆษณา เลยนว่าเหมือนนมแม่ เรายังคิดเลยว่าหลอกขายผู้บริโภครหรือเปล่า
ผู้สัมภาษณ์:	ที่จะเอไ้ดมผงจากโรงพยาบาลมาได้ก็ยี่ห้อหรือ
No. 2:	ไ้ดยี่ห้อเดียว แสดงว่ายี่ห้อนั้นจะต้องเป็น sponsor ของโรงพยาบาลเหมือนกับผูกไว้ว่าถ้าเป็นเด็กแรกเกิดคุณจะต้องแจกตระกร้าอันนี้นะคะ แต่ก็ได้ DG มาจากหมอ ประจำตัวฟิคเกอร์ที่นัดเจอทุกรอบจิตเวชชิน หมอก็จะบอกว่าอ้าวคุณแม่ลูกน้ำหนัก ตกเกณฑ์นะคะกินนมแม่หรือคะ กินก็อ่อนซ้ กินน้อยไปนะคะ แล้วเค้าก็จะหันไป คั่นๆ ไอ้ข้างหลังโต๊ะเค้า เรายังว่าละไอ้พวกนี้จะต้องแบบจะต้องไปประชุมหรือมี sponsor ของยี่ห้อนี้ ก็บอกคุณแม่และมีตัวอย่างนมจากยี่ห้อนี้ เรายังเริ่มละเราให้นม แม่ยังจะเอานมผงมายี่ห้อนี้แบบนี้มันมีสารอาหารดีแบบนี้ละคะ พอเปิดมามันก็ เป็นซองๆ 2 ซอง ไม่ได้เยอะนะ เหมือนเป็นตัวอย่างแล้วถ้ากินดีคุณก็ไปซื้อเอา เจอ

	<p>ประจำจะแจกนมประจำ เราบอกสามีเลยเราอยากเปลี่ยนนมเราไม่ชอบคนนี้อะไรก็จะมาให้เรานี้อีกละ มาพูดว่าน้องโตแล้วนะคะเลิกกินนมแม่ได้แล้ว นมบางคนบอกนมแม่หมดประโยชน์ตั้งแต่ 3 เดือนแรกแล้วคะ มีแต่น้ำแล้วคะ เสริมนมได้แล้วคะ พูดอย่างนี้ใส่เราเลย เค้าจะดูประวัติแล้วก็บอกน้ำหนักน้อยนะคะแล้วก็ถามว่าปัจจุบันกินนมอะไรคะ ห๊ะ อะไรนะ นมแม่ไม่มีประโยชน์แล้วนะคะ 6 เดือนก็หมดประโยชน์แล้วละคะ เหมือนเค้าถูกสอนกันมาแบบนี้ เราก็ตอบเลียงๆ ไปว่ากินบ้างคะ ไม่ได้กินเป็นหลัก เค้าเห็นน้ำหนักลูกเราน้อยก็จะมาซักประวัติว่ากินนมอะไร กินกี่กล่อง กินยังงี้ ถ้าเจอหมอบแบบนี้เราจะไม่เอาเลย เกลียด ไม่ชอบ แล้วยังมาแจกผลิตภัณฑ์นี้แสดงว่าเธอต้องรับอะไรมาชิมมัยแล้วก็มาโฆษณาให้เค้า ก็เห็นเลยข้างหลังหมอมมีแต่ของแจก แนวการค้าไม่ได้แนะนำเลย เหมือนได้รับเงินมาหรือถึงมาโฆษณาให้เค้า ถ้ากินนมผงคงเฉยๆ แต่นี่เลี้ยงนมแม่มาก็คืออยู่แล้ว เทอจะมาให้ขึ้นเปลี่ยนอะไร</p>
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนนั้นที่ให้น้องลองนมผงนั้นนานมัย
No. 2:	<p>ไม่นานะ คืออาจจะคุณนิดๆ หน่อยๆ แล้วสามีบอกเลยว่าลูกไม่กิน ไม่เอา ก็คือไม่ต้องซงซงแล้วเกอร์ไม่เอาก็เททิ้ง แต่เราเห็นในรีวิวลูกบางคนท้องผูกก็ต้องเปลี่ยนไปเรื่อยๆ แต่เราไม่ได้มีปัญหาอะไร มีแต่น้ำหนักน้อย แล้วบอกเลยเรื่องป่วยนี่ไม่มี แข็งแรงมาก ไม่เคยป่วยเลย นิดๆก็คิดตาม dose ปกติ ไม่มีวัคซีนเสริมอะไรมากมายปัจจุบันอนุบาลที่เรียนมาเคยป่วยแค่ครั้งเดียว วันเดียว</p>
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนนั้นที่ รพ.แจก S26 มา จะเอมียกลับไปหาข้อมูลก่อนให้ลองมัย
No. 2:	<p>ไม่มีเลย เพราะตอนนั้นตั้งใจจะให้นมแม่ก็เลยไม่ได้สนใจเรื่องนมผงเลยไม่ได้หาข้อมูล</p>
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วนมผงที่มี DHA, AHA หรือดาราที่มาโฆษณา จะเอมียสนใจจะให้ฟิคเกอร์มัย
No. 2:	<p>ไม่เลยเพราะว่าหาข้อมูลจากในเพจ จากใน internet จะรู้อย่างงี้ก็ไม่สามารถจะแต่งสารต่างๆ ให้เทียบเท่าได้กับนมแม่ คือแต่งไปแล้วใส่ไปแล้วเราก็อาจจะรู้ว่ามันมีแต่บอกไม่ได้ว่าดีเท่ากับนมแม่หรือเปล่า อาจจะทำการตลาดคือนั้นหรือเปล่า</p>
ผู้สัมภาษณ์:	เพราะฉะนั้นราคาหรือ promotion ไม่มีผลเลย
No. 2:	<p>ถ้าไปซื้อนมผงแล้ว 3 ยี่ห้อเรียงกันแล้วมีแบรนด์นี้จลดราคา เราก็ต้องสงสัยแล้วว่าทำไมลด แต่ถ้าซื้อไปแล้วลูกไม่กินก็คือจบ เราก็ต้องกลับไปซื้อยี่ห้อแพ่งที่ลูกกินอยู่ดี แต่ถามว่ามีผลมัย ตอบว่ามี แต่ลูกต้องกินด้วย</p>

ผู้สัมภาษณ์:	แสดงว่าวันหนึ่งหาข้อมูลตลอด
No. 2:	ตอนท้องไง หาดตลอด หลังคลอดจะยุ่ง ไม่มีเวลา ขนาดนอนยังไม่เป็นเวลาอนเลย คือตอนท้องมันชีวกว่าไปไหนกัน 2 คน ไม่ต้องมากระเตงลูก มันก็ยุ่งเวลาหาข้อมูล เอาทำอะไรกัน เอากินอะไรกัน เพิ่มน้ำหนักยังไง
ผู้สัมภาษณ์:	ญาติหรือพ่อแม่พี่น้องมีผลมั๊ย เช่น ต้องกินนมผงเสริมด้วย
No. 2:	มีถามบ้างว่านมให้ลูกพอหรือเปล่า ลูกโตขนาดนี้จะมีนมอยู่มั๊ย เอาจะกังวลว่าดูจากเต้าไม่สามารถวัดปริมาณได้กินไปแล้วจะพอหรือ ลูกอึดหรือ แล้วญาติพี่น้องก็ไม่ค่อยเจอใครเลยไม่ค่อยมีผลมาก อย่างแม่สามีเขาก็พอรู้ว่าต้องกินนมแม่ เด็กที่กินนมแม่จะป่วยน้อยกว่าเด็กที่กินนมผงก็สนับสนุน ก็เลยโศกดีไป ไม่เจอ psycho

การถอดเทปบทสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3

ผู้สัมภาษณ์:	ประวัติคร่าวๆ
No. 3:	ชื่อ มัทธรัตน์ วหิรันสกุล อายุ 39 ปี
ผู้สัมภาษณ์:	มีบุตรกี่คน
No. 3:	มีลูก 1 คน ตอนนี้อายุ 4 ขวบ 11 เดือน ชื่อน้องเมลดา
ผู้สัมภาษณ์:	ลูกมีประวัติภูมิแพ้หรือไม่คะ
No. 3:	ไม่มี เพราะพี่วาง program ไว้ตั้งแต่ก่อนคลอดแล้ว เราตรวจภูมิคุ้มกันของพ่อกับแม่ เช็คว่าใครมีภูมิแพ้หรือเปล่า ปรากฏว่า percent ภูมิแพ้อยู่ที่พ่อเยอะ 80% หมอเลยแนะนำว่าถ้าเราสามารถให้น้องทานนม NAN-HA ของ nestle ได้จะดีกว่า เพราะ NAN-HA เหมาะกับเด็กที่เสี่ยงต่อการที่เป็นโรคภูมิแพ้ แพ้ทุกอย่างเลย ประกอบกับพ่อเค้าเป็น Neutritionist เลยเช็คว่าปริมาณอาหารหรือสารอาหารให้ใกล้เคียงกับนมแม่ ก็ให้เค้าทานมาเรื่อย โดย NAN-HA 1 จะทำให้อึดมีกลิ่นและสีเขียวๆ เพราะเค้าใส่จุลินทรีย์ที่ช่วยย่อยลงไป ระบบย่อยจะดี ก็ทานมาเรื่อยๆ เลย พอครบกำหนด สูตร 2 ก็เป็น NAN-HA 2 แต่พอจะเปลี่ยนเป็นสูตร 3 เราก็ปรึกษาหมอ หมอบอกว่าจากประวัติน้องไม่ได้แพ้อะไรมาเลยแสดงว่าเค้ามีภูมิละ ตัวสูตร 3 ไม่จำเป็นต้องกินเป็น NAN-HA ก็ได้ คราวนี้ก็ได้แล้วแต่เราละว่าอยากให้ทานตัวไหน เราก็เปลี่ยนมาเป็นแลคโตเจน 3 ก่อน ซึ่งก็เป็นของ Nestle เช่นกัน โดยเราก็ยังกังวลเรื่องการขับถ่าย เพราะเวลาเค้าเจออึที่แข็งๆ จะไม่ชอบเบ่งเราก็เลยอยากหานมที่ช่วยย่อยให้เค้ากล้าขับถ่ายหน่อย พอทาน แลคโตเจน 3 มาสักกระยะหนึ่ง พออายุน้อง 4 ขวบ ก็เปลี่ยนเป็นนมหมีสสูตร 3 แต่ไม่มีรสหวาน ให้เป็นรสจืดเพราะเรากลัวเค้าติดหวาน

ผู้สัมภาษณ์:	แสดงว่านมชอคโกแลตก็ไม่ให้ทาน
No. 3:	ไม่มีเลย ต้องบอกก่อนเลยว่าจริงๆ NAN-HA นี่รสชาติขม โดยหมอบอกมาก่อนแล้วว่ารสชาติจะขมหน่อย นมแม่ไม่ได้ขม ตอนที่เปลี่ยนต้องผสมครึ่งต่อครึ่งก่อนเพื่อให้เค้าเรียนรู้ เพิ่มมาตอนเค้าเริ่มกินนมกล่องถึงจะเริ่มกินหวาน ถ้าใช้นมกล่องของแลคโตเจ็นมันจะกล่องสูงมากเค้าจะทานไม่หมด เราก็เลยต้องเปลี่ยนมาเป็นนมวัวแดง เพราะลองมาก่อนแล้ว ตัวที่มีปลาโลมาบนกล่องจะเป็นอแล็คต้าเค้าจะไม่กินเลย เค้าจะกินของหมี แต่ด้วยความที่กล่องใหญ่เค้าจะกินไม่หมด เค้าก็ไม่อยากกิน เราเลยต้องเปลี่ยนเป็นวัวแดงเพราะมีไซต์เล็กแต่มันมีรสหวานเค้าก็ไม่กินอีก เลยจบที่นมหมี แบบขงสูตร 3 (ที่โรงเรียนกินนมเปรี้ยวดัชมิลล์) กลับบ้านกินนมแบบขง
ผู้สัมภาษณ์:	ในการซื้อนมผงสำหรับลูกในครั้งแรกเริ่มหาข้อมูลจากแหล่งใด (แพทย์, พยาบาล, เพื่อน, ญาติ, หนังสือ, TV, Website, Facebook, Line, Blog, Pantip)
No. 3:	พี่ให้นมมิลานได้ 2 เดือน เพราะเราเป็นเซลล์ แต่พอบางช่วงนมไม่พอต้องให้นมผง แต่เศษของมิลาน น้องตัวเหลืองเค้าจะไม่ได้รับนมเราตั้งแต่ตอนคลอด ก็จะไม่คุ้นกับนมเรา
ผู้สัมภาษณ์:	ที่โรงพยาบาลให้มาเป็นตระกร้า พี่ฝนได้ทดลองใช้หรือไม่คะ
No. 3:	พี่ไม่ใช่ ตอนนั้นเค้าให้เป็นเอนฟาма แต่เราเคย search อ่านตอนจะเลือกนมแล้วว่าสูตรของเอนฟากินแล้วเด็กจะอ้วน ซึ่งพ่อแม่บางคนชอบ แต่เรามีความรู้สึกว่าลูกขนาดกำลังพอดีแล้วเค้าจะโอเค จะไม่กินจุจิก ซึ่งเราบอกพยาบาลตั้งแต่เค้านอนคู่อบเลยว่าช่วยขง NAN-HA ของเราที่เราเอาไปให้ ไม่ใช่ของโรงพยาบาล เราเริ่มตั้งแต่ตอนนอนคู่เลย
ผู้สัมภาษณ์:	จริงๆ แล้วเพราะเสียเอกขาย Nestle เลยซื้อนมของ Nestle เลยมั๊ย
No. 3:	ไม่ใช่ เพราะเราเทียบสูตรอาหารตั้งแต่หาข้อมูลอยู่แล้ว เลือกตั้งแต่ตอนพี่ท้องเลย ว่า แอนมัม สูตรอาหารเยอะกว่าให้กินแอนมัม เราดูค่าของสูตรอาหารเป็นหลักมากกว่า
ผู้สัมภาษณ์:	ถ้าอย่างนั้นคุณแม่ที่ไม่มีความรู้จะหาข้อมูลลำบากมากเลย
No. 3:	ไม่จริงๆ มาจากหมอ หมอเค้าจะบอกว่าอะไรดีไม่ดี แต่ถ้ามองกลับไปนะ หมอแนะนำเป็นเอนฟา แต่ถ้าลูกหมอหรือพยาบาลจะกิน NAN-HA นะ อันนี้ก็ไม่เข้าใจเหมือนกัน ด้วยความที่ NAN-HA ราคามันสูงถ้าเทียบกับเอนฟา ถ้าเทียบต่อกล่องในปริมาณเดียวกันแพงกว่ากล่องนึงเกือบร้อย เพราะ NAN-HA เป็นนม premium ที่ใช้ในองค์กรแพทย์มันเลยไม่โฆษณา แต่มีขายทั่วไปแต่ซื้อในร้านขายยาถูกกว่า

ผู้สัมภาษณ์:	เห็นว่านมแพะสำหรับเด็กที่แพ้ ฟีลนไม่สนใจใช้บ้างหรือ
No. 3:	คือนมแพะสำหรับเด็กที่แพ้โปรตีนจากวัวเลยมาใช้ของแพะแทน แต่บางคนก็เลือกนมถั่วเหลือง ซึ่งแล้วแต่ภาวะความรุนแรงของเด็ก แต่จริงๆ มันอยู่ที่ตอนเราท้อง คำนึงว่ากินนมวัวหรือไม่
ผู้สัมภาษณ์:	หมอมัแนะนำเรื่องนมเป็นนมเด็กหรือนมสุติหรือทั้งคู่คะ
No. 3:	ตอน NAN-HA เป็นนมเด็กนะ ส่วนใหญ่หมอสูติไม่ค่อย หมอสูติดูเรื่องภาวะการคลอด การท้องมากกว่า แต่ว่าตอนที่เรารู้ค่าภูมิเพื่อออกมาหมอสูติให้เราไป consult หมอเด็ก ตอนนั้นที่คลอดที่สุราษฎร์ พี่อายุเยอะ ไข่เลยต้อง consult เยอะ ต้องเจาะน้ำคร่ำด้วย กลัวลูกเป็นดาวน์ เช็กทุกอย่าง
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนนั้นช่วงท้องต้องหาข้อมูลเยอะมากใช่มั้ยคะ
No. 3:	ไม่ ช่วงท้องเราพยายาม relax ไม่คิดเยอะ พอคิดเยอะจะไปอยู่กับลูก พี่อ่านหนังสือเกี่ยวกับลูกน้อยมาก เพราะพี่พยายามทำไปเป็นตามธรรมชาติของเรา ยกเว้นกรณีที่มีอะไรผิดปกติเนี่ย อย่างช่วงนั้นพี่อยากกินน้ำแดงมากแต่เรารู้สึกว่ากินน้ำอัดลมไม่ดี เราเลยลอง search ดู เล่าบอกท่านได้แต่เอาแค่พอหายอยาก
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนข้อมูลนมนี้หาอย่างไร
No. 3:	เราก็เลือกแล้วก็ consult หมอ แล้วก็กลับมาเลือกแล้วก็จบ พี่ผ่าคลอดเลยจะรู้ว่าคลอดวันไหน แล้วพี่ก็จะเตรียมนมของเราไป เพราะถามแม่ๆ เล่าว่าวันแรกๆ นมจะยังไม่ออก เพื่อลูกกินไม่ได้หรือกินไม่อิ่มเราก็เตรียมไว้ก่อน แต่เราเจอภาวะลูกนอนตัวเราเลยเอาไปให้เค้าเลย
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนเลือกนมแพะ คมัยว่าต้องใส่ DHA, AHA บำรุงสมอง
No. 3:	คือจริงๆ ตอนแรกกลัวเรื่องแพ้นมวัวก่อนเลย เราเลยเลือก NAN-HA ก่อน พอภูมิแพ้ไม่ค่อยมีคือขับถ่าย ดูว่าเค้าถ่ายเหลวมีขี้ถ่ายบ่อยมีขี้
ผู้สัมภาษณ์:	ทำไมถึงกังวลเรื่องขับถ่าย
No. 3:	เพราะเค้าบอกว่าถ้าใส่เด็กบางคนย่อยนมไม่เหมือนกัน บางคนย่อยโปรตีนนมวัวได้น้อย บางคนอาจจะย่อยดี ถ่ายเหลวมาก ถ่ายบ่อย เราต้องคอยเก็บประวัติ ดูว่าถ่ายห่างกันเท่าไร สีของขี้เป็นอย่างไร
ผู้สัมภาษณ์:	เห็นบางคนบอกว่าเลี้ยงนมแม่ประหยัดกว่า
No. 3:	ใช่ๆ แต่เลี้ยงนมแม่เราต้องดูแลตัวเอง ห้ามกินโน่น นี่ นั่น เพราะถ้าเรากินเค้าก็จะได้รับด้วย แต่ถามว่าถ้าพี่เวลาที่พี่จะให้กินนม เพราะพี่มีเพื่อนที่สามารถ stock นมได้ถึง 2 ขวบ คือเค้าต้องมีวินัยมากคือต้องปั้มนมเป็นเวลา สม่่าเสมอและถูกวิธี

	แต่ที่เป็นเซลล์มันเลยไม่ได้ แล้วรีบไม่ได้ด้วยนะต้องให้เกลี้ยงเต้า ครั้งหลังร่างกายเราจึงผลิตเต็มเท่าเดิม บีม 2 ข้างก็ต้องเท่ากันด้วยจริงๆ พี่ให้กินนมแม่ได้เกือบๆ 3 แต่เพียวๆ เลขนี้ 2 เดือน แต่เค้าบอกว่าที่ดีที่สุดคือนมแม่ต้อง 6 เดือนแรกที่เหลืองๆ ให้กินให้เยอะที่สุด พี่ก็กังวลเหมือนกันนะภูมิลูกจะได้มัย แต่ด้วยความที่ NAN-HA มันครอบคลุมทุกอย่างมันใกล้เคียงกับนมแม่ที่สุดแล้วที่เราอ่านมาทั้งหมด
ผู้สัมภาษณ์:	NAN-HA มีใบรับรองด้วยมัย
No. 3:	มันไม่มี
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วทำไมพี่สนใจมันใจได้ขนาดนั้น
No. 3:	ถ้าลอง search ดู ใน google พิมพ์ว่า NAN-HA นะ มันจะขึ้นงานวิจัยมาฟรีเลย ได้รับรองมาตรฐานอาหารและยาของอเมริกาและยุโรป ซึ่งมันได้ยากมาก
ผู้สัมภาษณ์:	แต่เอนฟาที่เมืองไทย ดังมาก
No. 3:	มันโฆษณา เพราะคนไทยคิดโฆษณา ถามว่าถ้าพี่ไม่มีลูกพี่ก็ไม่ต้องรู้จัก NAN-HA นะ เมื่อก่อนพี่พุ่งไปหาข้อมูลเอนฟาก่อนเลยพูดจริงๆ เอนฟาก็ เอส 26 สองอันนี้หนึ่งเพราะว่ามันเห็นในโฆษณา สองคือร้านขายยามีครบ มีหมด แต่ถ้าเวลากลับไปถามแพทย์ ถ้าแพทย์เค้าสนิทกันจะให้กินแนน แนนไม่โฆษณาคนเลยไม่ค่อยเห็น คนเห็นเอนฟาเลยหิบบเอนฟา
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนเปลี่ยนนมจาก NAN-HA สูตร 2 เป็นสูตร 3 หรือไม่คะ
No. 3:	ไม่ๆ เพราะเด็กไม่เจอสถานะภูมิแพ้เหมือนพ่อเค้าเป็น เพราะฉะนั้นน้องเค้าไม่ต้องกิน NAN-HA แล้วก็ได้ เพราะจะเพิ่มค่าใช้จ่ายเรา คุณหมอก็แนะนำว่าอาจจะเป็นตัวอื่นมัย เราก็เทียบอีกเหมือนเดิม ที่เลือกแลคโตเจนเพราะ มันใส่จุลินทรีย์ที่ช่วยในการขับถ่าย เพราะตอนช่วงที่เปลี่ยนนมมีปัญหาท้องผูก แล้วเด็กเค้าไม่กล้าแบ่งเค้าจะเจ็บ เราเลยไปอ่านข้อมูลว่าไม่อยากให้สวนเพราะถ้าสวนเราจะต้องสวนทุกครั้ง เด็กจะไม่กล้าถ่าย เราเลยไปหาข้อมูลว่ามีจุลินทรีย์ที่ช่วย และก็มีช่วงหนึ่งที่เราเปลี่ยนมาเป็นเอนฟาเพราะช่วงนั้นก็เจอพวกโอเมก้า 3 เพราะเริ่มโตแล้ว แต่พอมารู้แล้วจริงๆ นมทุกแบรนด์มีโอเมก้าเหมือนกันหมด แต่จริงๆ แล้วจะมีแค่เสริมหรือไม่เสริมจุลินทรีย์ที่ช่วยในการขับถ่าย อย่างตอนนั้นมีน้องเต่าที่ออกมาท้องเป็นเพลงเลย ค่าตัวนั้นของแลคโตเจนยังสูงกว่าเลยเพราะตอนแรกเรายังลังเลใจเพราะ โฆษณาไป เพราะตอนนั้นลูกกินข้าวน้อย เมื่อกิน ไอ้โน้นก็ไม่กิน ไอ้นี้ก็กินเหมือนโฆษณาไป แต่พอซื้อมาก็กินแล้วก็ถ่าย เราเลยใช้เป็นแลคโตเจนสูตร 3 กินแล้วถ่าย อีเค้าเริ่มนิ่มลง เค้ากล้าที่จะแบ่งเราเลยเปลี่ยนเป็นแลคโตเจนสูตร 3

ผู้สัมภาษณ์:	หลังจากเลือกแล้วได้กลับไปถามหม่ออีกรอบมั๊ย
No. 3:	ไม่ ตอนนี้เราเริ่มหาข้อมูลเองละ
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วพอลูกเรากินแล้วลูกกับอันไหนก็เอาอันนั้นเลย
No. 3:	ใช่ๆ อีกอย่างนึงตอนเปลี่ยน เราผสมอย่างละครึ่งก่อนไง แล้วลูกเราไม่มีปฏิกิริยา เพราะเนนมันจะขมถ้าเปลี่ยนเป็นแลคโตเจนมันไม่ขมเค้าจะกินได้มั๊ย แต่พอให้กินไม่มีอะไรเลยให้ยาวเลย โอเคผ่าน พอเค้าเริ่มจะทานข้าวได้ไอ้พวกนี้เลยไม่ต้องแล้ว ไม่จำเป็นแล้ว แต่เราอยากเสริมให้เค้า เราอยากให้ลูกเราสูง เรามีความรู้สึกว่า ถ้าลูกกินนมเยอะๆ เค้าจะสูง เพราะที่บ้านเราตัวเล็กถ้ากินนมเยอะๆ จะสูง แต่เราตอนเด็กๆ กินนมเยอะเราเลยสูง ทีนี้เราก็คงจะไปดูว่าอะไรที่เราอยากได้ ที่จะทำให้เค้าสูง เรื่องแคลเซียม เราก็คงเปลี่ยนเป็นนมหมี่ ซึ่งหมี่มี 2 อัน มีรสจืดกับรสวานิลลา แต่เราไม่อยากจะให้ลูกติดหวานเราเลยให้รสจืด แค่นั้นเอง เปลี่ยนเป็น step ตอนนี้อะอยากให้อายุให้สูงเลยให้นมเพราะมีแคลเซียม
ผู้สัมภาษณ์:	เวลาที่ที่ค้นหาข้อมูลก็จะ search จาก google เลยใช้มั๊ยคะ
No. 3:	ด้วยความที่เราทำงานโรงพยาบาล บางทีเราเจอ leaflet เราเลยเอาเข้ามาอ่านก่อน หรือบางทีเราดูโฆษณาซึ่งมันน่าสนใจมันดึงดูด อย่างที่ร้องเพลงถ้าลูกเราร้องได้แบบโน้มน้าว และมันง่ายดีเวลาที่เราจะเปลี่ยนบอกว่าเป็นนมเหมือนในโฆษณาที่หนูเห็นที่มันร้องเพลง ก็เลยเอามาเทียบ ตอนแรกเอาคุณค่าสารอาหารมาเทียบก่อน ก็มีลังเลใจ มันตอบโจทย์คือมันแก้ปัญหาเราได้ เราเลยเลือกอันนี้ แล้วเราก็คงถามเพื่อนแม่ๆ ด้วยกันแบบนี้ประกอบด้วย ซึ่งเค้าบอกว่าเค้าไม่ได้กินแลคโตเจน แต่เค้าให้กินน้ำลูกพรุน เราให้ลูกกินนะแต่ไม่ช่วย ลองกล่องแรก โอเค เลยให้เสริมเวลาเค้าปวดเค้าจะหนีไปซ่อนตัวในมุกมกแล้วจะจับสวน แต่พอเค้ากินอันนี้ถ่ายเองได้ ก็จะมีวงมาบอกคุณแม่ว่า หม่าม่าน้องถ่ายเองได้แล้วทำให้คุณแม่โล่งใจมาก โดยส่วนใหญ่ถามเพื่อนถ้ากินเอนฟาทุกคนจะมีปัญหาเรื่องขับถ่ายหมด

การถอดเทปบทสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4

ผู้สัมภาษณ์:	ประวัติคร่าวๆ
No. 4:	ชื่อ คุณสุชนันท์ (คุณเป็ด) อายุ 33 ปี
ผู้สัมภาษณ์:	มีบุตรกี่คน
No. 4:	มีลูก 1 คน ตอนนี้อายุ 5 ขวบ 9 เดือน
ผู้สัมภาษณ์:	ลูกมีประวัติภูมิแพ้หรือไม่คะ
No. 4:	มีคะ แพ้ฝุ่น กินน้ำเย็นไม่ได้ หรือ โคนแคคปุ้ปจะจามเลย หน้าบวม แต่ไม่ได้มีปัญหามาก อาจจะแค่ น้ำเหลืองไม่ค่อยดี
ผู้สัมภาษณ์:	ให้นมลูกนานมั้ย
No. 4:	เปิดจะมีปัญหาตอนนั้นคือน้ำนมน้อย จะเน้นให้ลูกกินนมผงผสมนมแม่ เริ่มแรกให้แนม เพราะเน้นเป็นนมกันภูมิแพ้อย่างเดียว ให้ NAN-HA สูตร 1 และ 2 หลังจากนั้นหมอก็แนะนำว่าระหว่างนมกล่องกับนมชง นมชงดีกว่านมกล่องเพราะว่าชงสดๆ แต่เรารู้สึกว่านมกล่องกินง่ายเพราะต้องไปนอกสถานที่ อีกอย่างพอโตขึ้นกินนมผงน้อยลงเพราะต้องฝึกให้ไม่ติดขวดให้กินจากแก้ว เด็กจะกินจากขวดประมาณ 1 ขวบ
ผู้สัมภาษณ์:	ราคาสูงเหมือนกันใช่มั้ย
No. 4:	สูง เคยลองเป็นพวกนมแพะ แต่ก็ยังเฉยๆ คือเด็กพอติดอะไรแล้วก็จะกินแบบนั้นพยายามไม่เปลี่ยน
ผู้สัมภาษณ์:	หาข้อมูลเรื่องนมตั้งแต่ตอนท้องเลยหรือเปล่าว่าจะต้องเป็นนมผงยี่ห้อไหน
No. 4:	ที่ไปอ่านๆ มาไม่ได้ระบุยี่ห้อว่าต้องเป็นตัวไหน แต่ตั้งใจอยู่แล้วว่าจะให้นมกันภูมิแพ้เพราะว่าก็กลัวไม่รู้ว่าลูกจะมีภูมิมากน้อยแค่ไหน ก็มีปรึกษาหมอเหมือนกัน หมอก็แนะนำมาว่าเป็นยี่ห้อไหนมาบ้าง
ผู้สัมภาษณ์:	หมอมัแนะนำเป็นนมอสุติหรือหมอมเด็ก
No. 4:	หลังจากคลอดเสร็จก็เป็นหมอมเด็ก
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนที่หมอแนะนำเกี่ยวกับนมผง เล้าแนะนำอะไรบ้าง
No. 4:	เล้าแนะนำว่าหลังคลอดจะต้องทำไงเพื่อจะเร่งน้ำนม แต่เปิดทำยังไงก็ไม่มี กินยาเร่งน้ำนมมีตัวนึงที่มันจะช่วยเปิดไม่แน่ใจว่าจะช่วยอะไรแต่มันมี effect ว่ามันกระตุ้นน้ำนมหรือกินอาหารที่เร่งน้ำนม คือ ฝึกทุกอย่าง ไม่กินน้ำเย็นก็ยังไม่พอ อาจจะเพราะความกังวล ความเครียด หลายๆ อย่าง แล้วพอเราให้นมผสมตั้งแต่เกิดก็จริงๆ มันไม่ควรไ้

ผู้สัมภาษณ์:	หมอแนะนำเลยมั้ยว่าให้ซื้อยี่ห้อไหน
No. 4:	หมอจะเขียน guide มาแล้วให้คุณแม่ไปเลือกดู ประมาณนี้ ก็มี NAN แล้วก็พวก เอนฟา โกลด์ พวกกันภูมิแพ้ แล้วเราก็หาข้อมูลเองด้วยเปรียบเทียบกัน อย่างนี้ คือ อย่างเรื่องการให้นมลูกจะพยายามไม่เปลี่ยนนมเลยเพราะไม่จันจะ ไม่รู้ว่าคุณแพ้นม อะไร ให้ยี่ห้อเดิมแต่กินตาม step คืออย่างตอนนั้นถ้าไปหาซื้อแล้วที่นี้ไม่มีคือวิ่งหา เลขนะเพื่อให้ได้ยี่ห้อเดิม แล้วก็กินตาม step คือกังวลมากกว่าลูกจะแพ้ หรือถ้าหาไม่มีจริงๆ ก็จะหาใกล้เคียงหรือมีชื่อเสียงหน่อยอย่างเอนฟา
ผู้สัมภาษณ์:	แสดงว่าพวกชื่อเสียงสำคัญเหมือนกันใช่มั้ย
No. 4:	สำคัญมาก คือ ตอนลูกแรกคลอดมันกังวล อย่างเทียบง่ายๆ เลยเวลาไปหาหมอวัย เด็ๆ ไม่เคยกินเลยสักครั้ง แต่พอโตความไว้นี้มันก็จะน้อยลง
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนนั้นบอกว่าทาน NAN-HA แล้วเปลี่ยนมาเป็นเอนฟาบางครั้งแล้วก็เป็นม UHT เลย ระหว่างทางมีเปลี่ยนนมอีกบ้างมั้ย
No. 4:	น่าจะเคยลองนมแพะ อายุขวบกว่าละ
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนนั้นเปลี่ยนเพราะอะไร
No. 4:	ก็เพื่อนแนะนำว่ามันดี แต่มันก็ราคาสูงเหมือนกันนะ สูงกว่า NAN-Ha อีก ตอนที่ กิน NAN-HA ตั้งแต่แรกไม่ได้เปลี่ยนเพราะน้ำหนักน้องดีตามเกณฑ์ มีปรึกษาคุณ หมอ หมอบอกว่าไม่ต้องเปลี่ยนหรอก เพราะหมอบอกว่าไม่ใช่นมทุกประเภทที่ เด็กจะถูกด้วยแล้วก็ขับถ่ายปกติ หมอบอกว่าถ้าเด็กกินแล้วถูกกับอะไรก็ไม่จำเป็น ต้องเปลี่ยนก็ได้คุณแม่ ตอนนั้นกังวลทุกอย่างถามหมอเหมือนหมอเป็นพี่เลี้ยงเลย เปิ้ลไปตามนัดหมอตตาม step ทุกครั้งเวลาลูกป่วยก็จะไปหาหมอไม่เคยซื้อยากินเอง เลย ไม่เปลี่ยนนมเลย เพราะว่าหมอคณนี้เราถูกใจแล้วเลยไม่อยากเปลี่ยน
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนกินนมแพะ กินนานมั้ย
No. 4:	กินแป๊บเดียว เพราะกระปุกมันไม่ใหญ่ เด็กกินนมเร็วมากไม่ถึง week ก็หมดแล้ว แล้วก็กลับมาเป็น NAN-HA
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนนั้นเปลี่ยนมาเป็นนมแพะ เพื่อนบอกว่าดี ดีอย่างไร
No. 4:	เพื่อนบอกว่าเหมือนนมแม่ แล้วก็ศึกษาเองด้วยพวกตามเว็บคุณแม่ ก็บอกว่าทุก อย่างเหมือนนมแม่หมดแต่ราคาสูง ไปนิดนึง เปิ้ลเลขรู้ลึกว่าในเมื่อลูกเรากินอันเดิม คืออยู่แล้วก็ไม่จำเป็นต้องเปลี่ยน ตอนนั้นแค่อยากลอง
ผู้สัมภาษณ์:	เปิ้ลไปดูตาม website เห็นดาราที่ลูกโผล่กับนม เปิ้ลมีความรู้สึกว่ามันน่าซื้อมั้ย อยาก ลองมั้ย

No. 4:	ส่วนใหญ่ไม่ค่อยอิงตามคารานะ อิงตามหมอแล้วก็ pantip มาก presenter ไม่มีผลกับการเลือกนมเลยนะ น่าจะเป็นชื่อเสียงของ NAN-HA มากกว่าแล้วพอเราลองเองก็โอเค แต่คิดว่าตั้งแต่เกิดไม่ได้ลองให้น้อง prince หลายยี่ห้อเลย ไม่รู้สึกสับสนไม่ต้องเปลี่ยน อย่างหมอเอกชนเค้าก็ไม่ได้เน้นว่าต้องให้นมแม่โน่นนี่มาก เค้าแล้วแต่เราสะดวกแบบไหนคือทุกอย่างแบบสมัยใหม่หมด อย่างตัวเปลเองเมื่อก่อนแม่เปลก็ไม่ได้มีนมมเยอะ เค้าก็ไม่ได้มาเข้มงวดว่าเปลจะต้องให้นมแม่อย่างเดียวเหมือนเค้าก็มองเป็นภาพรวมว่าแบบโอเค แต่อย่างบ้านเปลเองเค้าก็จะไม่ได้มายุ่งอะไรกับเปลมาก มีอะไรก็ให้คุยกับหมอเลย มันก็จะไม่มีข้อมูลที่สับสนหรือว่าแบบคุยกับเพื่อน เพื่อนก็จะให้ข้อมูลเป็นกลางๆ ทุกคนคือดีเราไม่สับสน ไม่ต้องมีใครมาบิวเราว่าอย่างโน้นอย่างนี้ ที่บ้านก็ไม่ได้มากดดันเปล แต่อย่างพี่สาวเปลนมมาเยอะมากจนหลังๆ เค้ากังวลว่าจะไม่มีสารอาหารเลยให้นมผงเสริมไปด้วย
ผู้สัมภาษณ์:	มีไปตามเพจหมอบ้างมั๊ย
No. 4:	มีๆ ะ ชื่อสุธิอะไรอะ ตามหมอคนเดียว
ผู้สัมภาษณ์:	เวลาหาข้อมูลนมผง นานมั๊ย
No. 4:	ไม่นาน ตอนนั้นก็ติดตามเพจนมสินน้ำเงิน มันก็ใช้อย่าง มันจะให้เรารอกข้อมูลว่าลูกอายุเท่าไรแล้วมันก็จะส่งกลับมาเป็นเมลว่าลูกวัยเท่านี้ ลูกต้องทำอย่างนี้แบบนี้ๆ คือทุกเพจค่อนข้างดีนะ คือมันจะให้ข้อมูลแต่ละเดือนเลยว่าลูกอายุเท่านี้พัฒนาการเป็นอย่างไรบ้างแล้วควรจะมีหรือทำอะไรบ้าง เปิดตามหลายยี่ห้ออะแต่จำไม่ได้แบบสมัครเป็นสมาชิกอะไรแบบนี้ กลับไปที่ตอนให้นมผงชนิดนึง ตอนนั้นที่ให้เอนฟาเปลก็มีส่วนให้ S 26 แปปนิ่งเหมือนกัน
ผู้สัมภาษณ์:	ทำไมถึงเปลี่ยน
No. 4:	หาชื่อใกล้บ้านไม่ได้ แต่เปลก็จะเลือกหลายๆ ว่าจะต้องกันภูมิแพ้เนะ
ผู้สัมภาษณ์:	น้องมี sign ว่าแพ้?? หรือเปลแค่กังวล
No. 4:	กังวลว่าจะแพ้ แล้วโตมาก็แพ้จริงๆ เค้าบอกว่าพ่อแม่ถ้ามีภูมิแพ้ลูกก็จะเป็นภูมิแพ้ด้วย แฟนเปลเป็นแต่ไม่ได้แพ้รุนแรงมาก แต่เปล โชคดีมากที่ปรีนซ์ไม่ได้มีปัญหาการแพ้นมวัว เปลเข้มงวดมาแม่แต่อาหารที่ให้ลูกกิน คือเปลเปิดตามตำราให้ตามนั้นเลยนะ ไม่มีส่วนไหนที่เกินทุกอย่างให้ตามเกณฑ์ และ โชคดีที่ที่บ้าน ไม่กดดัน
ผู้สัมภาษณ์:	ต้องคุมมั๊ยว่าต้องใส่ DHA, AHA บำรุงสมอง
No. 4:	ก็ดูนะ ดูเหมือนกัน คืออย่างตอนที่คลอด รพ. ตอนจะกลับบ้านให้ให้นมผงติดกระเป๋ามาเลยนะ ได้มา 2 อย่าง ให้มาเป็นซองแล้วก็ชงไว้แล้วด้วย มีขวดนมมีแพมเพิร์สมีทุกอย่าง เปิดเลยรู้สึกที่เค้าไม่ได้เน้นนมแม่อะ

ผู้สัมภาษณ์:	แล้วจำยี่ห้อได้มั๊ย
No. 4:	ไม่ได้ละอะ
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วเปิดได้ไขมันผงที่เค้าให้มั๊ย
No. 4:	ใช่ๆ แต่ว่าใช้ตอนหลังๆ ละ ตอนแรกลองก่อนด้วยนะว่ามีน้ำมันหรือเปล่า แล้วมันก็ไม่มาจริงๆ เค้าให้นมผงของเล็กๆ กินได้ไม่กี่ทีเองออม ตอนหลังคลอด่วนวายมาก เหมือนเด็กจะเริ่มกินอาหารได้ตอนอายุหลังจาก 6 เดือน ตอนนั้นปริมาณนมผงที่ใช้ลดลงอย่างมาก เพราะหมอแนะนำเริ่มให้อาหารเพราะเด็กรู้จักจะกินแต่นม ไม่ยอมกินอาหาร
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนที่เปิดหาข้อมูลก็จะ search จาก google เลยใช้มั๊ยคะ
No. 4:	เริ่มแรกเปิดจะเข้าไปในเพจให้นมแม่ก่อน มันจะมีเพจเกี่ยวกับนมเหมือนเป็นเว็บเกี่ยวกับนมแม่เลย ถ้าไม่มีก็จะดูว่าป้องกันภูมิแพ้สามารถให้นมอะไรได้บ้าง ตอนนั้นหมอแนะนำแล้วเค้าก็ให้ลิสต์นมผงมาก็เลยคุยกับแฟนว่าตัวเปิดเป็นภูมิแพ้สามี่ก็เป็นด้วย เลยให้เลยดีกว่ามานั่งหาหมอ ก็น้ำหนักเค้าดีเราเลยไม่เปลี่ยนเลย อย่างเวลาเราไปซื้อถ้าไม่มีเราก็ต้องวิ่งหา
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วก็ซื้อเลย
No. 4:	ซื้อเลยตามที่หมอลิสต์มา
ผู้สัมภาษณ์:	ของเล่นแถม promotion มีผลมั๊ย
No. 4:	ก็อยากจะนอใจเพราะ NAN-HA ไม่มีของแถมเลย แต่ถามรานะ ถ้าลูกเรากินอะไรดีเราก็จะไม่เปลี่ยนเพราะเรากลัวจะเสียน้อยเสียมากใจ ปกติเป็นคนชอบ promotion มากแต่นมผงลูกนี้ไม่เลย ไม่มีผลเลย

การถอดเทปบทสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5

ผู้สัมภาษณ์:	ประวัติคร่าวๆ
No. 5:	ชื่อ คุณณัฐจรินทร์ ศรีอนงค์ (คุณสาว) อายุ 32 ปีย่าง 33 ปี ตอนนีทำงานเป็นพนักงานบริษัทเอกชน โรงพยาบาล
ผู้สัมภาษณ์:	มีบุตรกี่คน
No. 5:	มีลูกชาย 2 คน ตอนนีตนโตอายุ 3 ปีเกือบ 4 ปี ส่วนคนเล็กอายุ 11 เดือน
ผู้สัมภาษณ์:	ลูกมีประวัติภูมิแพ้หรือไม่คะ
No. 5:	คนโตไม่มีคะ แต่คนเล็กมีคะ

ผู้สัมภาษณ์:	แพ้นมหรือคะ
No. 5:	คือไม่แน่ใจว่าเค้าแพ้นมวัวหรือแพ้นมแม่ตอนที่เค้าคลอดมานมเราไม่พอ เราเลยต้องหานมวัวผสมให้น้องกินไปด้วยก็เลยไม่แน่ใจว่านมแม่หรือนมวัวกันแน่ หาข้อมูลกินตัวไหนที่เป็นภูมิแพ้เพราะว่าน้องเค้าเป็นผื่นอักเสบขึ้นเยอะที่หน้าอะคะ
ผู้สัมภาษณ์:	ปัจจุบันน้องทานนมอะไรอยู่คะ
No. 5:	ปัจจุบันเป็นนมผง 100% แล้วคะ ตอนนี้อยู่เป็น S26 อะคะ
ผู้สัมภาษณ์:	คนแรกกับคนที่สองเป็นนมผงผสมกับนมแม่เหมือนกันใช่ไหมคะ
No. 5:	ใช่คะ
ผู้สัมภาษณ์:	คนแรกกับคนที่สองใช้นมยี่ห้อเดียวกันไหมคะ
No. 5:	ไม่เหมือนกันคะ คนแรกใช้ Hi-Q ถ้าเค้ากิน S26 จะมีเรื่องของอุจจาระค่อนข้างแข็ง Enfalac ก็ค่อนข้างเหลว พอกลับมา Hi-Q น้องอุจจาระโอเคกินก็โอเคขึ้น น้ำหนักตัวก็อยู่ในเกณฑ์เราก็เลยให้กินตัวนี้มาตลอด
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วอย่างครั้งแรกที่ให้นมผงคือคุณหมอแนะนำมาหรือได้กระเช้าจากโรงพยาบาลคะ
No. 5:	จากโรงพยาบาลคะ เหมือนแพ็คเกจของแต่ละโรงพยาบาลแต่ละรอบเดือน ประมาณนี้มั้งคะ คนโตได้เป็น Hi-Q Dumex มากคนเล็กก็ได้เหมือนกันแต่กินไม่ถูก
ผู้สัมภาษณ์:	คนเล็กกินไม่ถูกนี้มีอาการยังไงบ้างคะ
No. 5:	แบบที่บอกเลยคะ มีผื่นขึ้น
ผู้สัมภาษณ์:	อันนี้คุณหมอเลยแนะนำให้เปลี่ยนเป็น S26 ใช่ไหมคะ
No. 5:	ใช่คะ คือตอนแรกเราคิดว่าจะใช่เป็นพวก แล็คโต, ไอโซมิด บังเอิญมีน้องๆ ที่รู้จักเค้าใช้ S26 เค้ามาแนะนำ แต่จำไม่ได้ว่ามันมีสารอะไร ไม่รู้ช่วยภูมิแพ้เด็กได้เราก้เลยเอามาลองดูก่อน ตอนแรกผื่นก็ไม่ถึงกับดีขึ้นเลยแต่อักเสบมันก็ลดลงระบบขับถ่ายน้องก็ไม่เหลวไม่ได้แข็ง ปกติทุกอย่าง
ผู้สัมภาษณ์:	ก็เลยใช่อันนี้มาตลอดเลยใช่ไหมคะ
No. 5:	ใช่คะ ผื่นก็ดีขึ้น
ผู้สัมภาษณ์:	ก็แสดงว่าตอนแรกได้มาจากโรงพยาบาลพอกินแล้วผื่นขึ้น ได้กลับมาปรึกษาหมอก่อนไหมคะ
No. 5:	ปรึกษาคะ
ผู้สัมภาษณ์:	หมอแนะนำให้กินตัวไหนบ้างคะ
No. 5:	เป็นพวก NAN H.A.

ผู้สัมภาษณ์:	น้องๆ ที่รู้จักแนะนำ ก็ได้ไปลองเองแล้วลูกก็ดีเลยโอเคใช่ไหมคะ
No. 5:	ใช่คะ คือลองเป็นพวก NAN H.A., Enfalac กินไปมันไม่เหมือนเดิม ไม่แน่ใจว่าเป็นเพราะให้นมแม่ด้วยหรือเปล่าเกี่ยวกับไหมเราก็ไม่แน่ใจ แต่พอได้ลองเปลี่ยนเป็น S26 คีซึ้นฝึ้นลูกก็คีซึ้น ขับถ่ายก็โอเคปกติไม่มีมึงอแง ปวดท้องท้องอืดไม่มีเลย แต่ลูกคนแรกเปรียบเทียบไม่ได้เพราะคนแรกเค้าไม่มีมึงอแงอยู่แล้ว ไม่มีฝึ้นขึ้นอยู่แล้ว
ผู้สัมภาษณ์:	น้องคนแรกนี้ใช้ Dumex จนกระทั่งหยุดนมผงเลยไหมคะ
No. 5:	ตอนนี้ก็ยังกินพวก UHT ของ Dumex อยู่ จริงก็มีลองสลับบ้างให้เค้าลองเปลี่ยนรสชาติดูบ้างก็กิน
ผู้สัมภาษณ์:	หมายถึงคนแรกใช่ไหมคะ
No. 5:	ใช่คะ ก็เหมือนเค้าโตแล้วก็ไม่อะไรมากมาย
ผู้สัมภาษณ์:	พอคนที่สองปึบอย่างตัว S26 น้อง 1 ขวบแล้วยังไม่ได้เปลี่ยนเลยลูกปะคะ
No. 5:	ยังไม่เปลี่ยนเลย ยังเป็นตัวนี้อยู่คะ
ผู้สัมภาษณ์:	ยังกังวลใช่ไหมคะว่ามีฝึ้นเหมือนเดิม
No. 5:	ใช่คะ
ผู้สัมภาษณ์:	ที่บ้านหรือญาติมีอะไรแนะนำไหมคะว่าจะต้องเป็นนมอันไหนหรือว่าต้องเป็นนมแม่มีใครแนะนำไหมคะ
No. 5:	ส่วนใหญ่แล้วแม่ๆ เค้าก็อยากให้เราให้นมแม่เต็มที แต่ว่าเราไม่มีน้ำนมแล้วก็คือมันหมดไปแล้ว ก็มีแนะนำเป็น Enfalac เพราะว่าญาติอีกฝ่ายหนึ่งกินแล้วลูกกับเด็กเราก็ดองแต่ไม่ลูกกับลูกเรา เราก็ดองต้องเลือกตัวที่ลูกกับลูกเราเพราะคิดว่าเด็กแต่ละคนน่าจะกินไม่เหมือนกัน ประมาณนี้
ผู้สัมภาษณ์:	ก่อนหน้าตอนที่ท้องได้มีหาข้อมูลเกี่ยวกับนมผงไว้ก่อนแล้วไหมคะหรือหมอแนะนำ
No. 5:	หมอไม่ได้มีแนะนำเรื่องนมอะไรเลย แต่ว่าส่วนใหญ่หมอให้กินนมธรรมชาติ แต่นมผงก็ไม่ได้มีพูดถึงอะไร
ผู้สัมภาษณ์:	หาข้อมูลปกติคือหาใน Facebook หรือเสิร์ชเข้าไปใน Google เลยคะ
No. 5:	ใน Google เลยตามเว็บไซต์ทั่วไป
ผู้สัมภาษณ์:	เป็นพวกแบบพันทิพหรือเป็นบล็อกเกอร์หรือเป็นข้อมูลวิชาการคะ
No. 5:	ข้อมูลเป็นวิชาการก็มี บล็อกเกอร์ก็มี ส่วนมากพันทิพเราจะไปดูแบบว่าคนที่เทศมาแล้วก็จะมาเล่าประสบการณ์เราก็ดูว่าประสบการณ์แต่ละคนเป็นยังไงเราก็จะจดๆ ไว้มาประมวลอีกทีนึงว่าอะไรดีที่สมควรจะให้ลูกของเรากิน

ผู้สัมภาษณ์:	หาข้อมูลนานไหมคะช่วงที่เกี่ยวกับนม
No. 5:	ใช่คะ นั่งหาแต่เกี่ยวกับนมลูก แล้วก็พวกผลิตภัณฑ์น้ำยาล้างขวดนมอะไรประมาณนั้น
ผู้สัมภาษณ์:	ดาราโฆษณาต่างๆ มีผลอะไรให้เราซื้อตามไหม
No. 5:	ไม่ได้ตามเลย หาข้อมูลในอินเทอร์เน็ตอย่างเดียวเลย เวลาเราก็จะดูว่านมตัวนี้มีอะไร สารอะไร แล้วเป็นโปรตีนชนิดไหนก็จะดูแบบนั้น เพราะลูกเรามีปัญหาในเรื่องระบบขับถ่าย โปรตีนย่อยยากอะไรอย่างงี้
ผู้สัมภาษณ์:	ดูคุณแม่จะกังวลเรื่องขับถ่ายกับเรื่องภูมิแพ้เหมือนกัน มีเพื่อนบอกเหมือนกันคะว่าเลือกนมที่ไม่แพ้ให้กิน โปรโมชันลดราคาไม่มีผลในการเลือกซื้อเลย กลัวเป็นภูมิแพ้เพราะพ่อแม่เค้ามีประวัติเป็นภูมิแพ้ แล้วอย่างในครอบครัวมีประวัติเป็นภูมิแพ้ด้วยไหมคะ
No. 5:	ก็มีคะ แต่ตอนตั้งครรภ์เราก็พยายามกินนมวัวบ้างสลับนมถั่วเหลืองบ้างไม่กินอะไรแบบเดียวๆ โดดๆ
ผู้สัมภาษณ์:	ต้องกินสลับหรือคะ ทำไม่หรือคะ
No. 5:	มีคนแนะนำมา แต่จำไม่ได้ว่าหมอหรือว่าใครบอกว่าพยายามอย่ากินแต่นมวัวเดียวๆ มันจะทำให้เด็กเหมือนแบบแพ้นมวัวได้ ก็เลยกินสลับน้ำเต้าหู้นมถั่วเหลือง นมวัวบ้าง
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วมีกินนมดูแลตัวเองด้วยไหมคะ ช่วงที่ท้อง
No. 5:	จริงๆ เป็นคนไม่ค่อยกินนมคะ แต่ช่วงท้องก็พยายามกิน หมอก็บอกว่าเสริมแคลเซียมเข้าไป
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วอย่างนมที่กินอะคะดูเยอะไหม หาข้อมูลเยอะไหมว่านมที่กินมีผลกับลูกไหม
No. 5:	นมคุณแม่ไม่ได้หาข้อมูลเลยคะ หาแค่ที่มีแคลเซียมสูงภูมิแพ้ไม่ได้กังวล เพราะว่าเราคิดในใจหลักการของเรากินสลับกันกับนมถั่วเหลือง ไม่กินอะไรที่มันโดดๆ เดี่ยวๆ กลัวลูกจะเป็นภูมิแพ้ในตัวนั้นเลย
ผู้สัมภาษณ์:	หลักๆ ก็คือกินเพื่อลูกเลยใช่ไหมคะ
No. 5:	ใช่คะ เพื่อลูก
ผู้สัมภาษณ์:	หลังจากที่คลอดแล้วมีทานอาหารอะไรบำรุงไหมคะ อย่างนมบ้างรุงเพิ่ม
No. 5:	ก็มีบ้าง ช่วงที่ต้องปั๊มนมให้ท้องก็มีช่วงนั้น หลังจากนั้นก็ไม่ค่อยได้อะไรแล้วก็กินนมปกติแต่ไม่ถึงกับว่าต้องกินเข้าเย็นบำรุงมากมาย
ผู้สัมภาษณ์:	จำเป็นไหมว่านมต้องมีพวก HA,DHA,OMEGA3 อะคะ
No. 5:	ก็พยายามเลือกส่วนที่มีตัวนี้เพราะว่าเรายังคิดว่ามันเป็นหนึ่งในสารประกอบ ถึงแม้ว่าผลวิจัยเค้าบอกว่าไม่มีผลมากแต่เรารู้สึกว่าอย่างน้อยลูกเราก็ได้รับเข้าไป

ผู้สัมภาษณ์:	มีก็สบายใจกว่าใช่ไหมคะ
No. 5:	ใช่ สบายใจกว่าบางทีเราเลือกระหว่างราคาที่มีมันแตกต่างกันมากคิดไปคิดมาอย่างน้อยก็มี DHA มี OMEGA3 อะไรเข้าไปด้วย ดีกว่าไม่ได้อะไรเลย เพื่อลูก
ผู้สัมภาษณ์:	คนแรกไม่ได้เปลี่ยนเพราะไม่ได้มีปัญหา แต่คนที่สองพอมีเรื่องภูมิแพ้เราก็เลยกังวลมากกว่า แล้วถึงช่วงที่เปลี่ยนมาเจอ S26 ก่อนหน้านั้นอะคะจากที่แพ้ตัว Dumex มีเปลี่ยนอะไรก่อนมาถึง S26 ไหมคะ
No. 5:	Enfalac ก็ยังเป็นผื่นอยู่
ผู้สัมภาษณ์:	กินนานไหมคะกว่าจะรู้
No. 5:	ประมาณ 2 อาทิตย์ คือกินเป็นกล่องเล็กมาก่อน ไม่กล้าซื้อเป็นกระปุกใหญ่ ประมาณ 900 กรัม ไม่แน่ใจว่า 2 หรือ 3 อาทิตย์ แต่ผื่นก็ไม่ดีขึ้นก็เลยลอง S26
ผู้สัมภาษณ์:	ก็ยังดีนะคะที่เจอที่ถูกต้องกันเร็ว ได้ยินมาว่ามีนมแพะยี่ห้อ DG ได้ลองไหมคะ
No. 5:	ไม่ได้ลองคะ ราคาค่อนข้างสูงแล้วลูกเราต้องอยู่ต่างจังหวัดจะหาซื้อค่อนข้างยาก เราก็พยายามหาที่แถวบ้านเราที่ต้องหาอันนั้นก่อนถ้าไม่ได้จริงๆ ก็คงต้องเป็นนมแพะในความคิดของเราเพราะไม่ได้เลี้ยงลูกอยู่ที่กรุงเทพแต่อยู่กับคุณยาย มันก็จะเป็นการลำบากถ้าซื้อจากที่นี้ไปส่งที่นั่น แล้วปัจจัยหลายๆ อย่างด้วยไม่ใช่แบบเปลี่ยนเป็นนมแพะเลย เพราะว่ามันบางตัวในแต่ละยี่ห้อก็จะมีส่วนผสมที่เสริมสร้างภูมิคุ้มกันอย่างจืดอยู่แล้วเราก็ต้องลองทดสอบตัวนั้นดูก่อนความรู้สึกในตอนนั้น
ผู้สัมภาษณ์:	อันนี้ขอถามเพื่อขอความรู้คะเพราะคุณสาวก็เป็นทำงานเภสัชอยู่แล้ว เรื่องเทียบสารอาหารพวก ธาตุเหล็ก โฟลิกต้องดูยังไงบ้างคะ
No. 5:	ส่วนใหญ่ โฟลิก เฟอร์รัส จะมีเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว ที่ดูมาเหมือนกันไม่ได้แตกต่างกันมากมายแต่ตรงที่แตกต่างกันมากพวกสายโปรตีนที่ย่อยยากย่อยง่าย แล้วตัว S26 มันจะมีพวกลูทีนมันจะไม่เหมือนยี่ห้ออื่นซึ่งจะบำรุงสายตาเข้าไปด้วย ส่วนถ้า DHA OMEGA3 เปรียบเทียบแบบเรื่องพลังงานมันก็ไม่ได้ต่างกันมากมายสำหรับก็ไม่มีผลอะไรมากก็ดูประมาณนี้คะ
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนนั้นกลัวใจมากเลยใช่ไหมคะตอนที่น้องผื่นขึ้น
No. 5:	ใช่คะ มันเป็นตัวมึนๆ เต็มหน้าลูกเราเลย ตอนแรกนึกว่ามันจะดีขึ้นแต่กลายเป็นว่ายิ่งทาครีมทุกวันก็ไม่ได้ดีขึ้นเลย ก็เลยหยุดนม
ผู้สัมภาษณ์:	นมแม่ก็หยุดเลยใช่ไหม หรือว่าจึ้นๆ อยู่ก็เปลี่ยนเลยคะ
No. 5:	นมแม่ไม่ได้หยุด แต่คือนมผงเราคิดว่าเป็นเพราะนมผง นมแม่ไม่น่ามีปัญหาอะไร เพราะเราก็ไม่ได้กินอะไรปกติเราก็เลือกที่จะปั้มนมแม่ให้ต่อแต่นมผงเราเลือกที่จะเปลี่ยนดูดีกว่า

ผู้สัมภาษณ์:	คือกินผสมครั้งๆ ไข่ไหมคะ
No. 5:	ไข่คะ
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนนั้นคนที่ 2 กิน Dumex อยู่ไหมคะ
No. 5:	เป็นตัวทดลองที่เค้ามีมาให้กระปุก 2 กระปุก ก็ประมาณ 1 เดือน ก็กินแค่นั้นไม่ได้ ซื่อเพิ่ม พอสิ้นขึ้นก็เปลี่ยนเลย
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนที่ได้มา มีกลับไปถามหม่ออีกไหมหรือว่าไม่ เพราะก็ได้นมจากโรงพยาบาล อยู่แล้ว
No. 5:	ไม่คะ เพราะเราก็หาข้อมูลมาบ้างแล้ว คือถ้าไปหาคุณหมอก็จะเหมือนเดิมเลย เคยคุยกับหมอคร่าวๆ แล้วเค้าก็บอก NAN H.A. สำหรับเด็กภูมิแพ้ง่ายก็จะช่วยได้ ส่วนใหญ่คือเราอาจจะโชคดีในเรื่องของเราอยู่ในสายวิชาชีพแบบนี้ด้วย ก็จะมีแบบหมอกุ้ยด้วยบ่อยเลยไม่ได้ไปปรึกษาอะไรเพิ่มเติม แต่จำได้ว่าตอนที่ลูกสิ้นขึ้นหมอกี้ได้นัดพบ 3 สัปดาห์ หมอกี้ให้ไปดูที่โชนครีมมันก็ยุบนะ แต่มันก็กลับขึ้นมาใหม่อีกเหมือนไม่ใช่เป็นจุดสาเหตุของการแก้ไขปัญหาก็เลยเปลี่ยนนมดีกว่าตอนนั้นมันจะเป็นพวกโลชั่นจำชื่อครีมไม่ได้แล้วก็พยายามทำให้ลูกเยอะๆ ตอนนี้อยู่แล้วแต่เค้าจะเหมือนเป็นภูมิแพ้ผิวหนังได้ง่ายๆ
ผู้สัมภาษณ์:	พอเด็กๆ เป็นอะไรแบบนี้เราก็กังวลมากเลยไข่ไหมคะ เพราะเค้ายังเด็กๆ ภูมิเค้าก็ยังไม่แข็งแรง
No. 5:	ไข่คะ ไปหาข้อมูลเลยว่าเด็กเป็นแบบนี้เป็นโรคอะไรหรือเปล่า
ผู้สัมภาษณ์:	เราก้สายวิชาชีพพอเรารู้เยอะเราก็จะรู้สึกแบบมันจะเป็นอะไรได้บ้าง แต่ก็เข้าใจเลยคะคุณแม่แต่ละคนระวังมากเพราะเด็กยังไม่มียูมิมมาก เป็นอะไรนิดนึงก็จะกังวลเลย
No. 5:	ไข่คะ พอนอนพ่อแม่เปิดแอร์นอนปกติ พอมีลูกคนแรกมาเราไม่รู้ตื่นมาแบบลูกงอแงหายใจไม่ออกน้ำมูกเต็มเลยก็พึ่งจะได้หาความรู้ว่าควรเปิดแอร์ 27-28 องศาให้อยู่ในช่วงนี้เพราะมันจะแบบอุณหภูมิปกติมีภูมิได้อะไรประมาณนี้
ผู้สัมภาษณ์:	เรื่องนมนี้ถ้าดีแล้วก็จะไม่เปลี่ยนเลยไข่ไหมคะ
No. 5:	ไข่คะ ตอนแรกลูกคนแรกเค้ากิน S26 ก็ไม่ถูก พอกิน Enfalac ก็ถ่ายเหลวเยอะแต่เคยโทรไปปรึกษาที่ศูนย์ให้ข้อมูล Enfalac เค้าบอกมันเป็นปกติของ Enfalac อยู่แล้วที่ทำให้ท้องถ่ายเป็นเหลวๆ กากๆ น้ำเป็นปกติ ซึ่งเราเป็นแม่เรารู้สึกว่ามันไม่ปกติคือโอเคสิเขียวอาจจะมาจากพวกธาตุเหล็กอะไรแบบนี้ด้วยแต่พอมันเหลวบ่อยๆ เราก้รู้สึกไม่ปกติ เราก้เปลี่ยนยี่ห้อนี้ไม่กินและ S26 ก็กินแล้วอุจจาระแข็งก็เลย Hi-Q Dumex นี้แหละก็โอเคเลยคะ

ผู้สัมภาษณ์:	ลูกคนแรกตอนได้นมมากินก็กิน Hi-Q Dumex ก่อนใช้ไหมคะ
No. 5:	ใช่คะ แต่มีญาติแนะนำมาให้กิน Enfalac ลูกเค้าก็กิน Enfalac ก็เลยลองเปลี่ยนดู ก็ถ่ายเหลวตลอดเวลาเลย
ผู้สัมภาษณ์:	ญาติหรือทางบ้านบอกไหมคะว่าต้องกินยี่ห้อนี้ได้ยินมาว่าดีอะไรประมาณนี้จะคะ
No. 5:	ก็มีญาติแนะนำมาให้กิน Enfalac ด้วยความที่เราไม่มีประสบการณ์อยู่แล้วก็เลยลอง
ผู้สัมภาษณ์:	ลองนานไหมคะนมกระป๋องนี้
No. 5:	รอบนั้นซื้อมากล่องใหญ่เลยคะก็เกือบเดือน แต่พอช่วงหลังก็เริ่มเอา Hi-Q Dumex ผสมค่อยๆ เปลี่ยนคะ
ผู้สัมภาษณ์:	ดีนะคะที่แบบโทรกลับไปถามบริษัทอีกด้วยว่ามันปกติหรือเปล่า
No. 5:	ใช่คะ เราารู้สึกว่ามันไม่ปกติ คือมีคนบอกว่ากิน Enfalac แล้วลูกเค้าถ่ายดีมากมาย คล้ายของลูกเราหรือเปล่านั้นก็เลยไปถามเค้าประมาณนี้
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วได้มีติดตามเพจอะไรไหมคะพวก Dumex อะไรแบบนี้คะ
No. 5:	ใช่คะ ก็จะมีคุณแม่มาเล่าประสบการณ์แต่ช่วงนี้ไม่ได้เข้าไปไม่ได้ตามแล้วคะ
ผู้สัมภาษณ์:	มีตามเพจคุณแม่บ้างไหมคะ
No. 5:	มีคะ ก็จะมีมาเล่าเรื่องเกี่ยวกับลูกอะไรแบบนี้
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วมีกลุ่มคุณแม่มือใหม่บ้างไหม
No. 5:	มีคะแต่ก็ไม่ได้เข้าไปอ่านมากกว่าว่าเค้าคุยอะไรกัน

การถอดเทปบทสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6

ผู้สัมภาษณ์:	ประวัติคร่าวๆ
No. 6:	ชื่อ คุณฐิติกรีย์ จันทร์สะอาด (คุณต่าย) อายุ 36ปี
ผู้สัมภาษณ์:	มีบุตรกี่คน
No. 6:	มีลูก 2 คน (คนโตเป็นผู้ชายอายุ 10 ขวบ คนเล็กเป็นผู้หญิงอายุ 5 ขวบ)
ผู้สัมภาษณ์:	มีเริ่มหาข้อมูลเกี่ยวกับนมผงตั้งแต่ก่อนคลอดเลยไหม
No. 6:	เปล่า หายตอนคลอดแล้ว เพราะตั้งใจให้กินนมแม่
ผู้สัมภาษณ์:	ทานนมแม่ถึงอายุกี่ขวบ
No. 6:	ประมาณ 2 เดือน และให้นมผงเดี๋ยวเลย
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนครั้งแรกเป็นนมที่จากโรงพยาบาล, คุณหมอแนะนำ, ญาติแนะนำ
No. 6:	ได้จากโรงพยาบาล นมยี่ห้อ SNOW

ผู้สัมภาษณ์:	ตอนที่ได้จากโรงพยาบาลกับหาข้อมูลเพิ่มเองเป็นยี่ห้อเดียวกันไหม
No. 6:	คนละยี่ห้อ จึงตัดสินใจซื้อเอนฟา โดยค้นหาในห้าง ซึ่งเทียบปริมาณสารอาหาร
ผู้สัมภาษณ์:	สารอาหารหลักที่ดูเป็นตัวไหนบ้าง
No. 6:	ช่วงเล็กๆ ต้องมีสารอาหารที่มีโปรตีนเดียวกับนมแม่ (โดยดูจากมวลผลากผลิตภัณฑ์), ประมาณ 6 เดือน เพิ่มตัวที่มีไขมันมากขึ้น, ประมาณ 1 ขวบขึ้นไป ถึงจะเพิ่ม AHA, DHA ถ้าสารอาหารเยอะไปไม่ดีกับตัวเด็กจะทำให้ท้องผูก เด็กโตขึ้นต้องสารอาหารเยอะขึ้นอยู่ในสัดส่วนของแต่ละช่วงอายุนั้น
ผู้สัมภาษณ์:	ไขมันเอนฟาเหมือนกันไหม
No. 6:	ไม่เหมือนกัน คนโตเป็นนมตราหมี คนเด็กเป็นเอนฟา
ผู้สัมภาษณ์:	เอนมตราหมีให้คนเล็กทานก่อนไหม
No. 6:	ไม่ค่ะ จัดเอนฟาให้เลย เพราะคนโตกินพวกนี้ไม่ได้ (ตระกูลเอนฟา, ดูเม็กซ์) เก้าจะท้องผูกเพราะมีปัญหาเกี่ยวกับลำไส้ เพราะต้องไปถ่ายที่โรงพยาบาลอาทิตย์ละสองครั้ง จึงมีประสบการณ์จากคนโต คุณหมอบอกว่าต้องคอยดูจากอุจจาระเด็ก ถ้าเปลี่ยนนมแล้วยังแข็งอยู่ก็ให้เปลี่ยน คนโตเปลี่ยน 6-7 ยี่ห้อได้
ผู้สัมภาษณ์:	คนโตกินนมแม่ 2 เดือน ถึงจะกินนมตราหมีเลยไหม
No. 6:	เริ่มแรกเป็นดูเม็กซ์ก่อน กินได้ไม่กินอาทิตย์ต้องเปลี่ยนแล้ว (ต้องดูเพราะความซัวร์ก่อน) ช่วงแรกยังมีสารอาหารของนมเก่าอยู่บ้าง เพราะฉะนั้นอุจจาระครั้งที่ 2 ก็น่าจะเป็นตัวใหม่ล้วนๆ แล้ว พออุจจาระครั้งที่ 2 ไม่โอเคก็ทิ้งนมเลย
ผู้สัมภาษณ์:	อุจจาระไม่โอเคมีลักษณะยังไง
No. 6:	เบ่งแล้วอึไม่ออกและร้องทรมานมาก ถึงขั้นต้องสวนที่โรงพยาบาลทุกครั้ง และตัวสุดท้ายคือนมตราหมีที่ถ่ายปกติ คือจะเอาสารอาหารที่สูงก่อนแล้วค่อยปรับลง คนเล็กจะเป็นเอนฟาสูตรสีทองทานได้ประมาณเดือนหนึ่ง (ถ่ายแข็ง) โดยปรึกษาคูณหมอก็ให้ปรับเหมือนกัน จึงลองปรับเป็นสูตรสีเงินพอสารอาหารน้อยลงก็โอเคพอดีขึ้นก็ใช้สูตรสีเงิน ช่วงอายุ 6 เดือน ก็จะปรับสูตร (ก่อนปรับสูตร : เอนสูตรใหม่กับสูตรเก่ารวมกันค่อยๆ เหลือสูตรใหม่เรื่อยๆ เพื่อให้ลำไส้ปรับตัว) เช่น ขงนม 4 ซ้อน ถิ่นมเก่า 3 ซ้อน นมใหม่ 1 ซ้อน ประมาณสัปดาห์ 1-2 ก็ลดนมเก่าเพิ่มนมใหม่
ผู้สัมภาษณ์:	ข้อมูลในอินเทอร์เน็ต, ญาติผู้ใหญ่, เพื่อน มีผลกับการตัดสินใจไหม
No. 6:	ไม่มีผลเลยค่ะ ฟังอย่างเดียว เพราะเด็กแต่ละคนไม่เหมือนกัน คนโตค่อนข้างแข็งแรง แต่คนเล็กเป็นภูมิแพ้ทุกอย่างและแพ้มาก ถ้าท้องเสียจะปรับนมทันที ซึ่ง

	จะเป็นนมสำหรับท้องเสียและภูมิแพ้ (เอนฟาปลอดแลคโตส Lactose free) เามาจากโรงพยาบาล เพราะน้องจะอยู่โรงพยาบาลวิภาวดีประจำ (คุณหมอชื่อคารารัตน์) ช่วงแรกๆ ถึง 5 เดือน จะเป็นคุณหมอปทุมเวชซึ่งรักษาน้องไม่หาย พี่โอ้แนะนำให้มาที่นี่ตลอดจนถึง 5 ขวบ
ผู้สัมภาษณ์:	โปรโมชันมีผลกับการตัดสินใจใหม่ เช่น แม่และลูกแข็งแรง, เพิ่มความฉลาดของลูก
No. 6:	ไม่มีค่ะ หากันเองจะคุยกับสามีตลอด เดินไปจะคุณมลูกวัยนี้จะเปลี่ยนแล้ว อย่างนมกล่องลูกจะกินนมอะไรดี ซึ่งโตขึ้นกินได้เยอะแล้ว แต่สารอาหารยังไม่ครบ กินนมผงช่วยในบางครั้ง อย่างนมโฟร์โมสต์กับเอนฟาสูตรลึกล่องสีเขียว ด้านนมจืดจะไม่ให้กินเพราะถ่ายแข็งเหมือนกัน น้องต้องกินนมที่มีใยอาหารด้วย เพราะไม่ค่อยทานผลไม้กับผัก
ผู้สัมภาษณ์:	ทานนมเปรี้ยวหรือนมที่มีจุลินทรีย์ด้วยไหม
No. 6:	ให้บ้าง แต่กินไม่ดี คุณหมอไม่แนะนำเพราะใช้น้ำตาลเยอะทำให้อ้วน ช่วงนั้นน้ำหนักน้องเกินเกณฑ์ 6 กิโลกรัม เพราะนมเอนฟามีสารอาหารเยอะไป เนื่องจากน้องไม่ค่อยกินข้าวเอาแต่นมเอนฟาให้กินเลยปรับเป็นนมโฟร์โมสต์ก่อน ตอนแรกมีคนบอกเป็นหนอง โปกล่องสีแดง ซึ่งไม่เชื่อแต่ลองดู เพราะรู้ว่าลูกกินไม่ได้ถ่ายแข็งไม่มีใยอาหารแล้วถ่ายแข็งจริงๆ ก็ไม่ให้กินนมสดล้วนเลย
ผู้สัมภาษณ์:	คนโตเปลี่ยน 6-7 ยี่ห้อ ช่วงระยะเวลาประมาณกี่เดือน
No. 6:	อาทิตย์เดียวหนึ่งยี่ห้อเพราะความซั้วๆ พอรอบที่ 2 ก็ปรับเลย
ผู้สัมภาษณ์:	พอเปลี่ยนเป็นนมตราหมีปกติใช่ไหม
No. 6:	ใช่ ก็ปรับเป็นนมตราหมีตลอด
ผู้สัมภาษณ์:	อ่านหนังสือหรือนิตยสารเกี่ยวกับลูกไหม
No. 6:	น้อยมากค่ะ ไม่ค่อยมีเวลา ไปดูด้วยตัวเองดีกว่า เพราะคนอื่นพูดมาลูกเรากับลูกเค้าก็ไม่เหมือนกัน
ผู้สัมภาษณ์:	ขั้นตอนตัดสินใจในการเลือกนมแต่ละครั้งใครมีอิทธิพลมากที่สุด
No. 6:	นิสัยส่วนตัว ไม่ค่อยฟัง เพราะคนอื่นไม่ได้สัมผัสกับลูกเรา ไม่ค่อยเชื่อใจเท่าไร จะเชื่อตัวเองมากกว่า

การถอดเทปบทสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7

ผู้สัมภาษณ์:	ประวัติคร่าวๆ
No. 7:	ชื่อ คุณนุชชรี รอดนาค อายุ 33 ปี
ผู้สัมภาษณ์:	มีบุตรกี่คน
No. 7:	มีลูก 2 คน คนโต 6 ขวบ คนเล็ก 2 ขวบ
ผู้สัมภาษณ์:	ลูกมีประวัติการแพ้นมหรืออาหารไหมคะ
No. 7:	ไม่มีคะ
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนเลือกนมให้น้องหาข้อมูลตั้งแต่ก่อนคลอดใช่ไหมคะ
No. 7:	ใช่คะ ดูตามเว็บไซต์ ต่างๆ เรื่อยๆ ค่ะ
ผู้สัมภาษณ์:	โฆษณามีผลในการเลือกบ้างไหมคะ
No. 7:	มีผลคะ เวลาเดินตามห้องก็จะมีคนคอยแนะนำ ก็จะสอบถามไปเรื่อยๆ เก็บข้อมูลไปเรื่อยๆ
ผู้สัมภาษณ์:	คุณแม่เลี้ยงน้องโดยนมแม่ทั้ง 2 คนเลยไหมคะ
No. 7:	ใช่คะ นมแม่ 6 เดือน หลังจากนั้นนมผงคะ
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วอย่างตอนนมแม่มีเสริมนมผงอื่นด้วยไหมคะ
No. 7:	คนโตมีคะ คนโตกินนมแม่ประมาณ 2 เดือนแล้วก็เป็นนมผงเลย
ผู้สัมภาษณ์:	นางงที่ใช้โรงพยาบาลแนะนำหรือคุณแม่เลือกใช้เองคะ
No. 7:	ตอนแรกใช้แบบคุณหมอแนะนำคะ ตอนหลังเปลี่ยนคะเพราะเราศึกษาของเราเอง
ผู้สัมภาษณ์:	ครั้งแรกตอนคุณหมอบอกให้ใช้แบรนด์นี้ได้เป็นกระเข้ามาหรือคุณหมอแค่แนะนำให้ไปใช้แบรนด์นี้คะ
No. 7:	มีเป็น gift set มาให้คะ
ผู้สัมภาษณ์:	มีการหาข้อมูลเพิ่มเติมเช่นถามครอบครัวหรือเพื่อนที่มีประสบการณ์หลังจากที่คุณหมอแนะนำแล้วไหมคะ
No. 7:	มีพี่สะใภ้ แนะนำมาให้ลองคิดดูคะ
ผู้สัมภาษณ์:	เพื่อเพิ่มความมั่นใจของเราอีกรอบนึงลูกไหมคะ
No. 7:	ใช่คะ แต่ 2 คนนี้กินคนละแบรนด์คะ คนโตจะกินนมตราหมี คนเล็กกิน Enfargrow
ผู้สัมภาษณ์:	ครั้งแรกให้ลูกคนที่ 2 กินตราหมีก่อนไหมคะหรือหาข้อมูลว่าสองเปลี่ยนเป็น Enfargrow ดูคะ

No. 7:	ไซ้คะ อยากลองเปลี่ยนคุณที่ 2 ก็เลยลองเปลี่ยนมา Enfargrow เค้ากินแล้วถ่ายง่าย เค้าปกติทุกอย่างเลยให้เค้ากินตลอดเลยเพราะกินแล้วก็ไม่ได้อะไรปัญหาอะไรตอน แรกแค่อยากลอง จริงๆ จะให้กินตราหมีเหมือนกันแต่ไม่มีรู้เป็นที่นมหรือเปล่านั้น โตจะถ่ายยากนิดนึง
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วตอนที่คนโตถ่ายยาก ได้มีการเปลี่ยนนมใหม่คะ
No. 7:	ก็มีการเปลี่ยนคะ เปลี่ยนหลายยี่ห้อเหมือนกันตอนคนโต ก็เหมือนเดิมคะเค้าไม่ได้ ดีขึ้นก็เลยกลับไปกินตราหมีเหมือนเดิม เปลี่ยนเป็นทั้ง s26 และ Enfar แต่ก็ยังถ่าย ยากอะคะ ก็คิดว่าไม่ไซ้ที่นมก็เลยกลับมากินตราหมีเหมือนเดิม
ผู้สัมภาษณ์:	อย่างตอนกลับมาเป็นตราหมี เหตุผลอะไรที่เราารู้สึกว่ากลับมากินตราหมีดีกว่ายี่ห้อ อื่นคะ เลือกที่ตรงไหน เลือกที่สารอาหารหรือเลือกที่ลูกกินได้เยอะคะ
No. 7:	ไซ้คะ เลือกที่สารอาหารด้วย แล้วก็ที่สะก๊อไซ้ตัวนี้เหมือนกันลูกเค้าก็แข็งแรงดี พอ ลองกินก็ไม่มีปัญหาอะไรด้วย
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนเปลี่ยนเป็น s26 กินหมดแล้วไม่เห็นผล ก็ลองเปลี่ยนเป็น Enfar พอหมดก็ เหมือนเดิม คุณแม่ก็คิดว่ากินตราหมีเหมือนเดิมไม่ไซ้ที่นมแล้วไซ้ใหม่คะ
No. 7:	ไซ้คะ
ผู้สัมภาษณ์:	ช่วงที่เปลี่ยน 3 - 4 ครั้งมีกลับไปหาคุณหมอปรึกษาอีกรอบหรือถามพี่สะก๊ออย่าง เดียวเลยคะ
No. 7:	ไม่ได้ถามคุณหมอเลยคะ ไม่ได้ถามใครด้วย ไซ้มาตลอดเลย
ผู้สัมภาษณ์:	เหมือนเราดูจากประสบการณ์จากตัวเราเองมากกว่า จากการศึกษาที่เราใกล้ชิดกับเด็ก มากกว่าไซ้ใหม่คะ
No. 7:	ไซ้คะ
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนไปดูที่ห้างมีการเปรียบเทียบข้อมูลข้างกล่องของนมแต่ละยี่ห้อด้วยไซ้ใหม่คะ
No. 7:	ไซ้คะ
ผู้สัมภาษณ์:	ครั้งแรกที่คุณหมอให้มาลอง เหมือนเชื่อถือจากคุณหมอ เพราะมีประสบการณ์และ มีความรู้ จึงคิดว่าอันนั้นน่าจะถูกต้องแล้ว ไซ้ใหม่คะ
No. 7:	ไซ้คะ
ผู้สัมภาษณ์:	อย่างน้องคนที่ 2 ตอนที่ทานนมแม่ก็คือไม่มีเสริมนมผงเลยถูกไซ้ใหม่คะ ก็คือนมแม่ อย่างเดียว แล้วก็เปลี่ยนมาเป็น Enfar แล้วการขับถ่ายไม่มีปัญหา ก็เลยไซ้ยี่ห้อนี้ ตลอด

No. 7:	ไข่คนนมแม่ 6 เดือน
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนเปลี่ยนสูตรจากสูตร 2 เป็นสูตร 3 ก็ยังเป็น Enfar เหมือนเดิม มีลังเลไหมคะว่าจะลองเปลี่ยนจาก enfar เป็นตัวอื่นดี
No. 7:	ไม่มีคะ
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วอย่างพวกสารอาหารที่สำคัญกับสมองอย่างเช่น DHA Omega-3 อันนั้นเราดูประกอบกันด้วยไข่ไหมคะ
No. 7:	ไข่คะ หลักๆ เลขดู DHA ARA เป็นหลักเลย
ผู้สัมภาษณ์:	เลือกปริมาณที่ตัวนี้เป็นหลักเลยไข่ไหมคะ
No. 7:	ไข่คะ ตัวอื่นก็จะดูประกอบกันไปด้วยคะ
ผู้สัมภาษณ์:	เวลาคุณแม่หาข้อมูลเกี่ยวกับนมผง มีการหาข้อมูลใน google เลยหรือดูตามเพจคุณแม่เป็นหลักคะ
No. 7:	ก็ดูตามเพจคุณแม่แล้วเวลาเดินห้างมันก็มีหลายแบบให้เราดู เติมนูแล้วก็เทียบข้างกล่อง
ผู้สัมภาษณ์:	เพราะฉะนั้น ข้างกล่องเนี่ยถ้าเกิดมีข้อมูลเยอะๆ มันก็สำคัญเหมือนกันถูกไหมคะ เพราะมันก็จะทำให้เรามีข้อมูลและตัดสินใจง่ายขึ้น
No. 7:	แต่อย่างข้างๆ กล่อง ส่วนใหญ่ไม่ค่อยดูเท่าไร ส่วนใหญ่จะดูหน้ากล่องที่เป็นตัวใหญ่ๆ อะคะ ส่วนตัวเล็กตารางข้างกล่องไม่ได้วิเคราะห์มากอะคะ จะดูหน้ากล่องว่าลงข้อมูลอะไรไว้บ้าง บางยี่ห้อก็ลงน้อย บางยี่ห้อก็ลงเยอะ
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วอย่างแบรนด์ Enfar,s26 มันดูน่าเชื่อถือก็จะมีส่วนสำคัญที่ทำให้เราเลือกถูกไหมคะ
No. 7:	ไข่คะ เพราะโฆษณาในทีวีด้วย
ผู้สัมภาษณ์:	ถ้าแบรนด์ไม่รู้จักเราก็เลือกที่จะไม่หยิบด้วยหรือเปล่าคะ เพราะเป็นนมผงที่จะให้ลูกเรากิน ก็เป็นห่วงอะไรแบบนั้น
No. 7:	ไข่คะ
ผู้สัมภาษณ์:	ดาราที่โฆษณาว่าลูกแข็งแรงมีผลให้คุณแม่ตัดสินใจเลือกนมผงเหมือนกันไหมคะแบบว่าเด็กเค้าแข็งแรง ฉลาด ความจำดี อย่างนี้จะคะ
No. 7:	ก็มีคะ
ผู้สัมภาษณ์:	ถ้ามีโปรโมชัน สมมุติ Enfar ไม่ลดราคาแต่อีกแบรนด์ลดราคา คุณแม่เลือกที่ราคาด้วยหรือเปล่าคะ

No. 7:	ไม่คะ เพราะว่าคูที่ตัวลูกมากกว่า ถ้าลูกกินแล้วถูกกับลูกก็จะให้กิน ส่วนใหญ่ไม่ได้คูที่ราคาเท่าไร
ผู้สัมภาษณ์:	มีโฆษณาแม่แพะด้วยไหมคะที่เค้าบอกว่านมแพะเหมือนนมแม่ คุณเคยพอได้ยินมาไหมคะ
No. 7:	ก็เคยรู้เหมือนกันคะ
ผู้สัมภาษณ์:	แต่ว่ายังไม่ได้ตัดสินใจเลือกให้น้องใช้ไหมคะ
No. 7:	ใช่คะ
ผู้สัมภาษณ์:	เพราะว่าคุณหมอยังไม่ได้แนะนำตัวนี้ใช้ไหมคะ
No. 7:	ก็ไม่ได้พูดถึงอะคะ
ผู้สัมภาษณ์:	พอดีมีคนบอกว่าให้ลูกทานนมแพะอยู่ ก็เลยลองถามคุณะว่าตอนนี้มีมาบ้างไหม
No. 7:	ก็มีคะอย่างที่ทำงานก็มี เมื่อก่อนก็จะมียุคนหนึ่งที่เกิดไล่เลี่ยกัน ลูกเค้าก็จะกินนมวัวไม่ได้เค้าจะกินนมแพะเหมือนแพ้นมวัวต้องกินนมแพะแทน
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วพวกเพจ แอปพลิเคชันของ Dumex หรือนมผง คุณแม่มีสมัครไหมคะ
No. 7:	Dumex ไม่แน่ใจสมัครหรือเปล่าแต่ว่าหลายตัวเหมือนกันที่สมัครเข้าไปอะคะ
ผู้สัมภาษณ์:	เค้ามีการส่งข้อมูลมาให้ใช้ไหมคะ
No. 7:	ใช่คะอย่างของตราหมีแล้วก็ Enfar เค้าจะมีติดต่อโทรเข้ามาด้วยนะคะ แนะนำว่าตอนนี้ลูกเราอายุขนาดนี้พัฒนาการเค้าต้องอยู่ระดับไหน บางทีที่เค้าบอกมาลูกเราไปเยอะกว่านั้นแล้ว
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วก็มีส่งของทดลองมาด้วยใช้ไหมคะ
No. 7:	ใช่ แล้วก็จะมีการส่งของมาให้
ผู้สัมภาษณ์:	แต่ว่าของเราทานปกติอยู่แล้วเลยไม่ค่อยอยากที่จะเปลี่ยนใช้ไหมคะ
No. 7:	ใช่คะ
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วอย่างที่บ้านหรือว่าญาติๆ มีผลไหมคะกับการเลือกนมอะคะ อย่างเช่นช่วงที่น้องท้องผูก บอกว่าตัวนั้นดี ตัวนี้ดี
No. 7:	ไม่มีอะคะ ก็คือตัดสินใจเองหมดเลย
ผู้สัมภาษณ์:	ขึ้นอยู่กับคุณแม่เป็นหลักเลยนะคะ
No. 7:	ใช่คะ
ผู้สัมภาษณ์:	เพราะเราก็เป็นกังวลเรื่องนี้เหมือนกันใช้ไหมคะ
No. 7:	ใช่คะ เราเป็นกังวลเรื่องนี้ เรื่องกินเพราะว่ามันคือโปรตีนที่เป็นอาหารเสริมบำรุง

	อะไรอย่างเงี้อะคะ ก็เลยกิน
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วของการเลือกนมคุณแม่มีส่วนช่วยในการตัดสินใจแล้วก็ช่วยคุณแม่เลือกด้วยไหมคะ
No. 7:	ก็เวลาไปซื้อก็จะไปซื้อพร้อมกันก็จะช่วยกันดูบางที่ก็ลองเทียบกัน ตัวที่เรากินเราก็คิดว่ามันดีที่สุดแล้วอะคะที่เราเลือกก็เลยไม่ได้เปลี่ยน

การถอดเทปบทสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8

ผู้สัมภาษณ์:	ประวัติคร่าวๆ
No. 8:	ชื่อ วิจิตรา เศษซ่า (คุณอ๊อบ) อายุ 33 ปี
ผู้สัมภาษณ์:	มีบุตรกี่คน
No. 8:	มีลูกสาว 1 คน อายุ 1 ปี 5 เดือน
ผู้สัมภาษณ์:	การให้นมลูก
No. 8:	ตอนที่ท้องตั้งใจจะให้นมแม่อย่างเดียว ไม่ได้ดูข้อมูลนมผงเลย พอคลอดลูกวันแรกๆ นางพยาบาลจะพาคุณมาให้ดูเพื่อกระตุ้นน้ำนม และการที่เราผ่าคลอด ทำให้น้ำนมไม่ค่อยออก โดยปกติทางห้องเนิร์สเซอร์ของโรงพยาบาลก็จะเสริมนมผงให้ ถ้าน้ำนมแม่ยังไม่มา ซึ่งก็จะแล้วแต่เราเลยว่าจะให้นมผงเสริมหรือไม่ เพราะเด็กเค้าจะอยู่ได้ 3-4 วันแรกอยู่แล้วจากวันที่คลอด ถ้าไม่มีนมเข้าไป เค้าก็จะไม่ถ่าย ไม่ฉี่ อาจจะทำให้เกิดภาวะตัวเหลือง ซึ่งเหมือนว่าลูกเราจะตัวเหลืองด้วย ก็เลยให้หมอเสริมให้ โดยตอนกลางวันจะพาคุณมาดูนมแม่ และกลางคืนจะให้ลูกอยู่ที่ห้องเนิร์สเซอร์ เพื่อที่จะให้เราพัก และระหว่างนั้นเค้าก็จะเสริมนมให้ พอกลับมาบ้านทางเนิร์สเซอร์ก็จะให้นมผงเสริมที่เปิดใช้แล้วมาด้วย
ผู้สัมภาษณ์:	ทางโรงพยาบาลได้มีการสอบถามมัยคะว่าจะเลือกนมผงเสริมชนิดไหนให้
No. 8:	ไม่ได้ถามคะ วันที่ออกจากโรงพยาบาลก็จะมี set ให้ ซึ่งจะก็จะบอกว่ามีนมยี่ห้อนี้นะ ที่เค้าป้อนให้ลูกตอนที่อยู่เนิร์สเซอร์ รู้สึกว่าตอนนั้นจะใช้ NAN-HA
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วเด็กคนอื่นจะได้รับ NAN-HA ทั้งโรงพยาบาลรีเปลา่ะคะ
No. 8:	ใช่คะ ถ้าเป็นโรงพยาบาลให้ เค้าก็จะได้มา 1 กระป๋องที่เปิดให้ลูกกิน
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วหลังจากนั้นก็ทาน NAN-HA ผสมกับนมแม่ตลอดมัยคะ
No. 8:	หลังจากนั้นก็กลับมาแรกๆ ก็ยังไม่ให้ ในช่วง 2-3 วันแรก ก็ยังให้นมตัวเองอยู่ แต่พอช่วงที่ไม่สบาย เลยต้องหยุดปั้มนม ก็ให้เค้ากินนมผงที่โรงพยาบาลให้มากินต่อ ก็กินมาสักพักหนึ่ง สัก 2-3 เดือน พอเราหาย เราก็กลับมาปั้มนม น้ำนมก็ยังไม่เยอะ ก็

	เลขเหมือนเสริมคู่กันไป เค้ก็ยังกิน NAN-HA อยู่ และกินนมแม่เสริมเข้ามา
ผู้สัมภาษณ์:	คือกินยาวมาตลอด แล้วปัจจุบันก็ยังเป็น NAN-HA อยู่
No. 8:	กินมาได้สัก 2 เดือน เค้ก็ยังมีปัญหาเรื่องท้องผูก พอช่วงที่นมแม่ไม่มา เราต้องให้นมเสริม ช่วงแรกก็เลยลองหาข้อมูลดูว่าจะเป็นนมสูตรที่อ่อนโยน หรือนมสูตรสำหรับเด็กแพ้นมวัว คือกังวลไป เหมือนกับเราหาข้อมูล คิดว่ามันอาจจะดีกว่ามัย แล้วก็ลองซื้อมัยี่ห้อหนึ่ง จำไม่ได้ว่ายี่ห้ออะไร เป็นนมวัว สูตรสำหรับเด็กที่แพ้นมวัว เราก็ลองให้เค้กิน ชงให้กิน เค้ก็ไม่ค่อยชอบ คือเราเปลี่ยนนมแบบทันที เค้กิน NAN-HA อยู่ ก็ให้หยุด แล้วเอาอีกอันหนึ่งให้เค้กินเลย เค้ก็เลยไม่ค่อยกิน ตอนนั้นก็คิดว่าเค้าอาจจะไม่ถูกกับนมอันใหม่รีปาว ก็เลยไม่ได้ให้เค้กิน ให้กลับมากิน NAN-HA เหมือนเดิม แต่พอเค้กิน NAN-HA ไป เค้ท้องผูก ทีนี้ก็เลยเหมือนกับว่า ลองถามพวกคุณแม่ด้วยกันว่าลูกเค้กินนมตัวไหนอยู่ ก็เลยมีเลยถามแม่ที่ตลอดใกล้ๆ กัน และเค้ก็เคยมีลูกมาแล้วด้วย เค้แนะนำว่าให้กิน Enfalac ก็เลยเปลี่ยนมาเป็น Enfalac แต่อันนี้ก็ลองแบบหาข้อมูลดู แล้วก็ค่อยๆ เปลี่ยน
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วดีขึ้นมั๊ยคะ
No. 8:	ก็ดีขึ้นค่ะ เหมือนไม่มีปัญหาเรื่องถ่าย ก็เลยให้กินยาวมาจน 1 ขวบ เราก็ให้นมแม่อยู่ แล้วก็หาข้อมูลไม่ได้เฉพาะเข้าไปในแบนด์ของนมผงยี่ห้อไหนยี่ห้อหนึ่ง แต่คือเหมือนเทียบนมผงทั่วไปกับนมแม่ คือเทียบกันอยู่แล้วว่ามันใส่อะไรเสริมก็เหมือนเสริมเข้าไปเพื่อผลทางการตลาดแค่นั้น
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วได้ดูส่วนประกอบที่มี DHA OMEGA เป็นส่วนประกอบบ้างไหมคะ
No. 8:	ไม่ได้ดูเลยคะ ทุกอันเหมือนกันหมดแต่เราให้นมเราเสริมจากที่เรากินเข้าไปเพื่อที่จะให้ลูก เราก็กินแต่พวก fish oil แล้วก็อาหารพวกที่มี Omega สูงๆ มันอาจจะไปถึงลูกๆ ได้ แล้วพอลูกกินอาหารตอน 6 เดือนก็จะไปเน้นให้เค้าได้พวกนี้จากอาหารไปเลย
ผู้สัมภาษณ์:	คิดว่าสารอาหารที่มาจากนมพวกนี้จะไปถึงลูกได้ไหมคะ
No. 8:	เราแค่รู้สึกว่าเหมือนมันก็จะปริมาณน้อยมากๆ โดยส่วนตัวเราว่าให้เค้กินโดยตรงจากเค้าเองดีกว่า คือที่ให้กินนมคือเน้นให้แคลเซียมเค้ากับพวกไขมันอะไรอย่างงี้ไป พอหลัง 1 ขวบเราก็จะเปลี่ยนนมคือเหมือนกับจะเปลี่ยนสูตรขึ้นมาช่วงนั้นเราก้ไปดูแลเองเหมือนกันคือเหมือนกับว่าไปลองดูว่ามีอะไรมั้งซึ่งทุกอันมีพื้นฐานเหมือนกันหมด ที่เราสนใจตอนแรกจะเลือกของ Dumex Prebio proteq พอดูแล้วมันน่าสนใจ อาจจะด้วยคอนเซ็ปต์ของเค้าด้วย แต่เหมือนมันหายากและไม่มีขนาดทดลอง ก็ไม่รู้ว่าลูกเราจะโอเคไหม พอไม่มีเป็นกระป๋องเล็กๆ ปั๊บก็ไปหาซื้ออื่นไม่ได้จะงมมา

	กว่าอยากได้อันนี้ ด้วยความที่เชื่อว่าสารอาหารเดิมในอาหารดีกว่า พอ 1 ขวบก็เปลี่ยนเป็น S26 ก็เปลี่ยนเองเองไม่เคยรู้จักมาก่อนข้อมูลก็ดูจากข้างหน้า แล้วเค้าลองกินเค้าโอเคถ่ายได้ กินเยอะก็ให้กินต่อไป ถ้าจะเปลี่ยนก็ต้องให้ลูกลองถ้าลูกกินได้ผลดีพร้อมออกมาก็ ถ่ายปกติ
ผู้สัมภาษณ์:	ทางบ้านกับญาติมีผลกับการเลือกนมไหมคะ
No. 8:	ญาติไม่ได้มีอิทธิพลอะไรมาก แต่ก็จะเป็นยายเพราะยายเป็นคนเลี้ยงหลานยายก็ไม่ได้เจาะจงมากเพราะเค้าเป็นคนเลี้ยงเค้าก็จะดูอาการลูก อย่างสมมุติกินอันนี้แล้วรู้สึกถ่ายไม่ออก กินอันนี้แล้วรู้สึกว่าลูกไม่ค่อยชอบ เค้าก็จะแถมมาบอกว่าจะเปลี่ยนใหม่หรือยัง
ผู้สัมภาษณ์:	โฆษณามีผลกับการเลือกนมไหมคะ
No. 8:	ตั้งแต่คลอดลูกเล็กๆ หมอก็จะสั่งว่าไม่ให้ดูทีวีก็จะเปิดทีวีน้อยมาก
ผู้สัมภาษณ์:	ส่วนใหญ่คุณแม่เห็นคนมีปัญหาอะไรเรื่องท้องผูกคิดว่าปัญหามาจากตรงไหนหรือคะ
No. 8:	เท่าที่ถามหมอมานันเป็นวัยเด็กด้วยคือเหมือนพัฒนาการของร่างกายเค้ามันก็มีโอกาสจากปัจจัยอื่นๆ แต่พอมีปัญหาด้วยความที่เค้าเป็นเด็กทุกคนก็มองไปที่ว่าเพราะนมจะท้องเสียท้องผูกทุกคนก็คิดก่อนว่าเป็นนม ก็เลยเปลี่ยนนม
ผู้สัมภาษณ์:	หมอมิแนะนำนมแพะบ้างไหมคะ
No. 8:	ไม่มีคะ เหมือนไม่ได้มีอาการอะไรเค้าก็ไม่ได้แนะนำ
ผู้สัมภาษณ์:	บางคนบอกกินนมแพะมีสารอาหารใกล้เคียงกับนมแม่คิดยังไงบ้างคะ
No. 8:	หมอก็จะบอกแล้วว่าถ้านมแม่ไม่พอช่วงแรกๆ ตอนที่อยู่โรงพยาบาล ถ้านมแม่ไม่พอก็เสริมนมผงไปก็ได้เค้าก็บอกว่าหืออะไรก็ได้ก็เหมือนกันในท้องตลาด เป็นนมผงเค้าก็ไม่เจาะจงว่านมวัวนมแพะ เค้าก็บอกว่าเรื่องสารอาหารไม่ต่างเราเลือกเอาหืออะไรก็ได้
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนที่ตั้งครรภ์ได้หาข้อมูลตามเพจหรือเสิร์ชตาม Google ไหมคะ
No. 8:	ใช่คะ แต่ส่วนใหญ่ตอนท้องเราจะหาข้อมูลเหมือนกับเราด้วยความที่เราไม่ได้วางแผนการหาข้อมูลแต่ละสเต็ป คือตอนท้องช่วงไตรมาสแรกมีอาการอะไรยังไงก็จะหาข้อมูลตอนนั้น ถ้าเป็นช่วงท้องก็เลยจะเป็นหาข้อมูลเกี่ยวกับอาการหรืออะไรที่เกี่ยวกับตั้งครรภ์มากกว่า พอคลอดแล้วปั๊บบางช่วงแรกก็ไม่ค่อยมีเวลาก็เลยไม่ได้หาข้อมูลทางอินเตอร์เน็ตมาก ถ้าดูก็จะมีพวกเพจหมอที่เค้าอัพเดทข้อมูลหรือบางหัวข้อเรื่องอย่างแบบ ลูกท้องผูก, ลูกร้องไห้ไม่หยุด ประมาณนี้ก็จะใช้ Google หาเจาะจงไป
ผู้สัมภาษณ์:	มีสมัครสมาชิกเข้าเว็บไซต์นมผงหรือพวกแอปพลิเคชันอะไรบ้างไหมคะ

No. 8:	มีโทรมาเหมือนกัน เหมือนบางทีก็ได้ข้อมูลมาจากที่ไปอบรมกับโรงพยาบาล ก่อนคลอด เขาก็จะโทรมาถามอัพเดทตั้งแต่ท้องแล้ว ถ้าบางผลิตภัณฑ์ที่เค้ามีของแม่ ด้วยก็จะอัพเดทเรื่อยๆ ก็จะโทรมาถามว่าตอนนี้ท้องกี่เดือนแล้ว ใช้นมของอะไรอยู่ อย่าง Enfa เขาก็จะสมัครฐานข้อมูลให้แล้วก็มีส่งผลิตภัณฑ์มาให้คะ
ผู้สัมภาษณ์:	เคยคิดจะเปลี่ยนนมไหมคะ
No. 8:	เคยคิดจะเปลี่ยนเหมือนกัน แต่พอเปลี่ยนมันมียี่ห้อที่เราเคยเปลี่ยนไปแล้วก็ไม่อยาก เปลี่ยนบ่อยๆ คือถ้ามันมาจังหวะที่เราคิดจะเปลี่ยนเราก็อาจจะลองดู แต่ถ้าสมมุติว่า ลูกเรากินคืออยู่แล้วไม่มีปัญหาอะไร ถ้าเอามาหรือเราเพิ่งเปลี่ยนนมไปเราก็คงยังไม่ ลองเอาไว้อีกก่อนคะ

การถอดเทปบทสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9

ผู้สัมภาษณ์:	ประวัติคร่าวๆ
No. 9:	ชื่อ สลักจิตต์ ไชยศรีสมุทร อายุ 39 ปี
ผู้สัมภาษณ์:	มีบุตรกี่คน
No. 9:	มีลูกสาว 1 คน อายุ 1 ปี
ผู้สัมภาษณ์:	ให้นมแม่ตั้งแต่แรกเกิดเลยไหมคะ
No. 9:	พยายามให้นมแม่ตั้งแต่แรกเกิด แต่ว่าคุณแม่ไม่ค่อยมีน้ำนมให้ประมาณ 2 เดือน หลังจากนั้นพอไม่มีนมก็เปลี่ยนมาเป็นนมผงอย่างเดียว
ผู้สัมภาษณ์:	นมผงยี่ห้อแรกที่กินยี่ห้ออะไรคะ
No. 9:	กิน NAN เพราะกลัวเรื่องภูมิแพ้ เพราะว่า NAN มันจะย่อยง่ายที่สุด
ผู้สัมภาษณ์:	นมเลือกเองเลยไหมคะหรือว่าคุณหมอแนะนำ
No. 9:	ที่แรกคุณหมอแนะนำก่อนคะ แล้วก็เห็นน้องลองดูแล้วไม่มีปัญหาเรื่องของการ ข้างถ่ายก็เลยให้กินมาโดยตลอด แล้วก็ไม่กล้าที่จะเปลี่ยนยี่ห้อด้วยเพราะว่าพอเห็น กินแล้วไม่มีปัญหาด้วย
ผู้สัมภาษณ์:	สูตร 2 ก็กิน NAN มาโดยตลอดเลยใช่หรือเปล่าคะ
No. 9:	สูตร 2 ที่แรกจะกิน Enfa แต่น้องไม่ยอมทานเลยเปลี่ยนมาเป็น S26 กล่องสีเขียวคะ
ผู้สัมภาษณ์:	เค้าไม่ยอมทานกินนมน้อยลงหรือว่ายังไงคะ
No. 9:	เค้าไม่ค่อยอยากทาน เห็นอาการในการปฏิเสธเหมือนปัดออก ตอนแรกซื้อมาทดสอบ แค่กล่องเดียว กินกล่องเดียวก็ไม่เอาอีกแล้ว
ผู้สัมภาษณ์:	ทำไมเปลี่ยนเป็น S26 ต่อคะ

No. 9:	ที่แรกเป็น Enfa ก็จะมีความเข้าใจมาตลอดมันจะมีสารอาหารเยอะที่สุดแล้วก็เด็กจะฉลาดแต่พอมาลองกินลูกไม่ยอมกิน แต่เคยอ่านในหนังสือมาเหมือนกันว่าเด็กหลายคนไม่ยอมกินเพราะมันมีความขม ที่นี้พอน้องไม่กิน Enfa ก็เปลี่ยนมาเป็น S26 ก็กินมาตลอดจนถึงตอนนี้
ผู้สัมภาษณ์:	NAN เลิกกินเพราะว่าอะไรคะ
No. 9:	ตามอายุคะ กินได้ถึงแค่ 6 เดือนแล้วก็เปลี่ยน
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนที่เปลี่ยน Enfa ได้ถามหมออีกรอบไหมคะ
No. 9:	ตัวเองคะ แล้วก็คุยกับเพื่อนๆ ที่เป็นแม่ๆ
ผู้สัมภาษณ์:	กิน S26 มาตลอดก็ไม่มีปัญหาอะไรเลยใช่ไหมคะ
No. 9:	ไม่มีปัญหาเรื่องขับถ่ายแล้วก็เรื่องอื่นๆ เลยคะ
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนที่เลือกนมครั้งแรกมีกระเช้าจากโรงพยาบาลมาให้ไหมคะ
No. 9:	มีคะ มีกระเช้าจากโรงพยาบาลเป็น NAN มีนมหลายๆ อย่างเลยคะ
ผู้สัมภาษณ์:	โรงพยาบาลมีให้เลือกหลายยี่ห้อเลยหรือคะ
No. 9:	มี NAN มาให้หนึ่งแล้วก็มี Enfa ส่วนใหญ่จะเป็น Enfa นมยี่ห้ออื่นไม่เห็น แล้วก็กระเช้าโรงพยาบาลส่วนใหญ่จะให้แพมเพิสมาทดลอง
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนกิน NAN ตอนแรกไม่ได้มีปัญหาเลยไม่คิดจะเปลี่ยนเลยใช่ไหมคะ
No. 9:	ใช่คะ ไม่คิดจะเปลี่ยนเลย
ผู้สัมภาษณ์:	กังวลหรือกลัวเรื่องภูมิแพ้บ้างไหมคะ
No. 9:	ไม่ได้กลัวเรื่องภูมิแพ้คะ พอดิเรามีความเข้าใจว่า NAN เนี่ยที่เด็กไม่แพ้เพราะว่ามันเป็นนมที่ข่อยง่ายที่สุดแล้วก็เลยเข้าใจว่าถ้าลองกิน NAN แล้วไม่มีปัญหาที่กินต่อไปละกัน ไม่อยากให้ลูกเราไปทดลองเรื่อยๆ
ผู้สัมภาษณ์:	ส่วนใหญ่เวลาอ่านข้อมูลจะดูจากอินเทอร์เน็ตหรือนิตยสารที่วิอะโรอย่างงี้คะ
No. 9:	ส่วนใหญ่มาจากการพูดคุยกับเพื่อนที่เป็นแม่ๆ ด้วยกันมากกว่า อ่านจะเป็นอันดับ 2 รองลงมา
ผู้สัมภาษณ์:	มีติดตามข้อมูลจากเพจหรือเฟสบุ๊คใครไหมคะ
No. 9:	มีดูบ้างแต่ไม่ได้ตามมากคะ ไม่ค่อยมีเวลาดู
ผู้สัมภาษณ์:	ส่วนใหญ่ก็ลองถามเพื่อนๆ ดูใช่ไหมคะ
No. 9:	ใช่คะ มันไม่ได้เป็นเรื่องซับซ้อนถึงกับต้องกังวลถ้าทดลองขวด 2 ขวดแล้วลูกกินได้พัฒนาการไม่มีปัญหา ดูจากการขับถ่ายด้วยแล้วก็ดูจากอาการท้องอืดท้องบวมไม่มีก็ให้กินต่อ คือไม่อยากให้ลูกไปทดลองอะไรเยอะมาก

ผู้สัมภาษณ์:	ได้หาข้อมูลเรื่องนมตั้งแต่ช่วงตั้งครรภ์เลยไหมคะ
No. 9:	ก็พอรู้ว่ามียี่ห้ออะไรบ้างแล้วก็อันไหน โอเค และยี่ห้อที่ไม่ได้มีปัญหาอะนะในเชิงชื่อเสียง
ผู้สัมภาษณ์:	ได้เทียบดูสารอาหารบ้างไหมคะ
No. 9:	ไม่ได้เทียบคะ เราารู้อยู่แล้วว่า Enfa น่าจะดีที่สุดเรื่องสารอาหาร แต่เราก็พอรู้ว่า S26 ก็ไม่ได้แย่ไปกว่ากันหรือยี่ห้ออื่นก็ไม่ได้แย่ไปกว่ากัน แต่อ่านในพันทิปบ้างถ้ากินพวก Dumex จะอูจาระแข็งนิคีนึง ก็เลยไม่ได้อยากจะทดลองเลยก็ทดลองแต่สิ่งที่เราคิดว่าน่าจะเป็นกลางๆ ที่สุดแล้ว
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วต้องดูไหมคะว่าต้องมีพวก AHA DHA อะไรอย่างนี้จะคะ
No. 9:	ก็เห็นมีทุกยี่ห้ออะคะ แต่ไม่ได้ซีเรียสว่าต้องมี
ผู้สัมภาษณ์:	คุณหมอมิแนะนำนมให้ทดลองบ้างไหมคะ
No. 9:	คุณหมอก็จะมีแนะนำนม อย่างเป็นทางการที่สมมติเวชส่วนใหญ่หมอมะให้แนะนำทดลองเป็นพวก Enfa แต่ว่าเป็นกล่องเล็กๆ ส่วนใหญ่นมที่เค้าให้มาจะมันเป็นนมหลัง 1 ปีขึ้นไปก็เลยยังไม่ได้ทดลองต้องรอก่อน คุณหมอก็มีถามนะคะว่าตอนนี้กินนมผงยี่ห้ออะไรอยู่
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วหมอนแนะนำมาทำให้หลังเลที่จะเปลี่ยนบ้างไหมคะ
No. 9:	เปลี่ยนใจเราได้แต่ต้องรอตามอายุลูกก่อนคะ
ผู้สัมภาษณ์:	มีกลับไปคุยกับเพื่อนอีกรอบหนึ่งไหมคะหลังจากหมอนแนะนำ
No. 9:	ก็คงคุยกับเพื่อนบ้างเป็นระยะๆ ว่าเคยทานอะไรยังไง เราคงดูตามช่วงสภาวะลูกเราว่าผ่านไป 1 ปีเนี่ยพัฒนาการเค้าเป็นยังไงแล้วควรจะเปลี่ยนอะไรไหมเราก็จะดูตามช่วงอายุอีกทีนึง แต่ถามว่ายี่ห้ออื่นเปลี่ยนใจเราได้ไหมเปลี่ยนใจได้แต่เราดูตามช่วงสภาวะลูกเรา เดียวครบ 1 ขวบก็จะลองหาอะไรเปลี่ยนคะ
ผู้สัมภาษณ์:	ส่วนใหญ่เชื่อใครเป็นหลักหมอมหรือเพื่อนหรือตามโฆษณาคะ
No. 9:	เพื่อนมากกว่าเพราะว่าอันนั้นเค้าคงได้ทดสอบกับลูกเค้าแล้วเราถึงเชื่อ
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนที่ตัดสินใจจะเปลี่ยนสูตรคือช่วงที่เปลี่ยนนมแม่ใช่ไหมไหมคะคือช่วงที่เราเริ่มพิจารณาให้สารอาหารตัวอื่นด้วยใช่ไหมไหมคะ
No. 9:	ไม่คะ ตอนแรกเลยน้องกินนมผสมอยู่แล้วเพราะว่านมแม่ไม่พอมืออยู่แค่ประมาณหกวันละ 3 ออนซ์เองซึ่งมันไม่พอกับน้องอยู่แล้ว แม่ก็ใช้เวลา 2 เดือนในการพยายามจะเพิ่มปริมาณนมแม่แต่ก็ไม่สามารถเพิ่มได้เพราะมันไม่พอจริงๆ เพราะฉะนั้นน้องก็กินผสมตั้งแต่แรกเกิดอยู่แล้ว

ผู้สัมภาษณ์:	เลือกนมผงนานไหมคะ
No. 9:	จริงๆ ก่อนเราจะคลอดพอมีความเข้าใจเรื่องนมผงอยู่บ้างก็ไม่ได้เลือกนาน
ผู้สัมภาษณ์:	ดูโฆษณาทางทีวีแล้วแบบอยากจะให้ลูกเราเป็นอย่างนั้นบ้างไหมคะเหมือนแบบว่ากินนมยี่ห้อนี้แล้วแข็งแรง มีผลบ้างไหมคะ
No. 9:	ไม่ได้คาดหวังว่าจะต้องฉลาดขนาดนั้น อันนั้นเป็นสื่อโฆษณาที่เกินจริงไปหน่อย แต่ตามว่าความเข้าใจเรา เราเข้าใจว่าถ้าเด็กได้รับสารอาหารครบถ้วนยังงี้เด็กก็ต้องฉลาดก็เติบโตอยู่แล้ว อยู่ที่พ่อแม่กับคนในครอบครัวเป็นคนกระตุ้นพัฒนาการด้วย
ผู้สัมภาษณ์:	คุณได้แนะนำอะไรเรื่องนมผงบ้างไหมคะ
No. 9:	หมอมที่แนะนำอย่างหมอแรกเกิดหลังจากเกิดได้ประมาณ 7 วันแล้วกลับไปหาหมออีกทีคะ หมอจะเป็นลักษณะของให้ข้อมูลเกี่ยวกับนมแม่ดีที่สุด แต่ประเด็นคือเราไม่มีน้ำนมให้ลูกกินแล้วเราจะไปกินที่ไหนเราก็ต้องกลับมาหาข้อมูลเองเรื่องของนมผงหมอไม่ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับนมผงเลย แม่อยู่ในอาการวิตกด้วยซ้ำว่านมประเภทไหนจะหาให้ลูกกิน ส่วนใหญ่ก็เป็นแม่เองที่หาข้อมูลเกี่ยวกับนมผงตั้งแต่ช่วงเด็กคลอดว่าจะเอานมผงยี่ห้อไหนผสมให้กินดี ทีนี้ในส่วนที่หมอแนะนำไม่มีเลยจนกระทั่งเด็กเริ่มเข้าวัยประมาณเกือบ 1 ขวบที่ไปหาหมอเริ่มฉีดวัคซีนถึงจะมีหมอที่สมมติเวชเริ่มแนะนำว่านมผงยี่ห้อ enfa ก็ดีนะแต่ก็ไม่ได้พูดในเชิงลักษณะของเชิฐชวนโฆษณาว่า Enfa ดีขนาดไหนยังงี้ ส่วนใหญ่คุณแม่จะได้ข้อมูลจริงๆ เรื่องของการเปรียบเทียบโภชนาการของนมมาจากเซลล์ที่ขายตามห้องสรรพสินค้า บางทีคุณแม่เห็นราคาแตกต่างกันก็จะถามพวกเซลล์เลยที่ยืนประจำว่าอันนี้เป็นยังงี้เซลล์ก็จะเป็นคนให้ข้อมูล แต่ว่าต้องบอกว่าเซลล์พวกนี้ก็จะมีความเข้าใจเรื่องการให้ข้อมูลเยอะพอสมควรเพราะเค้าจะรู้ว่าวิธีแปลภาษาพูดในเชิงโภชนาการว่าประมาณไหนดีกว่า ก็เลยเป็นที่มาที่ไปว่าคุณแม่ก็เลือกนมให้ลูกตามข้อมูลตัวนั้นประกอบด้วยที่เซลล์ที่ประจำห้างเป็นคนบอก แต่เซลล์ประจำบูธก็ไม่ได้มีทุกยี่ห้อจะส่วนใหญ่จะเจอของพวก S26 แล้วก็เจอของตราหมีแต่ตราหมีเราซื้อให้หลานแทนคะ
ผู้สัมภาษณ์:	ชื่อเสียงก็สำคัญในระดับนึงเลยใช่ไหมคะ
No. 9:	ความนิยมของคนที่เลือกชื่อมากกว่า ส่วน Dumex ก็อยากจะซื้อแต่ว่ายังมีความเข้าใจว่าน่าจะมีเรื่องท้องผูกเยอะก็เลยยังไม่กล้าทดลองกับลูกเรา แล้วก็คุณแม่เป็นประเภทไม่ชอบเปลี่ยนหรือทดลองเพราะกลัวลูกมีปัญหา คือถ้าเค้ากินอันไหนได้แล้วไม่มีปัญหาเรื่องการย่อยหรือการขับถ่ายก็ให้กินตัวนั้น
ผู้สัมภาษณ์:	ชื่อนมจากที่ไหนคะ

No. 9:	ซื้อนมผง ถ้าตอนแรกเกิดซื้อ NAN สั่งพวกร้านค้าตัวแทนสั่งที่เป็นลัง ลังละเกือบ 3000 กว่าบาท ตอนหลังจากพ้น 6 เดือนมาแล้วมาเปลี่ยนเป็น S26 เนีย S26 มันมีให้สั่งใน Lazada มาส่งถึงบ้าน
ผู้สัมภาษณ์:	แบรนด์อื่นมีใน Lazada เหมือนกันไหมคะ
No. 9:	มีเหมือนกันคะ ก็สะดวกที่สุดเลยคือสั่งเสร็จก็ไม่เกิน 2 วันมาถึง เราก็รู้อยู่แล้วว่า 1 ถุงมันได้ประมาณสัก 1 สัปดาห์พอเหลือแค่ 1 ถุงสุดท้ายก็สั่ง Lazada เลยรอเค้ามาส่งอย่างเดียวแล้วก็ชำระค่าสินค้าปลายทางจริงๆ ซื้อในเว็บไซค์มีมากกว่า Lazada แต่เท่าที่ดู Lazada มันจะมีเรื่องการขนส่งที่ชัดเจน

การถอดเทปบทสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10

ผู้สัมภาษณ์:	ประวัติคร่าวๆ
No. 10:	ชื่อ ณัฐยา กิจพานิชวิเศษ (คุณ ปู) อายุ 33 ปี
ผู้สัมภาษณ์:	มีบุตรกี่คน
No. 10:	มีลูกชาย 1 คน อายุ 4 ปี 1 เดือน
ผู้สัมภาษณ์:	ให้ลูกทานนมแม่ตั้งแต่เด็กเลยหรือเปล่าคะ หรือสลับกับนมผงในแต่ละช่วงอายุคะ
No. 10:	เลี้ยงด้วยนมแม่มาได้สามเดือน เพราะคุณแม่ทำงาน พอทำงาน นมไม่ได้ปั้มสม่ำเสมอ น้านมก็น้อยลง จึงเปลี่ยนมาให้นมเสริม
ผู้สัมภาษณ์:	เป็นนมตัวเดียวกันกับที่โรงพยาบาลให้มาเลยหรือเปล่าคะ
No. 10:	ใช่คะ ตัวเดียวกันกับที่โรงพยาบาลให้มาเลยคะ พอช่วงนี้องอายุระหว่างสามเดือนเราต้องไปสอบ นมที่เราปั้มมันไม่พอ ก็เลยลองเอานมตัวนี้มาเสริมระหว่าง นมแม่กับนมผง แล้วนี่องกินไปก็ไม่มีปัญหาว่าท้องผูกหรืออะไร จึงให้ทานมาเรื่อยๆ ค่ะ
ผู้สัมภาษณ์:	ก่อนที่จะเปลี่ยนเป็นนมUHT ได้มีการเปลี่ยนนมตัวอื่นด้วยไหมคะ
No. 10:	ไม่คะ นีองทานนมผงตัวนี้มาจนเข้าโรงเรียน แล้วมาเปลี่ยนเป็นนมกล่องที่เป็นแบรนด์เดียวกันกับนมผงเลยคะ แล้วปัจจุบันก็เลยเปลี่ยนมาเป็นนมวัว100%คะ
ผู้สัมภาษณ์:	ระหว่างที่นีองทานนมตัวนี้คือไม่มีอาการแพ้หรืออาการใดๆ เลยใช่ไหมคะ
No. 10:	คะ คือเราเห็นว่านมตัวนี้มีสารอาหารหลายอย่าง ทานแล้ว ไม่มีปัญหาอะไรจึงให้ทานมาเรื่อยๆ ค่ะ พอนมผงแบรนด์เดิมไม่มีปัญหาอะไร จึงให้นีองเปลี่ยนมาเป็น UHT ยี่ห้อเดียวกัน เพราะเราคิดว่าคงไม่มีปัญหาอะไรคะ
ผู้สัมภาษณ์:	การเลือกนมผง กับที่โรงพยาบาลให้มา ตรงใจกับที่เราได้หาข้อมูลมาไหมคะ หรือว่าจริงๆ เราก็มีความเชื่อถือกับโรงพยาบาลอยู่แล้ว

No. 10:	เคยค้นคว้าหาข้อมูล และคิดว่าจะให้ลูกทานนมแบรนด์นี้ แล้วทางโรงพยาบาลให้ตัวนี้มาพอดี พอน้องทานแล้วไม่แพ้ เลยโชคดีได้ทานตัวนี้ต่อเนื่องเลยคะ
ผู้สัมภาษณ์:	ทางคุณหมอมีการแนะนำไหมคะว่าต้องทานนมตัวไหนแบรนด์ไหนคะ
No. 10:	ไม่คะส่วนใหญ่ทางคุณหมอเขาจะแนะนำในเรื่องของนมแม่มากกว่า ไม่ได้บังคับว่าต้องเป็นตัวนั้นตัวนี้คะ
ผู้สัมภาษณ์:	คนที่บ้าน คุณพ่อบ้าน ได้มีส่วนในการเลือก หรือ ตัดสินใจในการเลือกนมผงใหม่คะ เช่นคุณพ่อไปเดินดูตามห้างสรรพสินค้า ดูจากโฆษณาทีวี หรือมีเชลล์มาแนะนำ แล้วบอกเราว่าต้องเป็นตัวนี้ลูกจะได้แข็งแรง มีไหมคะ
No. 10:	คือจริงๆ คุณแม่จะเป็นคนหาข้อมูลเอง เชลล์จะไม่มีผลกับเราเลย เพราะด้วยข้อมูลที่เรามั่นใจที่หามา อีกทั้งลูกทานตัวนี้แล้วโอเค และถ้าแบรนด์อื่นมานำเสนอ เราก็ไม่อยากจะเปลี่ยน เพราะถ้าใส่เด็กแต่ละคนไม่เหมือนกันคะ ถ้าเปลี่ยนไปแล้วไม่รู้จะมีอาการแพ้หรือปัญหาอะไรตามมาหรือเปล่านั้นคะ
ผู้สัมภาษณ์:	เวลาคุณแม่หาข้อมูลคะ หากจากระบบ internet หรือจากไหนคะ
No. 10:	เวลาคุณแม่หาข้อมูล จะค้นหาจาก internet และคนรอบข้างที่บอกว่าทานตัวนี้แล้วดีลูกฉลาด ค่ะ แล้วก็ดูในทีวี
ผู้สัมภาษณ์:	สมมติว่านมที่มีแบรนด์ดังๆ เช่น NAN, Enfa, S26 คุ้นๆ หูหน่อย ก็จะทำให้คุณแม่มั่นใจขึ้นใช่ไหมคะ
No. 10:	ใช่คะใช่ ถ้ามีมานานอะไรแบบนี้คะ ก็จะมีผล
ผู้สัมภาษณ์:	คุณแม่ดูด้วยไหมคะว่านมตัวนี้มี DHA ,RHA หรือสารอาหารที่ช่วยบำรุงสมอง และเทียบกับแบรนด์อื่นมั๊ยไหม
No. 10:	ดูคะ ต้องเทียบกับแบรนด์อื่นเหมือนกัน
ผู้สัมภาษณ์:	คุณแม่ได้มีการดูที่กล่องนม หรือว่าตามกระป๋องนม เทียบกับแบรนด์อื่นมั๊ยคะ
No. 10:	ดูคะ ดูว่ามีสารอาหารตัวไหนมาก ตัวไหนน้อย เน้นพวกHA โอเมก้า อะไรที่บำรุงสมองคะ
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วได้มีการดูพวก Pro biotics , จุลินทรีย์ จะได้ถ่ายง่าย หรือว่าจริงๆ เรายังไม่ได้มีปัญหา
No. 10:	เราจะเน้นสมอง พวก DHA ,โอเมก้า
ผู้สัมภาษณ์:	คนที่แนะนำคะ เป็นเพื่อนหรือคนมีประสบการณ์มาก่อน
No. 10:	เป็นคนที่มีลูกมาก่อน และเพื่อนๆ ที่มีประสบการณ์ จะคอยบอกว่ากินตัวนี้ห้อยนี้แล้วดีนะลูกฉลาดอย่างนั้นอย่างนี้คะ

ผู้สัมภาษณ์:	อย่างแบรนด์หรือราคามักไม่ได้มีผลในการเปลี่ยนนมลูกใช้ไหมคะ
No. 10:	ไม่มีผลนะคะ เพราะถ้าลูกเราทานตัวไหนแล้วดี โอเคกับเขา เราก็จะไม่เปลี่ยนเรื่องแบรนด์เรื่องราคาเราไม่เกี่ยงอยู่แล้วคะขอให้ดีกับลูก
ผู้สัมภาษณ์:	มีกังวลไหมคะว่าให้นมตัวนี้แล้วลูกจะแพ้หลายอย่าง เช่นคุณแม่บางคนก็จะเปลี่ยนเป็นนมแพะอะไรแบบนี้คะ
No. 10:	ตอนแรกๆ ก็คิดเหมือนกันนะคะว่า ถ้าลูกแพ้นมตัวนี้ ก็ต้องเปลี่ยนเป็นนมแพะ เพราะเด็กบางคนมีภาวะแพ้นมวัว แต่ถ้ากินแล้วไม่มีปัญหา ก็จบ แต่ถ้ากินแล้วมีปัญหาอาจต้องเปลี่ยน

การถอดเทปบทสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 11

ผู้สัมภาษณ์:	ประวัติคร่าวๆ
No. 11:	ชื่อ มินท์ อายุ 38 ปีคะ
ผู้สัมภาษณ์:	มีลูกกี่คนคะ
No. 11:	มีลูกชาย 1 คน อายุ 5 ขวบ
ผู้สัมภาษณ์:	คุณแม่มีประวัติเลี้ยงนมแม่มาตั้งแต่เด็กเลยหรือเปล่านั้นคะ
No. 11:	เปล่านั้น พอดีว่าน้องเกิดก่อนกำหนดคะแล้วเรามีโรคประจำตัวก็เลยไม่มีนมแม่ก็กินนมผงตั้งแต่เด็กเลย
ผู้สัมภาษณ์:	นมผงเป็นคุณหมอนแนะนำหรือเป็นคุณมินท์หาข้อมูลประกอบเองอะคะ
No. 11:	ตอนแรกคุณหมอนแนะนำเพราะว่าน้องเกิดมาก็เกิดก่อนกำหนดใช้ไหมคะแล้วเราเป็นโรคภูมิแพ้อยู่แล้วหมอก็แนะนำให้กิน NAN HA
ผู้สัมภาษณ์:	หลังจากที่คุณหมอนแนะนำคุณมินท์ได้มีกลับไปหาข้อมูลเพิ่มเติมหรือถามญาติหรือใครเพิ่มเติมไหมคะ
No. 11:	ก็มีถามญาติคะ
ผู้สัมภาษณ์:	เริ่มกินตั้งแต่แรกเกิดหรือเปล่านั้นคะ
No. 11:	ใช่คะ เริ่มกินตั้งแต่แรกเกิดเลย
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วก่อนหน้าที่คุณหมอนแนะนำอะคะ คุณมินท์ได้มีการหาข้อมูลเกี่ยวกับนมว่าเป็นนมผงนมแม่ตั้งแต่ช่วงท้องเลยหรือเปล่านั้นคะ
No. 11:	ใช่คะ ก็ส่วนใหญ่ตอนแรกตั้งใจว่าจะให้กินนมแม่
ผู้สัมภาษณ์:	ได้นมทดลองมาจากโรงพยาบาลหรือเปล่านั้นคะ
No. 11:	ได้ NAN แล้วก็ S26 ด้วยคะ

ผู้สัมภาษณ์:	คุณหอมแนะนำ NAN HA ก็เลยตัดสินใจใช้ตัวนี้ใช่ไหมคะ
No. 11:	ใช่คะคุณหอมแนะนำเพราะว่ากลัวมีความเสี่ยงที่มีเป็นภูมิแพ้ หอมเลยแนะนำตัวนี้มาก่อน เค้าก็บอกว่าถ้าคุณแม่ไม่ไหวก็ให้เปลี่ยนนมเพราะรู้สึกลับมันจะแพง
ผู้สัมภาษณ์:	แพงกว่ากันเยอะไหมคะ
No. 11:	แพงกว่ากันกล่องละเกือบร้อยอยู่เหมือนกันนะคะ
ผู้สัมภาษณ์:	กระป๋องหนึ่งเห็นคุณแม่บอกคนบอกประมาณอาทิตย์นึงก็หมดแล้วใช่ไหมคะ
No. 11:	ใช่คะ
ผู้สัมภาษณ์:	อยากทราบขั้นตอนการเลือกนมอย่างคุณสามีมีผลในการตัดสินใจเลือกไหมคะ
No. 11:	ส่วนใหญ่ก็จะช่วยกันคิดอะคะ พอดีพี่ชายเค้าคูตัว S26 อยู่ด้วยตอนนั้นตอนแรกก็คิดว่าถ้ามีนมแม่ก็จะกินนมแม่แต่น้องจำเป็นต้องกินนมผงก็คิดว่าจะเป็น S26 แล้วพอลอง NAN HA เค้าก็โอเคเลยไม่กล้าเปลี่ยน
ผู้สัมภาษณ์:	โอเคนี่คือน้ำหนักดีถ่ายดีปกติดีใช่ไหมคะ
No. 11:	น้ำหนักดีถ่ายก็ดีคะ โดยปกติเด็กก่อนส่วนใหญ่จะชอบแบบไม่สบายมั้งนั่นนี่มั้งแต่ลูกเราไม่เป็นอะไรเลยคะ ไม่มีปัญหาอะไรเลยป่ะ นิ่งแทบจะไม่ต้องไปหาหมอเลย
ผู้สัมภาษณ์:	ระหว่างเปลี่ยนสูตรมีเพื่อนมาแนะนำหรือสินค้าโปรโมชันบ้างไหมคะ
No. 11:	ก็มีคะ ส่วนใหญ่สินค้าโปรโมชันอย่างเวลาเราไปตาม Big C ไปห้างต่างๆ
ผู้สัมภาษณ์:	แต่ก็ไม่ได้เปลี่ยนใช่ไหมคะเพราะรู้สึกน้องทานอยู่แล้ว
No. 11:	ใช่คะ เรายังไม่ค่อยที่จะกล้าเปลี่ยน เปลี่ยนไปแล้วเดี๋ยวต้องมาเริ่มใหม่อันนี้เค้าแข็งแรงคืออยู่แล้ว
ผู้สัมภาษณ์:	แสดงว่าทาน NAN HA จนกระทั่งน้องเปลี่ยนเป็น UHT เลยหรือเปล่านั้นคะ
No. 11:	ใช่คะ
ผู้สัมภาษณ์:	โปรโมชันหรืออะไรก็ไม่ผลเลยใช่ไหมคะถ้าลูกเรากินคืออยู่แล้ว
No. 11:	ใช่คะ โปรโมชันไม่มีผลเลยคือไม่กล้าที่จะเปลี่ยนแต่ก็พยายามหาโปรโมชันตาม Lotus Big C หรือตามร้านขายยา
ผู้สัมภาษณ์:	มีช่วงนมขาดบ้างไหมคะแบบหาซื้อไม่ได้เลยต้องเปลี่ยนแบรนด์ไร้อะคะ
No. 11:	เหมือนจะมีนะคะ ถ้าตามห้างอย่าง Big C อย่างนี้ NAN HA จะไม่ค่อยมี แต่ร้านขายยาสั่งจะค่อนข้างไม่ขาดอะคะ
ผู้สัมภาษณ์:	พอดีมีเพื่อนคนนึงแบบเปลี่ยนเพราะว่าหาซื้อไม่ได้จริงๆ ก็เลยลองเปลี่ยนแต่ก็กินไม่ได้กินได้นิดนึงแล้ววันสองวันเค้าก็ต้องเปลี่ยนกลับเหมือนลูกเค้าไม่ชินรสชาติอะไรประมาณนี้จะคะ

No. 11:	ไข่คะ มีแค่คนบอกรสชาติ NAN เย่มากมันขมมาก พี่ที่รู้จักก็บอกเหมือนกันว่า NAN ขมมากเลยไม่อร่อยเลย
ผู้สัมภาษณ์:	เคยได้ยีนนมแพะบ้างไหมคะที่สำหรับเด็กแพ้นั้นคิดจะเปลี่ยนใจบ้างไหมคะ
No. 11:	เคยให้เค้ากินอยู่ 2 วันอะคะ แล้วปรากฏว่าเค้าอาเจียนออกมา 2 รอบ
ผู้สัมภาษณ์:	ที่ให้ลองกินนมแพะตอนนั้นเพราะว่ามีคนแนะนำหรือว่าจะไรหรือคะ
No. 11:	ไข่คะ มีคนแนะนำ
ผู้สัมภาษณ์:	เป็นเพื่อนหรือว่าเป็นคุณหมอมเองที่แนะนำคะ
No. 11:	คุณหมอเค้าก็แนะนำคะ เค้าก็บอกมันก็คืนะมีประโยชน์อย่างงั้นอย่างงี้อะคะก็เลยลองสิก็อยากให้เค้าเสริมประโยชน์ด้านอื่นด้วย
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนนั้นที่ตัดสินใจเปลี่ยนมาลองนมแพะเพราะว่าดีกว่าไข่ไหมคะ
No. 11:	ไม่ได้เปลี่ยนคะ ซื้อมาเพิ่มแล้วลองให้เค้าทานดูว่าเค้าทานได้ไหมก่อน NAN ก็ยังมีสารองไว้นั่นเองสามารถทานได้ก็อาจจะเปลี่ยนคะ แต่ผ่านไป 2 วันถ้าจะไม่ไหวก็เลยพอดีกว่า
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนนั้นที่ให้ลองเพราะสารอาหารดีกว่าไข่ไหมคะ
No. 11:	ไข่คะ เคยได้ยีนมาอย่างนั้น
ผู้สัมภาษณ์:	ถ้างานนมแพะได้จริงคือเปลี่ยนจาก NAN มานมแพะเลยไข่ไหมคะ
No. 11:	ไข่คะก็คาดว่าเปลี่ยนคะ
ผู้สัมภาษณ์:	คุณแม่ดูสารอาหารอะไรเป็นหลักอะคะ DHA OMEGA หรือว่าต้องมีโปรตีนเยอะอะคะ
No. 11:	เอาจริงๆ คุณทุกอย่างเลยอะคะเพราะไม่รู้ว่าอันไหนดี
ผู้สัมภาษณ์:	คือเทียบข้างกล่องเลยว่าจะไรดีไข่ไหมคะ
No. 11:	ไข่คะ
ผู้สัมภาษณ์:	หลักๆ ในการเลือกนมถ้าให้เลือกกว่าเป็นคำแนะนำจากคุณหมอ,เพื่อนสนิท,คุณแม่ที่มีประสบการณ์แล้ว,ดาราที่เป็นคุณแม่ที่ลูกกินหรือว่าตามโฆษณา คุณมั่นใจคิดว่าใครมีคนไหนจะมีผลกับการตัดสินใจในการเลือกนมผงมากที่สุดคะ
No. 11:	1 เลขก็น่าจะคุณหมอนะคะ 2 คุณแม่ที่มีประสบการณ์
ผู้สัมภาษณ์:	อย่างบล็อกเกอร์หรือเพจคุณหมอมมีผลด้วยไหมคะที่จะทำให้เราแบบรับฟังข้อมูลคิดที่จะตัดสินใจเปลี่ยนอะคะ
No. 11:	มีผลคะ เพราะปกติเป็นคนที่ชอบอ่านหนังสืออยู่แล้วคะ แล้วก็เอาข้อมูลที่เราไม่มั่นใจไปถามคุณหมอพอดีน้องเกิดที่โรงพยาบาลเอกชนก็จะมีคุณหมอส่วนตัวเค้า

	พอมีอะไรก็จะถามคุณหมดตลอดว่ามันเป็นอย่างนี้ใช่ไหมอะไรอย่างนี้จะก็คือพอได้ข้อมูลมาก็จะไปเทียบว่ามันตรงกับที่เคยอ่านมาไหม ก็เลยเชื่อคุณหมอกับคุณแม่ที่มีประสบการณ์ค่ะ
ผู้สัมภาษณ์:	ปัจจุบันมีติดตามเพจคุณหมอหรือบล็อกเกอร์ที่เกี่ยวกับการเลี้ยงลูกบ้างไหมคะ
No. 11:	ก็ไม่ค่อยได้ตามคะ แต่ว่าก็จะชอบเปิดเข้าไปอ่านเรื่อยๆ แต่ไม่ติดตามคะ
ผู้สัมภาษณ์:	ปกติอ่านตามเพจเฟซบุ๊กหรือใช้ Google ค้นหาคะ
No. 11:	ทั้ง 2 อย่างเลยคะ

การถอดเทปบทสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 12

ผู้สัมภาษณ์:	ช่วงที่คุณ อร ออกจากโรงพยาบาลมา มีกระเข้มนหรือนม มาด้วยไหมคะ
No. 12:	มีคะ มีติดออกมา แต่ที่ตั้งใจว่าจะเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เป็นสายนมแม่ และบังเอิญที่ไปฝากกับคุณหมอ สุทธิจิรา ด้วย เป็นสายนมแม่โดยตรงเลย แต่ช่วงแรกเครียดมาก
ผู้สัมภาษณ์:	ช่วงที่ได้นมมาจากโรงพยาบาลคือไม่ได้ใช้เลย?
No. 12:	ไม่ได้ใช้เลยคะ ช่วงอยู่โรงพยาบาล ก็ป้อนนมแม่ เพราะแรกๆ ลูกก็ยังดูดนมไม่ได้ เขาก็เลยให้ใช้ถ้วยปัด ห้ามใช้นมขวด ห้ามใช้จุกคะ เพราะจะทำให้ลูกติดนมขวดแล้ว ไม่ยอมกินนมแม่ ช่วงนั้นรู้สึกทรมานมากเลย เพราะการให้ด้วยฝักจะยาก หกเลอะเทอะด้วย แล้วสุดท้ายก็ให้ดูจากขวด
ผู้สัมภาษณ์:	ทานนม เอนฟา ก็ไม่มีปัญหาอะไร ไม่มีท้องผูก ท้องเสีย ใช่ไหมคะ
No. 12:	ใช่คะ ใช้สูตรสอง พอถึงเวลาที่เปลี่ยนเป็นสูตรสาม พอเข้าเนสเชอร์รี่ ก็เปลี่ยนเป็น UHT เพราะสะดวกขึ้น
ผู้สัมภาษณ์:	นมถั่วเหลืองเลือกเหมือนกันไหมคะ
No. 12:	มีแอนมถั่วเหลือง พี่เลยซื้อแอนมันสูตรที่เป็นถั่วเหลือง และบังเอิญเป็นแบรนด์ที่รู้จัก
ผู้สัมภาษณ์:	บางบล็อกเกอร์ จะมีเขียนเชียร์นมแบรนด์ต่างๆ มีผลกับคุณอรไหมคะ
No. 12:	อะไรที่พี่จะให้ลูกกิน ที่นอกเหนือจากที่พี่ต้องเลือก จะปรึกษาคุณหมอ ถึงข้อมูลนั้นอาจเป็นแค่ข้อมูล แต่ก็ เป็นข้อมูลอีกส่วนหนึ่งที่จะใช้ในการตัดสินใจ และก็ เป็นข้อมูลส่วนใหญ่ที่เลือกจากคุณหมอ เพราะจะว่าคุณหมอจะแนะนำอย่างไร
ผู้สัมภาษณ์:	มีเพื่อนมาแนะนำไหมคะ อย่างเช่นว่า ไม่ลองเปลี่ยนมากินนมอย่าง เอส26 หรือ NANหรือเพราะนมแพะดีอะไรอย่างนี้
No. 12:	มีนะคะ มีคนมาแนะนำว่ากินนมแพะดี NANก็ดี แต่พี่รู้สึกว่าเหมือนที่คุณหมอบอก มันก็ไม่ต่างกันพี่ก็เลยไม่ได้คิดอะไรมาก เลยไม่ได้เปลี่ยน เพราะส่วนใหญ่ก็เชื่อหมอ

ผู้สัมภาษณ์:	มีการเลือกนมผงยี่ห้ออะไรคะ
No. 12:	ก็ตอนแรกที่จะปรึกษาคุณหมอก่อน หมอเด็กที่พี่ไปหาประจำ ที่นวมุตร ชื่อคุณหมอกิจจา พี่ถามว่าถ้าเปลี่ยนเป็นนมผงควรเปลี่ยนเป็นนมผงยี่ห้อไหนดี คุณหมอก็บอกว่าให้เลือกเป็นสูตรสอง อะไรก็ได้เหมือนกันหมด พออะไรก็ได้เหมือนกันหมดแล้ว พี่เป็นคนให้ลูกกิน DHA เม็ด มาตั้งแต่เด็กอยู่แล้ว พอไปที่เซฟที่จะมีนมผงอยู่หลายยี่ห้อ พี่ก็เลือกแบบธรรมดาสุด ถ้าจำไม่ผิดจะเป็น เอ็นฟาร์ธรรมดา เพราะมันจะมีเอ็นฟาร์ธรรมดา กับเอ็นฟาร์ที่มี DHA พอเทียบราคา นมที่มี DHA ราคาจะแพงเท่ากับสองเท่าตัว พร้อมมี DHA ไม่เยอะ อีกอย่างพี่ก็ให้ DHA ลูกอยู่แล้ว เลยเลือกเป็นสูตรธรรมดา และให้เป็นวิตามินเสริมข้างนอกเอาค่ะ
ผู้สัมภาษณ์:	แสดงว่านมที่มี DHA สำคัญกว่าโอเคกว่า
No. 12:	ใช่ค่ะ เพราะพี่เชื่อว่าอย่างที่เขายกคือเราอยากให้สมองมีพวก DHA ช่วยในการทำงาน เชื่อในเรื่องของการให้อาหารเสริม จึงซื้อนมสูตรธรรมดาที่ราคาถูกกว่าแล้ว ก็เสริมพวก DHA วิตามินข้างนอกเข้าไปค่ะ และได้ปริมาณ DHA ที่คุ้มกว่า
ผู้สัมภาษณ์:	เวลาไปซื้อ ดูจาก Internet หรือไปที่เซฟ แล้วไปที่เซฟมีแบบ BA คอยแนะนำอะไรด้วยไหมคะ
No. 12:	อ้อ พี่จะไปเซฟ จะเป็นไฮเปอร์มาร์เก็ตจึงไม่มี BA มาแนะนำ พอถึงหน้าเซฟก็จะเลือกยี่ห้อที่รู้จักก่อน แล้วรู้สึกเอ็นฟาร์เราคุ้นเคยกว่า แต่ไม่มีประสบการณ์การกินมาก่อนนะ แล้วก็เลยเปิดดูแต่ละสูตรว่ามันต่างกันยังไง
ผู้สัมภาษณ์:	ถ้าเราไม่เคยให้ลูกกิน DHA มาก่อน คุณ อร ก็ยอมที่จะจ่ายที่ราคาแพงกว่า
No. 12:	ใช่ค่ะ
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วพอเลือกซื้อแล้วมีการกลับไปถามคุณหมอไหม
No. 12:	ไม่ค่ะ เพราะคุณหมอบอกแล้วสูตรไหนก็เหมือนกันหมด พี่ก็เลยมั่นใจ ถ้าราคาแพงมันก็จะ มี DHA อย่างตามโฆษณา
ผู้สัมภาษณ์:	เวลาเลือก เลือกคนเดียวหรือว่าปรึกษาหรือช่วยกันกับสามี
No. 12:	เลือกคนเดียวตัดสินใจคนเดียวเลยคะ เพราะพี่เป็นคนหาข้อมูลเองทุกอย่าง
ผู้สัมภาษณ์:	ก่อนหน้านี้จะกินนมผงมีไปหาข้อมูลก่อนถามหมอไหมคะ อย่างเช่น ดูตามเว็บไซต์
No. 12:	มีบ้างคะ ว่าเอ๊ะจะให้ลูกกินนมยี่ห้ออะไร แต่ละสูตรผสมอะไรบ้าง แต่ก็ไม่ได้หาเยอะหานาน เพราะพอพี่ไปถามคุณหมอ ทุกสูตรก็เหมือนกันเลยไม่ซีเรียส
ผู้สัมภาษณ์:	หลังจากนั้นมีการเปลี่ยนไหม
No. 12:	ไม่เปลี่ยน เพราะลูกก็ไม่มีอาการท้องผูก หรือปัญหาอะไรคะ

การถอดเทปบทสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 13

ผู้สัมภาษณ์:	ประวัติคร่าวๆ
No. 13:	ชื่อ คุณพัชรี ภูริมาศสุขเมตตา (คุณปุย) อายุ 33 ปี
ผู้สัมภาษณ์:	มีบุตรกี่คน
No. 13:	2 คน คนโต 1 ขวบ 4 เดือน และในท้อง 1 คน
ผู้สัมภาษณ์:	เลือกนมผงก่อนตั้งครรภ์เลยไหม
No. 13:	คิดว่าจะให้นมแม่ถึง 1 ปี พอจริงๆ ให้แค่ 2 เดือน อย่างนมผงเลือกสูตรที่เพิ่มน้ำหนัก เพราะคลอดก่อนกำหนดน้ำหนักไม่ถึงเกณฑ์เลยให้กินพีเดียซัวร์ ถ้ากินเปรี้ยวๆ พองจะเยอะต้องผสมกับเอนฟาโดยจะกินพีเดียซัวร์เป็นหลักเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน พอ 1 ขวบเริ่มกินข้าว 3 มื้อ แต่ผสมนมระหว่างมื้อ
ผู้สัมภาษณ์:	ทานนมแม่มีผสมนมผงไหม
No. 13:	นมแม่เปรี้ยวๆ ไม่ได้ผสม
ผู้สัมภาษณ์:	ต้องเลือกพีเดียซัวร์หาข้อมูลจากไหน เช่น คุณหมอหรือเพื่อนแนะนำ
No. 13:	มีคนแนะนำ ถ้าน้ำหนักน้อยให้กินตัวนี้ จึงไปหาข้อมูลในอินเทอร์เน็ต ตัวนี้เลย โอเคเลยให้กิน
ผู้สัมภาษณ์:	มีกลับไปถามคุณหมออีกรอบไหม
No. 13:	มีค่ะ คุณหมอบอกโอเค ตอนแรกกินตัวเอนฟาแล้วท้องผูก คุณหมอบอกว่าเด็กกิน ตัวนี้ท้องผูกกันเยอะ
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนกินแล้วท้องผูกกลับไปปรึกษากับคุณหมอไหม
No. 13:	ตอนนั้นไม่รู้ว่าเป็นเพราะนมผง คิดว่ากินผักหรือกินน้ำน้อย คุณหมอบอกว่ากินนม ตัวไหน บอกว่ากินเอนฟาไป คุณหมอบอกว่าตัวนี้จะทำให้ท้องผูกลงเปลี่ยนเป็น S-26 ก็ดีขึ้น
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนที่กินพีเดียซัวร์ผสมเอนฟาตั้งแต่แรกเลยไหม
No. 13:	ตอนแรกเป็นพีเดียซัวร์ผสมเอนฟาพอท้องผูกก็ผสมเป็น S-26 จึงกินมาถึงปัจจุบัน
ผู้สัมภาษณ์:	คุณสามีช่วยเลือกไหม
No. 13:	ไม่ค่ะ ตัดสินใจเองคอย Support อย่างเดียว
ผู้สัมภาษณ์:	ที่บ้านมีผลกับการตัดสินใจไหม
No. 13:	ไม่เลย เพราะเป็นหลานคนแรก ค่าก็ไม่ค่อยมีประสบการณ์
ผู้สัมภาษณ์:	สื่อออนไลน์มีผลกับการตัดสินใจไหม เช่น ทวิต, นิศยสาร

No. 13:	ไม่เลย เพราะเอาจริงๆ รู้สึกนมแม่ดีที่สุด ส่วนนมผงค่อนข้างคัดแปลงมาระดับหนึ่งแล้วจะกินสู้ UHT ไม่ได้ด้วยซ้ำ ถ้าลูกน้ำหนักคั่งให้กิน UHT เลย เพราะติดน้ำหนักไม่ดีเลยต้องเป็นนมผงอยู่ยี่ห้อะไรก็ได้ทำให้น้ำหนักขึ้นมาระดับหนึ่งและก็เสริมอาหารพวกข้าวให้มีประโยชน์ก็พอจะไม่มานั่งเทียบขนาดนั้น โดยดูที่พลังงานเป็นหลักอันไหนเยอะสุดก็เลือกอันนั้น
ผู้สัมภาษณ์:	หาข้อมูลในอินเทอร์เน็ต เช่น Facebook, Google Search ใหม่
No. 13:	จริงๆ แล้วใช้ Google Search เป็นหลัก โดยพิมพ์ Keyword แล้วลิงก์ไป Pantip, หน้า Page Facebook นมผง, หน้า Page Facebook หมอเขียน
ผู้สัมภาษณ์:	Page Facebook หมอมีตามบ้างไหม
No. 13:	มีตามหมอสุจิราหรือนายแพทย์ประเสริฐที่สอนเกี่ยวกับการเลี้ยงลูก
ผู้สัมภาษณ์:	มีตาม Website ของนมผงไหม
No. 13:	ไม่ได้ไปตาม เพราะค่อนข้างราคาสูง ตอนที่เคยไปสมัครเพื่อจะรู้ว่าที่สัปดาห์ลูกพัฒนาการอย่างไร พอกรอกรายละเอียดไปซึ่งโทรติดต่อมาถี่มาก (ควุ่นวายไป)
ผู้สัมภาษณ์:	ดูสารอาหารด้วยไหม เช่น โปรตีน, แคลเซียม
No. 13:	Concern เรื่องน้ำหนักก่อน และกินแล้วลูกชอบรสชาติใหม่ โดยมีให้ลองตัวอื่นลูกไม่กินเลยเพราะมันผิดกลิ่นคงเป็นรสชาติที่เค้าชอบแล้วเลยไม่ได้คิดเปลี่ยน
ผู้สัมภาษณ์:	นมผงที่ได้มาจากโรงพยาบาลได้ใช้ไหม
No. 13:	ไม่ได้ใช้เลย ใช้แต่นมแม่ พอดีลูกคลอดก่อนกำหนดทำให้กินนมผงไม่ได้และทำให้มีเวลาปั๊ม กว่าที่ลูกจะกินนมเต็มทีน้ำหนักก็มาเหลือเฟือแล้ว ตอนอยู่ตู้ทางโรงพยาบาลจะให้กินนมชนิดเดียวเพราะกระเพาะเล็กมาก (นมแก๊ซซีซีเดียว) และจะให้ป้อนนมเหมือนมีไขมันเป็นหลอดแล้วค่อยๆ บีบเข้ามาทางหลอดเลือดประมาณเดือนอีกเดือนหนึ่งก็จะให้นมเทียมแล้ว
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนเลี้ยงน้องกินนมเพิ่มไหมหรือปกติ
No. 13:	ไม่เลย กินนมวัวธรรมดากับนมถั่วเหลืองสลับกัน แต่ไม่ได้กินพวกแอนนิม เพราะคุณแม่บอกว่าไม่จำเป็นเลยไม่เคยดูแบรนด์พวกนี้เลย
ผู้สัมภาษณ์:	IG ดารามีผลไหม เช่น ลูกดารากินตัวนี้แล้วแข็งแรง
No. 13:	ไม่มีผลเท่าไร ส่วนใหญ่ถามเพื่อนหาข้อมูลและกลับ Confirm กับคุณแม่อีกที

การถอดเทปบทสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 14

ผู้สัมภาษณ์:	ประวัติคร่าวๆ
No. 14:	ชื่อ คุณสมรภัษ ใจสิงห์ (คุณตั๊ก) อายุ 30 ปี
ผู้สัมภาษณ์:	มีบุตรกี่คน
No. 14:	ผู้หญิง 1 คน อายุ 2 ขวบ
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนครั้งแรกเป็นนมที่จากโรงพยาบาลหรือเลือกซื้อเอง
No. 14:	ครั้งแรกเลือกซื้อเอง นมผงชั่งน้ำหนักประมาณ 3 เดือน
ผู้สัมภาษณ์:	ช่วง 3 เดือนแรกให้เป็นนมแม่อย่างเดียวหรือเปล่า
No. 14:	ช่วง 3 เดือนแรกให้เป็นนมแม่อยู่ แล้วมีนมผงด้วย (นมแม่ครึ่งหนึ่ง นมผงครึ่งหนึ่ง) หลังจาก 3 เดือนผ่านไปก็เป็นนมผงล้วน
ผู้สัมภาษณ์:	คุณหมอ, เพื่อน, ญาติ แนะนำหรือหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต
No. 14:	การซื้อนมผงคนในครอบครัวแนะนำ (ให้ซื้อยี่ห้อนี้ กินแบบนี้)
ผู้สัมภาษณ์:	ทานต่อเนื่องเลยหรือเปลี่ยน
No. 14:	ทานต่อเนื่องเลย ทานนมผง 3 เดือน - ขวบครึ่ง หลังจากนั้นก็เปลี่ยนเป็นนมกล่อง UHT
ผู้สัมภาษณ์:	นมที่ทานคืออยู่แล้ว ไม่มีปัญหาที่จะต้องเปลี่ยนหรือไม่ตอบใจ
No. 14:	ช่วงนั้นนึ่งทานยี่ห้ออื่น (ทานมาตลอด) ส่วนใหญ่ไม่ค่อยเปลี่ยน
ผู้สัมภาษณ์:	หาข้อมูลมาตั้งแต่ก่อนครรภ์หรือมีญาติมาแนะนำช่วงใกล้ๆ
No. 14:	ส่วนใหญ่ญาติจะแนะนำช่วงคลอดออกมาแล้ว ช่วงที่เปลี่ยนเป็นนมผงก็ซื้อเลยไม่ได้หาข้อมูลอะไรมากมาย
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนที่โรงพยาบาลให้กระเข้ามาพอนมผงเหมือนกันไหม
No. 14:	โรงพยาบาลให้ยี่ห้ออื่นพาดูที่ให้น้องกินพอดีเลยกินยี่ห้อนี้มาตลอด
ผู้สัมภาษณ์:	คุณหมอมิแนะนำเพิ่มเติม
No. 14:	ไม่ได้แนะนำเรื่องนมผงมีแต่ว่า ช่วงก่อนมาแนะนำเรื่องการให้นมแม่สัก 10 นาทีได้ เช่น การเก็บรักษานม การบีบนอน แต่เรื่องนมผงคุณหมอไม่แนะนำอะไร
ผู้สัมภาษณ์:	ที่แนะนำบอกว่า ตัวนี้มีสารอาหารครบถ้วน, ขับถ่ายดี, ไม่แพ้
No. 14:	ตอนที่ซื้อ อ่านแล้วมีสารอาหารครบเลยเลือกซื้อ พอน้องทานไปน้องก็ขับถ่ายปกติก็เลยให้น้องกินมาตลอด ตอนแรกเทียบระหว่างยี่ห้อนี้กับยี่ห้อโน้นอันไหนมีสารอาหารมากกว่า
ผู้สัมภาษณ์:	ต้องเลือกนม UHT เป็นญาติแนะนำเหมือนกันไหม

No. 14:	นม UHT จะเป็นคุณหมอแนะนำว่าขวดหนึ่งไปแล้ว ถ้าเปลี่ยนนมก็ให้เปลี่ยนเป็นนมกล่อง UHT ได้เลย เราเลยเปลี่ยนตอนนั้นเลยก็ไม่ได้ให้กินรวมกัน หลังจากเลิกนมผงก็เลิกนมผงไปเลย แล้วเปลี่ยนเป็นนมกล่องไทยเดนมาร์ค (นมวัวสีแดง)
ผู้สัมภาษณ์:	หาข้อมูล Facebook หรือ Internet ด้วยไหม
No. 14:	ถ้านมกล่องไม่ได้หาเลย เพราะเห็นแล้วว่าเด็กส่วนใหญ่กินนมแบบนี้ จึงให้เลือกกินนมแบบนี้เลย
ผู้สัมภาษณ์:	โฆษณามีผลกับการตัดสินใจไหม
No. 14:	เคยมีเปลี่ยนเหมือนกัน แต่ประมาณ 2-3 ครั้ง พอทานแล้วท้องจับถ่ายไม่ปกติไม่เหมือนกินนมเหมือน จึงกลับมาใช้แบบเดิมดีกว่า
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนที่โฆษณาเห็นมีนมแพะด้วยสนใจไหม
No. 14:	ไม่ได้สนใจ ตอนนั้นไม่ได้สนใจนอย่างอื่นเลย เพราะน้องไม่ได้มีปัญหาเรื่องแพ้นม
ผู้สัมภาษณ์:	มีการหาข้อมูลประกอบ เช่น Facebook, กลุ่มคุณแม่มีไอหม, คุณแม่หนักบีม ไหม
No. 14:	ไม่ค่อยได้ติดตามเท่าไร ส่วนใหญ่จะเป็นเพื่อนหรือคนที่ใกล้ชิด
ผู้สัมภาษณ์:	เพื่อนแนะนำให้ป็นยี่ห้อนี้ มีกลับไปถามคุณหมอหรือหาข้อมูลเพื่อ Support อีกรอบหนึ่ง
No. 14:	มีกลับไปถามคุณหมอ คุณหมอบอกว่ากินได้เลยเพราะมันก็มีประโยชน์อยู่ คุณหมอก็แนะนำนมที่เรากินอยู่เลยไม่ได้เปลี่ยนอะไร
ผู้สัมภาษณ์:	สารอาหาร DHA, RHA, โอเมกา 3 คิดว่าจำเป็นไหมจะต้องนมผงที่เรากิน
No. 14:	จำเป็น บางทีก็ซื้อพวกน้ำมันตับปลามาให้ลูกทานร่วมกับนม เวลาเลือกนมจะดูรายละเอียด
ผู้สัมภาษณ์:	น้องมีประวัติภูมิแพ้หรืออาหาร
No. 14:	ไม่มีประวัติ

การถอดเทปบทสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 15

ผู้สัมภาษณ์:	ประวิติคร่าๆ
No. 15:	ชื่อ ศิริเกตุ (คุณอีฟ) อายุ 26 ปี
ผู้สัมภาษณ์:	มีบุตรกี่คน
No. 15:	1 คน อายุ 5 ขวบ
ผู้สัมภาษณ์:	หาข้อมูลเกี่ยวกับการให้นมผงหรือนมคุณแม่ ตั้งแต่ช่วงก่อนคลอดเลยไหม
No. 15:	มีอบรมกับคุณหมอที่ฝากครรภ์
ผู้สัมภาษณ์:	น่องทานนมแม่นานไหม
No. 15:	6 เดือนกินนมแม่ หลังจากนั้นกินนมผงผสมด้วย
ผู้สัมภาษณ์:	ครั้งแรกได้นมผงมาโรงพยาบาลหรือคุณแม่ซื้อให้น้อง
No. 15:	โรงพยาบาลให้มาเป็นเอนฟาแลค
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วใช้หือเดิมต่อไหม
No. 15:	ไม่ได้ใช้ค่ะ ชื่อเอนฟาโกรมากิน (สูตร 1)
ผู้สัมภาษณ์:	พอ 6 เดือนที่เลิกมา เลือกลงมาเป็นผสมกับนมแม่เป็นคุณหมอแนะนำหรือเพื่อนแนะนำ
No. 15:	พี่แถวบ้านเค้าบอกว่าดีเพราะสารอาหารเยอะ ใช้ผสมไปเลย เพราะกินแล้วน้องท้องเสียป่วยบ่อยเลยเปลี่ยนเป็นนมสำหรับท้องเสียโดยเฉพาะ NAN (สูตรสำหรับภูมิแพ้ด้วย)
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนเปลี่ยนเป็น NAN เพื่อนหรือคุณหมอแนะนำ
No. 15:	คุณหมอแนะนำ พอดีป่วยแล้วไปหาหมอ
ผู้สัมภาษณ์:	กลับไปถามเพื่อนหรือหาข้อมูลเพิ่มเติมว่า NAN เป็นไงบ้าง
No. 15:	ไม่ได้ไปหาข้อมูล พอกินน้องก็หาย และเป็น NAN เรื่อยมาจนถึงอายุ 1 ปีถึงเปลี่ยนเป็นคูเม็กซ์
ผู้สัมภาษณ์:	ทำไมถึงเปลี่ยนคูเม็กซ์
No. 15:	กินตามพี่ๆ แถวบ้านค่ะ เค้าเป็นอายุไล่ๆ กัน
ผู้สัมภาษณ์:	เวลาเปลี่ยนหรือเลือกนมผง พิจารณาจากปัจจัยใดเป็นอันดับแรก
No. 15:	อายุเด็ก, สารอาหาร, ราคา
ผู้สัมภาษณ์:	มีสารอาหารตัวไหนที่เด่นๆ ที่คุณแม่รู้สึกต้องมีตัวนี้เลย
No. 15:	ไม่แน่ใจเหมือนกัน
ผู้สัมภาษณ์:	โฆษณาามีผลกับการตัดสินใจไหม เช่น ลูกฉลาดหรือเก่งขึ้น
No. 15:	ไม่ค่อยดี ไม่อยากเปลี่ยน เพราะกลัวท้องเสียอีกเลยให้กินนมแก้ท้องเสียตลอด

ผู้สัมภาษณ์:	คุณหมอแนะนำนมแพะไหม
No. 15:	ไม่มีค่ะ
ผู้สัมภาษณ์:	ช่วง 6 เดือนแรกใช้นมแม่ตลอดเลย
No. 15:	ก็มีผสมนมผงอีก
ผู้สัมภาษณ์:	คุณสามีและคุณแม่ มีส่วนในการตัดสินใจเลือกนมผงไหม
No. 15:	ไม่ค่อยดี ตัดสินใจเองเลย
ผู้สัมภาษณ์:	DHA, RHA มีผลด้วยไหมว่า เราอยากจะได้สารอาหารพวกนี้ให้ลูกเหมือนกัน
No. 15:	ก็มีนะ แต่ไม่รู้ว่ามีจริงหรือเปล่า ไม่ค่อยสนใจเท่าไร
ผู้สัมภาษณ์:	สารอาหารหลักที่เลือกต้องมีโปรตีน, ธาตุเหล็ก, อื่นๆ ไหม
No. 15:	ค่ะ เน้นเรื่องการเติบโตพัฒนาการร่างกายเป็นหลักก่อน
ผู้สัมภาษณ์:	น้องมีปัญหาท้องเสียไหม
No. 15:	ใหม่ๆ ก็มี แต่เดี๋ยวนี้ไม่มีแล้ว
ผู้สัมภาษณ์:	Search หาข้อมูลตาม Google หรือ Facebook ไหม
No. 15:	มีบ้างหาข้อมูลนิดหน่อย
ผู้สัมภาษณ์:	ส่วนใหญ่จะเชื่อตามบทความทางวิชาการหรือคุณแม่มา รีวิว
No. 15:	ส่วนใหญ่ดูจากสิ่งที่เราเห็นมากกว่า

การถอดเทปบทสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 16

ผู้สัมภาษณ์:	ประวัติคร่าวๆ
No. 16:	ชื่อ อ้าวอายุ 33 ปี
ผู้สัมภาษณ์:	มีบุตรกี่คน
No. 16:	1 คน อายุ 5 ขวบ
ผู้สัมภาษณ์:	หาข้อมูลเกี่ยวกับการให้นมผงหรือนมคุณแม่ ตั้งแต่ช่วงก่อนคลอดเลยไหม
No. 16:	พี่ไม่ได้ให้น้องกินนมผงเลย ตอนเปลี่ยนคือเปลี่ยนไปเป็นนม UHT เลขของ จิตรลดาเลย ไม่เคยให้กินนมผงเลย
ผู้สัมภาษณ์:	ทำไมตัดสินใจไม่ซื้อนมผงเลย
No. 16:	พี่เชื่อในความคิดที่ว่านมแม่ดีที่สุดเลย แล้วยังนมผงมันก็ปรุงแต่ง ยังไงมันก็เลียนแบบ สุนัขแม่ไม่ได้ ยังไงนมแม่ก็เลียนแบบไม่ได้ เราอยากให้ลูกกินนมเราเพราะเป็นสิ่งที่ดีที่สุด

ผู้สัมภาษณ์:	พี่ได้ข้อมูลมาจากทางคุณหมอมหรือทางวารสาร
No. 16:	ทางหมอนี้จากเว็บเพจคุณป้าหมอ
ผู้สัมภาษณ์:	ใช่คุณหมอ สุริรา หรือเปล่า
No. 16:	หมอไฟโรนอะไรนี่
ผู้สัมภาษณ์:	คุณหมอสุริรา เอื่อไฟโรนกิจ
No. 16:	ใช่ๆ สุรินานี่แหละ
ผู้สัมภาษณ์:	เพื่อนอ้อมก็มีตั้งใจจะให้นมแม่แต่ปั้มไม่ออก
No. 16:	ต้องขยับปั้มอะคะถึงจะออก นี่พอครบขวบก็เปลี่ยนเป็น UHT ค่ะ เพราะว่านมผงเท่าที่รู้มามันต้องมาแต่งเติม เติมน้ำ เติมนม เติมน้ำ ให้มีสารอาหาร ก็เลยไม่อยากให้ลูกกินนมผง
ผู้สัมภาษณ์:	หลังจากเลือกนม UHT จิตรลดาคแล้ว ได้มีกลับไปปรึกษาคุณหมอมอีกครั้้งมั้คะ ว่า ยี่ห้อดีไหม กินแล้วดีหรือเปล่า
No. 16:	พี่ให้ลูกกินเลยคะ เพราะว่ามันเป็นเพจอยู่ว่าช่วงเท่านี้ๆ กินนมตัวไหน มันจะมีคุณค่าทางอาหารอยู่ว่าโปรตีนเท่านี้ คอลเลียมเท่านี้ มันจะมี rate บอกร ก็จะไปติดตามพวกแฟนเพจแม่รักลูก เพจแม่ การเลือกอาหารให้เด็กให้ลูก
ผู้สัมภาษณ์:	เริ่มหาข้อมูลเหล่านี้ตั้งแต่ตอนตั้งครรภ์หรือเริ่มรู้ว่าตั้งครรภ์เลยใช่มั้คะ
No. 16:	อ้อ อันนี้ติดตามดูเพื่อน เพื่อนเค้ามีลูกก่อนเรา เราก็ไปติดตามต่อจากเพื่อน เพื่อนแนะนำด้วยคะ
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนที่ตั้งใจจะเลี้ยงด้วยนมแม่ ตั้งใจตั้งแต่ตอนท้อง ดูจากเพจคุณหมอสันับสนุนด้วยเลยตั้งใจจะเลี้ยงนมแม่ใช่มั้คะ
No. 16:	ใช่ๆ
ผู้สัมภาษณ์:	มีตามเฟซบุ๊กหรืออินสตาแกรมดาราที่มีลูกเหมือนกันมั้คะ พอเห็นดาราให้นมแม่เลยรู้สึกที่เราเลือกนี้ถูกทางแล้ว
No. 16:	มีตามบ้าง ตามเพื่อนสนิทเลย แต่ดาราเค้าคลอดหลังเรา
ผู้สัมภาษณ์:	อย่างเพื่อนสนิทมีลูกมาก่อน ก็เลยน่าเชื่อถือด้วยใช่มั้คะ
No. 16:	ใช่ๆ คือเค้าจะเป็นเจ้าแม่เกี่ยวกับเรื่องลูก คือรู้ทุกอย่าง ถามได้ทุกอย่าง พอลูกไม่สบายโน่นนี่นั่น ต้องกินตัวโน้นนะ ตัวนี้นะ เพื่อนคนนี่คือรู้หมด
ผู้สัมภาษณ์:	หลังจากถามเพื่อนแล้ว เรามีไปหาข้อมูลเพื่อมา back up ต่ออีกมั้คะ
No. 16:	ไม่ละ เพราะเพื่อนเราเค้ามีลูกมาก่อน แล้วลูกเค้าก็อายุมากกว่าลูกเรา ก็จะเชื่อเพื่อนด้วยเพราะว่าเค้าก็จะปรึกษาหมอ โน่น นี่ นั่น

ผู้สัมภาษณ์:	โฆษณา promotion ลดราคานมผง แอมของเล่น ของนม UHT มีนำไปจยเหล่านี้ไปพิจารณาหรือไม่คะ
No. 16:	พี่ไม่ได้เดินไปดูเลย เพราะเลี้ยงลูกอย่างเดียว แต่มีเอนฟาเค้ายังโทรมาถามพี่นะ ว่ามีนมผงมาให้ลองกิน เค้กก็โทรมาถามตอนลูกพี่จะขวบหนึ่งว่ายังทานนมแม่อยู่มั้ย พี่เลยบอกว่ายังทานนมแม่อยู่คะ เค้กก็บอกนะว่าถ้าคุณแม่จะเปลี่ยนให้เปลี่ยนมากินนมของเค้ก เค้กจะส่ง sample มาให้ เค้กเริ่มจากการสอบถามพัฒนาการของลูกพี่ก่อนว่าเป็นอย่างไรบ้าง พูดได้หรือยัง ให้ข้อมูลความรู้เรานิดนึง ถ้ามั่นใจแล้วเข้าสินค้าเอนฟา
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนที่พาน้องไปหาคุณหมอ คุณหมอพยายามให้ลอง sample นมผงหรือช้กจุงให้ทานนมผงบ้างมั้ยคะ
No. 16:	ไม่มีเลยคะ แต่ก็มีครั้งนึงนะคะที่กลัวว่าน้ำหนักตัวเองจะไม่พอ ตอนแรกว่าจะให้กินนมแพะ หมอบอกว่านมอะไรก็เหมือนกันหมดคะ เป็นสัตว์สี่ขาเหมือนกันมันก็เหมือนกันคะ แต่ก็ยังไม่ได้ซื้อนะคะเพราะนมแม่ก็ยังมีอยู่ ตอนนั้นกลัวว่าลูกไม่พอกิน พอได้ 6 เดือนแล้วเราสามารถเสริมอาหารได้ ก็คือ 1 มื้อได้ตาม step ของลูก
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนที่หาข้อมูลนมแพะ นี้เพื่อนแนะนำใช่มีจะ
No. 16:	ใช่ เห็นเพื่อนบอกว่ามันดี แต่แล้วแต่คนนะคะ ตอนที่อ่านมาบางคนก็บอกว่าย่อยยาก ลูกอึแข็ง มันแล้วแต่เด็กด้วย พี่ว่า มันมีเพดด้วย ชื่อ ลูกจี๊แพ่ เหมือนประมาณว่าลูกแพ่ โนน แพ่นี้ แพ่มั่วเลยไปกินนมแพะ
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนที่เลือกนมแพะนี้เลือกเพราะต้องนมแพะ เนื่องจากมีสารอาหารเหมือนนมแม่
No. 16:	ใช่ๆ แล้วเห็นเค้กบอกว่า ดี ดี ดี แล้วก็แชร์ ในความคิดพี่เลยว่ดี
ผู้สัมภาษณ์:	สารอาหารที่บอกเหมือนนมแม่เค้กดูตัวไหนกันบ้างคะ ดูโปรตีนหรืออะไร
No. 16:	พี่ก็ไม่แน่ใจเหมือนกัน แต่ไอ้ที่มันเขียนแบบไม่ได้มันเป็นตัวอะไรเกี่ยวกับภูมิคุ้มกันมั้ง พี่จำไม่ได้เหมือนกัน คือเพื่อนใส่มาเยอะๆ พี่ก็ฟังๆ ตอนนั้นคือถ้าไม่สุดๆๆ ขึ้นจะไม่ให้ลูกกินนมผง
ผู้สัมภาษณ์:	ที่บ้าน คุณแม่ สามี มีผลในการเลือกใช้นมเพื่อเลี้ยงลูกมั้ยคะ
No. 16:	ที่บ้านก็มีคุณแม่สงสารเห็นเราต้องนั่งปั้มนม คอยหิ้วเครื่องปั้มนมไปที่ทำงาน แม่ก็บอกพอเดอะกินนมผงบ้าง เราก็ไม่ให้กินๆ
ผู้สัมภาษณ์:	เชื่อมีจะว่าถ้านมผงที่ได้ DHA Omega3 จะดีกว่า
No. 16:	พี่ว่ามันอยู่ในอาหาร 5 หมู่จะ เราเสริมอาหารพวกปลาเล็กปลาน้อย มันมี Omega เราอยากทำอาหารให้เค้กกินสดๆ ดีกว่า พวกปลาแซลมอน ปลาสาวย ก็มี Omega 3 เยอะ

ผู้สัมภาษณ์:	ใน internet บอกเลยใช้มัยคะว่านมผงสารอาหารไม่ได้เยอะมาก
No. 16:	ใช่ คือมันต้องผ่านอะไร กระบวนการเยอะแล้วคุณค่าก็จะน้อยลง เอาไอ้โน้นมาเติมแต่ง เอานี้มาเติมแต่งอะไรประมาณนี้ที่เค้าพูดๆ กันในเว็บ แล้วก็จะมาเสียด่าโฆษณา เยอะนมมันก็เลยแพง
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนที่เลือกนมมีเปรียบเทียบยี่ห้อมัยคะ หรือตอนนั้นเพื่อนบอกนมแพะ เราก็เลยเลือกนมแพะอย่างเดียว
No. 16:	เห็นเพื่อนเค้าเอาให้ลูกกินว่านมแพะดีกว่านมวัว

การถอดเทปบทสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 17

ผู้สัมภาษณ์:	ประวัติคร่าวๆ
No. 17:	ชื่อ คุณนันทน์ภัส อัครภัสยาวิ (น้องทิพย์) อายุ 28 ปี
ผู้สัมภาษณ์:	มีบุตรกี่คน
No. 17:	1 คน เพศหญิง อายุสามขวบครึ่งคะ
ผู้สัมภาษณ์:	ลูกมีประวัติการแพ้หรืออาหารไม่หมักคะ
No. 17:	ไม่เลย ทานได้หมด
ผู้สัมภาษณ์:	ใช้นมแม่ตั้งแต่เด็กเลยมัย
No. 17:	ไม่คะ ทานนมผงมาตลอดตั้งแต่เกิดเลยเพราะว่านมแม่ไม่ค่อยมี ทางรพ.เค้าก็จะ stand by นมผงให้ตั้งแต่แรกเลย
ผู้สัมภาษณ์:	รพ.ให้ทานยี่ห้ออะไรคะ
No. 17:	เอนฟาแลคคะ
ผู้สัมภาษณ์:	น้องทานต่อเนื่องจนโตมัยคะ
No. 17:	ใช่คะ น้องทานแล้วโอเค แต่มีช่วงนึงน้องท้องเสียแล้วพาไปหาหมอ หมอแนะนำดู เม็กซ์ที่เป็นนมถั่วให้เพราะท้องเสียกินนมวัวไม่ได้เลยต้องเปลี่ยน คือนมส่งผลต่อ ระบบขับถ่ายถ้าลูกกินอันไหนคืออย่าเปลี่ยน พอเปลี่ยนมาเป็นดูเม็กซ์ทำให้ท้องผูก อีแจ็ง จีไม่ออก ท้องผูกมาก พอกลับมากินเอนฟาแลคก็ไม่ได้ผลละ
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วเปลี่ยนจากเอนฟาแลคมัย
No. 17:	ไม่เปลี่ยนๆ ก็กินเอนฟาแลค หนูเลยพาลูกกลับไปหาหมอใหม่ด้วยอาการท้องผูก
ผู้สัมภาษณ์:	หมอให้เปลี่ยนนมมัย

No. 17:	หมอกี้ไม่ได้ว่ายังไง ก็ให้ยาแก้ท้องผูกมาแทน ก็กินเอนฟาแลคถึงขวดครึ่งแล้ว เปลี่ยนนมกล่อง เพราะขวดครึ่งนี้เด็กเค้าไม่ได้ต้องการนมอย่างเดียวนะแล้ว เค้าเริ่มที่จะมีฟันแล้วก็ได้จากอาหารอื่นๆ แทน
ผู้สัมภาษณ์:	ไม่ได้ผลคืออะไร
No. 17:	อึ้งแข็งเหมือนเดิม เลขเป็นประสบการณ์เลยถ้ากินตัวไหนคืออยู่แล้ว ระบบขับถ่ายโอเคก็อย่าเปลี่ยน เพราะนมผงมันเป็นปัญหาท้องผูกมาหลาย
ผู้สัมภาษณ์:	เริ่มหาข้อมูลเกี่ยวกับนมผงตั้งแต่ตอนตั้งครรภ์เลยมัย ว่าต้องเป็นยี่ห้อไหน
No. 17:	ไม่ได้หาข้อมูลไว้เลยเพราะคิดว่าจะใช้นมแม่ แต่มีเหตุการณ์ไม่คาดฝันคือเราไม่มีนม
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนนั้นที่เชื่อหมอกี้ เรามีกลับไปหาข้อมูลอีกรอบมัย
No. 17:	เราก็ต้องเชื่อหมอกี้ คือโดยหลักการของคนทั่วไปแล้ว ก็เชื่อหมอกี้ หนูคิดว่ามันอาจจะมึนมถั่วเหลืองหลายๆ ยี่ห้อแต่พอมีคนฝากไว้กับหมอกี้เลยแนะนำให้คนไข้ ตอนนั้นคิดว่าถ้ากินแล้วโอเคก็จะให้น้องกินดูเมื่อกซ์ต่อเลยเพราะก็เป็นนมถั่วเหลือง ตอนกินเอนฟาแลคถ่ายดีไม่ต้องเบ่งเลยเปลี่ยนกลับไปเป็นเอนฟาแลค
ผู้สัมภาษณ์:	คนเอาระเซ้าให้เป็นคุณหมอกี้เลยมัย
No. 17:	ไม่ใช่คะ มันเป็นผลิตภัณฑ์ตัวอย่างทดลองใช้ ตอนที่ลูกหนูท้องเสีย พอไปหาหมอกี้เลยเอาผลิตภัณฑ์ตัวอย่างมาให้ลอง ให้มากลองหนึ่งเลยคือดูเมื่อกซ์ถั่วเหลือง ส่วนเอนฟาแลคจากโรงพยาบาลได้จากกระเซ้า
ผู้สัมภาษณ์:	หนูมีหาข้อมูลจาก internet จากเพจหรือเฟซบุ๊ก หรือเข้ากลุ่ม
No. 17:	ไม่ๆ หนูไม่ได้เล่นเฟซบุ๊กเพราะมีปัญหาเกี่ยวกับแฟนเลขอ่านต่างๆ ไป
ผู้สัมภาษณ์:	เข้า Google แล้ว search ไข่มัย
No. 17:	ใช่ๆ
ผู้สัมภาษณ์:	ข้อมูลที่อ่านเป็น Pantip หรือ Blog หรือ Website
No. 17:	ก็มีทั้ง Pantip หรือ Website แต่เราก็ไม่ได้เชื่อทั้งหมด เราอ่านจากหลายๆ ที่แล้วเอามาประกอบ
ผู้สัมภาษณ์:	เวลาเลือกนม Promotion มีผลมัย
No. 17:	ไม่ละ เค้ากินมาตั้งแต่โรงพยาบาลแล้ว แล้วมันโอเคก็ไม่อยากเปลี่ยนแล้ว เราก็อ่านมา ถ้าน้องไม่ท้องเสียเราก็ไม่คิดจะเปลี่ยนนะ
ผู้สัมภาษณ์:	DHA, RHA มีผลด้วยใหม่ว่า เราอยากจะได้สารอาหารพวกนี้ให้ลูกเหมือนกัน
No. 17:	ถ้าเค้าไม่ได้กินมาจากรพ. หนูเลือกเองหนูก็คงหลายๆ คุณประโยชน์ ก็ต้องดูราคาประกอบด้วย ไม่ใช่ไอ้โห เด็กเค้าใช้จ่ายเยอะมาก

ผู้สัมภาษณ์:	สามี คุณแม่หรือญาติมีผลต่อการเลือกนมผงมัย
No. 17:	ไม่มีเลย
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วเพื่อนๆ
No. 17:	เพื่อนหนูแต่งงานแต่ยังไม่มียูกันเลย หนูว่าเอนฟาแลคมันก็โอเค เพราะว่ามันก็มีชื่อเสียง
ผู้สัมภาษณ์:	โฆษณาที่มีผลมัย หรือใน internet
No. 17:	ก็มีคนให้ลูกเขอะเหมือนกันนะ
ผู้สัมภาษณ์:	มีทานนมระหว่างตั้งครรภ์ไหม
No. 17:	มีคะ
ผู้สัมภาษณ์:	เลือกนมมัย
No. 17:	มันก็มีขายอยู่แค่เอนมัมเอง เลยกินเอนมัม มันก็โฆษณาอยู่ตัวเดียวเราก็เลยรู้แค่นี้ แต่เอนมัมมันไม่ได้มีแค่มัจฉิต มันมี UHT ที่เป็นรสผลไม้เลยเลือกรสผลไม้

การถอดเทปบทสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 18

ผู้สัมภาษณ์:	ประวัติคร่าวๆ
No. 18:	ชื่อปัญชติ อายุ 32 ปี
ผู้สัมภาษณ์:	มีบุตรกี่คน
No. 18:	มี 2 คน อายุ 2 ขวบ กับ 3 ขวบ ค่ะ
ผู้สัมภาษณ์:	ทั้ง 2 คนเลี้ยงนมแม่ตลอดเลย หรือมีนมผงบ้าง
No. 18:	มีนมผงด้วย
ผู้สัมภาษณ์:	หาข้อมูลนมผงตั้งแต่ก่อนตั้งครรภ์เลยหรือไม่ จะใช้ยี่ห้อไหน
No. 18:	ไม่ๆ ตอนแรกตั้งใจจะใช้นมแม่เท่านั้น แต่พอจริงๆ คือแบบทำงานด้วย มันไม่ไหว เลยเริ่มเสริมนมผงด้วย ไม่ได้หาข้อมูลไว้เลย
ผู้สัมภาษณ์:	เริ่มเสริมตั้งแต่อายุเท่าไรคะ
No. 18:	ประมาณ 6 เดือน ให้ทานนมแม่สักกระยะหนึ่ง
ผู้สัมภาษณ์:	คนแรกกับคนที่ 2 ใช้นมผงยี่ห้อเดียวกันมัย
No. 18:	ยี่ห้อเดียวกันเลยคะ เพราะอายุไล่กันแต่อาจจะต่างสูตรกันแรกๆ พอคนแรกกินดี พอมีคนที่ 2 เลยให้กินตามคนแรกดีกว่า
ผู้สัมภาษณ์:	คนแรกได้จากโรงพยาบาลหรือมีเพื่อนแนะนำ

No. 18:	จากโรงพยาบาลได้ NAN มา น่าจะเป็น sponsor ของ รพ.ตอนนั้น พอมี Samฟรีเลยใช้ NAN แต่พอคุณไปดูมาใน Internet คำก็จะเชียร์ Enfa ก็เลยลองเปลี่ยนเป็น Enfa ก็โอเค แล้วนมมันแพงสุดก็เลยคิดว่ามันดีสุด
ผู้สัมภาษณ์:	NAN คือได้จาก รพ.มาเนื่องจากหมอแนะนำหรือเป็นกระเข้ามา
No. 18:	ไม่ได้แนะนำ คือเค้าจะให้เสริมตัวนี้มาเลย คือได้เป็นกล่องให้มากับsetคุณแม่เลย แต่ตอนแรกๆ ที่นมแม่ยังไม่มาเค้าก็เหมือนจะให้ลองป้อนNANเหมือนกัน ตอนนั้นกินแล้วเค้าไม่ได้แพ้อะไรเลยก็ให้กิน กินแค่หมดกล่องเดียวแล้วก็เปลี่ยนเป็น enfa
ผู้สัมภาษณ์:	ได้กลับไปถามคุณหม่อีกครั้งมั้ย
No. 18:	ไม่ๆ เพราะคิดว่าคุณหมอน่าจะเชียร์ตาม brand ที่ให้มา
ผู้สัมภาษณ์:	มีตามสามีหรือคุณแม่หรือเพื่อนมั๊ย ที่สนับสนุนให้ใช้ enfa
No. 18:	ส่วนใหญ่เพื่อนจะเลี้ยงนมแม่หมดเลย ไม่ค่อยมีใครนมผงเท่าไร เพราะสามีเลี้ยงดู ไม่ต้องไปทำงานเค้าเลยมีเวลาให้นมแม่ได้ ไม่ค่อยมีใครใช้นมผงก็เลยไม่ได้ถามเลย ส่วนใหญ่หาข้อมูลจากใน internet เอง
ผู้สัมภาษณ์:	มีตามเพจใครมั๊ย
No. 18:	เพจด้วย Pantip Google ดูหลายๆ อย่างมาประกอบกัน
ผู้สัมภาษณ์:	มีไปสมัคร website นมผงมั๊ย เช่น S-26 club Enfa club
No. 18:	ไม่มีเลย
ผู้สัมภาษณ์:	มีดูโภชนาการเปรียบเทียบหรือไม่
No. 18:	ไม่ได้ดูลักษณะขนาดนั้น ดูคร่าวๆ ว่าตัวนี้มีสารอาหารมากกว่าตัวนั้น เพราะคิดว่าน่าจะคล้ายกันหมด เอาที่ถูกเราทานแล้ว ไม่แพ้ก็พอแล้ว
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วก็ไม่เปลี่ยนเลย พอใช้ตัวนี้ก็ยาวตลอด ไม่มีอะไรมาเปลี่ยนใจได้
No. 18:	ใช่ เพราะทานแล้วน้องเค้าก็จะติดด้วย ถ้าเปลี่ยนเป็นยี่ห้ออื่นเค้าก็จะเริ่มรู้สึกลัว กลิ่นไม่ใช่ละ
ผู้สัมภาษณ์:	เคยลองเปลี่ยนนมผงมั๊ย
No. 18:	เคย ตอนนั้นนมหมดแล้วหาซื้อไม่ได้ก็เลยเปลี่ยนเป็น S26 เค้าก็ไม่ค่อยทาน
ผู้สัมภาษณ์:	ให้ลองนานมั๊ย
No. 18:	วัน สอง วันทานน้อยก็เปลี่ยนกลับ
ผู้สัมภาษณ์:	สารอาหารเป็น Protein หรือตัวไหน
No. 18:	มันมีหลายอย่างแต่จำไม่ได้ คือจะมีตัวบำรุงสมอง DHA ประมาณนี้

ผู้สัมภาษณ์:	ของคนที 2 ละคะ
No. 18:	ให้ทานนมแม่ช่วงแรกแต่คุณแม่ไม่มา เลยให้ทาน Enfa ช่วงแรกๆ ที่นมแม่ยังไม่มา แต่ทานไม่กี่วันพอนมแม่มาก็ให้ทานนมแม่ พอเริ่มทำงานก็นมแม่ที่ Freeze กับนมผงผสมกัน ก็ใช้ Enfa เหมือนเดิม
ผู้สัมภาษณ์:	นมผงยี่ห้ออื่นถ้าถูกกว่าก็ไม่สามารถเปลี่ยนใจเราได้
No. 18:	ก็ถูกกว่าเยอะนะ แต่เราก็เริ่มไม่มั่นใจเพราะถูกกว่าเยอะสารอาหารมันจะครบป่าว ก็เลยไม่กล้าให้
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนนั้นกังวลมัยว่าจะแพ้นมวัว
No. 18:	ไม่ๆ ตอนนั้นให้กินเลย เพราะถ้าแพ้นก็เห็นเอง ก็คงน่าจะไม่แพ้เยอะ
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนที่ลูกคนที่ 2 เปลี่ยนนม น้องปฏิเสธเลยมัย
No. 18:	ไม่เอาเลยคะ รสชาติหรือกลิ่นน่าจะไม่คุ้น พอทานปุ๊บเค้าบอกนมเสีย
ผู้สัมภาษณ์:	สามีมีส่วนตัดสินใจมัย ว่ากินนมผงยี่ห้อนี้ดี
No. 18:	ไม่ๆ เค้าให้เลือกเองเลย เค้าเชียร์ให้กินนมผงมากเพราะเค้าสงสารที่ต้องมานั่งปั๊มนม เค้าบอกเลี้ยงไปหอะโตได้เหมือนกัน
ผู้สัมภาษณ์:	คุณแม่หรือญาติมีมาแนะนำนมผงมัย
No. 18:	ไม่ คือแม่อยากให้กินนมแม่ดีกว่า
ผู้สัมภาษณ์:	ส่วนใหญ่ที่หาใน internet เน้นเชื่อใคร บทความ Pantip คุณหมอ ชีวิตคุณแม่จริงๆ
No. 18:	Pantip กับเพจ
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วพวก Blogger
No. 18:	Blogger เชื่อไม่ได้เพราะน่าจะได้ sponsor ก็เป็นเพจแบบคลับคุณแม่ด้วยกัน คือเดี๋ยวนี้ลูกเกิดก็จะมีคลับแม่ะเมีย สิงหา อะไรแบบนี้
ผู้สัมภาษณ์:	อย่างความมีชื่อเสียงของ Brand ก็เป็นตัวที่ทำให้เรามั่นใจด้วยมัย
No. 18:	ใช่ๆ มีผล

การถอดเทปบทสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 19

ผู้สัมภาษณ์:	ประวัติคร่าวๆ
No. 19:	ชื่อคุณอรวิษญ์ วัฒนชโนบล (คุณ โน้ต) อายุ 32 ปี
ผู้สัมภาษณ์:	มีบุตรกี่คน
No. 19:	1 คน เพศชาย อายุ 6 ขวบ ค่ะ

ผู้สัมภาษณ์:	ลูกมีประวัติภูมิแพ้หรือไม่คะ
No. 19:	ไม่มีเลยคะ น้องกินนมแม่ตั้งแต่แรก
ผู้สัมภาษณ์:	ให้นมแม่จนถึงอายุเท่าไรคะ
No. 19:	ให้นมแม่เพียวๆ ประมาณ 3 เดือน พอช่วง 4-6 เดือนเราก็ให้นมผสมด้วยบ้าง
ผู้สัมภาษณ์:	หาข้อมูลเรื่องการให้นมตั้งแต่ก่อนคลอดเลยมั๊ย
No. 19:	ใช่คะ ตอนแรกคิดว่าจะให้นมแม่ถึง 6 เดือน แต่พอช่วงที่เริ่มกลับไปทำงานมันปั้มนมไม่ทัน
ผู้สัมภาษณ์:	หมอแนะนำหรือหาข้อมูลเองหรือที่บ้านหรือสามีช่วยหาข้อมูล
No. 19:	ก่อนตั้งครรภ์ก็หาข้อมูลด้วยตัวเองก่อนอยู่แล้ว พอฝากครรภ์ที่รพ.ศิริราช บุคลากรเค้าก็สนับสนุนเรื่องนมแม่อยู่แล้วด้วย
ผู้สัมภาษณ์:	หมอแนะนำนมประเภทไหนเป็นพิเศษมั๊ย
No. 19:	พอดีมีน้ำนมมาตั้งแต่ก่อนคลอด หมอเลยไม่กังวลว่าจะไม่มีน้ำนม ที่มาเสริม เพราะว่าบางทีปั้มนมไม่ทัน หมอเลยไม่ได้เสริมเรื่องนมผงเลย
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนที่คลอด ทางรพ.ให้กระเช้านมผงมาบ้างมั๊ยคะ
No. 19:	อันนั้นได้จากคลินิกที่เป็นพัฒนาการต่อเนื่อง แต่ช่วงวันแรกๆ ที่คลอด จำไม่ได้ น่าจะไม่มี มาได้หลังจากนั้น เพราะ 1 เดือนกลับไปฉีดวัคซีนถึงจะได้
ผู้สัมภาษณ์:	Sample นมผงที่ได้มา มีโอกาสทดลองมั๊ยคะ
No. 19:	ช่วง 3 เดือนแรกกินนมแม่เลยยังไม่ได้ทดลอง หลังจากนั้นจึงได้เสริมนิดหน่อย
ผู้สัมภาษณ์:	พอจ่ายห่อๆ คั้มั๊ยคะ
No. 19:	จำไม่ผิดจะได้คู่มือมาให้ แต่จะให้เสริมเอนฟาโกรคะ เพราะว่าเคยให้กินคู่มือแล้วอึจะแข็ง เราเลยเปลี่ยนยี่ห้อนม
ผู้สัมภาษณ์:	คู่มือที่ให้ลองคืออันที่ได้มาจาก รพ. ไซ้มั๊ย
No. 19:	ใช่คะ คู่มือที่เป็น dolphin สีน้ำเงินไซ้มั๊ยคะ เพราะว่ามีตุ๊กตา
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วเอนฟาโกทานต่อเนื่องยาวเลยมั๊ยคะ
No. 19:	ใช่ๆ พอเป็นเอนฟาโกรแล้วก็ไม่ได้มีลักษณะอะไรที่เปลี่ยน ก็ปกติเลยคะ ไม่ได้เปลี่ยน
ผู้สัมภาษณ์:	ถ้านมผงมี Promotion มีลดราคา มีของเล่นแถม สนใจจะเปลี่ยนแบรนด์มั๊ย
No. 19:	ไม่คะ ของเอนฟาโกรพอโตเค้าก็จะมีปรับสูตรเรื่อยๆ แล้วทางเอนฟาโกรเค้าก็มีจัดกิจกรรม มีของเล่นให้เรื่อยๆ อยู่แล้ว

ผู้สัมภาษณ์:	ตอนเลือกเอนฟาโกร คุณแม่หาข้อมูลเอง ไม่ได้ปรึกษาคุณหมอไข่ม้อย
No. 19:	ก็ไม่ได้ถึงขั้นต้องถามคุณหมอขนาดนั้นคะ เพราะว่าเราก็ดูจากแบรนด์ที่โฆษณา ที่วีเนอะ ว่าน่าจะดี ก็มีคูเม็กซ์ เอนฟาโกร แต่พอคูเม็กซ์อีแ่งก็ไม้อะเลอะเลยลอง เปลี่ยนเป็นเอนฟา
ผู้สัมภาษณ์:	นอกจากโฆษณา มีดูเทียบสารอาหารจากแบรนด์อื่นมั๊ย
No. 19:	ก็ดูจากข้อมูลโภชนาการข้างกล่อง เค้าก็จะมีสารอะไรสักอย่างที่ไม่เหมือนกัน แต่ จำไม่ได้ เราเห็นในคูเม็กซ์ไม่มีแต่เอนฟามีกินแล้วก็ไม่เป็นอะไรเลยคิดว่าดีกว่า
ผู้สัมภาษณ์:	มีถามคุณหมอหรือสามีหรือเพื่อนๆ ที่มีลูกมาก่อนมั๊ยว่าเป็นตัวไหนดี
No. 19:	คุณหมอนะแนะนำให้ป็นนมแม่อย่างเดียว มีเพื่อนเค้าก็แนะนำเป็น S26 แต่เราไม่คุ้น พอเห็นว่าน้องทานอันนี้ไม่ได้เป็นอะไรเลยไม่เปลี่ยน
ผู้สัมภาษณ์:	ทำไมเพื่อนถึงแนะนำ s26 คะ
No. 19:	เพื่อนก็มีลูกใกล้ๆ กัน ก็แนะนำว่ากิน S26 ก็ไม่ต้องผูกนะ ก็แชร์กันว่ากินคูเม็กซ์ แล้วอีแ่ง
ผู้สัมภาษณ์:	มีตามเพจคุณหมอหรือดาราบ้างมั๊ย
No. 19:	มีตามคุณหมอคะ แต่ดาราไม่ได้อะไรเท่าไร ไม่มีผล บางทีเรารู้ว่าเค้าก็รับโฆษณา นะคะ แต่ถ้าอย่างป็นคุณหมอก็เพจคุณหมอสุริยาที่แนะนำเรื่องนมแม่ คุณหมอ fight เรื่องนี้มาากเพราะว่ามันก็เป็นจริง ขนาดลูกเรากินแค่ 3 เดือนหนักๆ นะ ลูกเราไม่ เป็นอะไรเลย มีภูมิคุ้มกันดีจริงๆ เห็นเพื่อนบางคนได้นมจากกระเช้ามาก็อยากลอง ใจนึ่งก็เสียดาย บางคนนมก้อพอเห็นก็ชงเลย แต่เราก็พยายามตั้งใจ นมผงก็ค่อย ให้ไปกินเสริมทีหลังเอา อย่างน้อย 3 เดือนอัดนมแม่ไปก่อน ไม่ได้เอนตี้นมผงนะคะ
ผู้สัมภาษณ์:	นมผงต้องเลือกมั๊ยว่าต้องใส่ DHA Omega3 จะดีกว่า
No. 19:	ข้างในจริงๆ เค้าก็จะมีคล้ายๆ กันเกือบหมดแต่ปริมาณก็จะแตกต่างกันนิดหน่อย แต่บางอย่างมันไม่สามารถใส่ไปในนมผงได้เพราะมันเป็นธรรมชาติจากนมแม่ มัน สกัดไม่ได้นี่คะเท่าที่พอทราบ บางทีพวก alphabet เยอะๆ จำไม่ได้ พวกแอลฟา แลคตาบูมิน เราจะไปจำว่านมลูกที่เคนเราจำยี่ห้อขังไม่ได้เลย มันก็เชื่อแปปนึ่งว่า ลูกคุณเคนก็กิน
ผู้สัมภาษณ์:	ความน่าเชื่อถือของแบรนด์มีผลมั๊ย
No. 19:	มีผลคะ โดยเฉพาะกับแม่บางคนที่ยังไม่ได้ดูข้อมูล เพราะบางคนถ้าเค้าตั้งใจให้ นมแม่ก็ให้จนลูกอายุ 2 ขวบ ไม่เคยได้กินนมผงเลยก็มี ถ้าเค้ามีเวลาเค้าก็ให้ได้

ผู้สัมภาษณ์:	สามีหรือญาติแนะนำให้กินนมผงมัย
No. 19:	มีคะ ช่วงเริ่มที่จะกลับไปทำงานเราจะไม่มีเวลาทำนํ้านมไว้ เพราะพออายุ 4-5 เดือนเค้าจะโตจะกินนมเยอะ ซึ่งตอนแรกเราก็บอกว่าไหว แต่บางที่ทำงานแล้วก็ไม่ทัน ลูกร้องก็ต้องมีให้กินนมผงบ้างคะ ก็นิดหน่อย

การถอดเทปบทสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 20

ผู้สัมภาษณ์:	น้องเคยมีประวัติภูมิแพ้หรือเปล่าคะ
No. 20:	ไม่มีคะ ปกติ แข็งแรงดีคะ
ผู้สัมภาษณ์:	ปกติให้ลูกกินนมแม่หรือเปล่าคะ
No. 20:	ให้กินแค่เดือนครึ่งคะ
ผู้สัมภาษณ์:	ช่วงนั้นมีให้นมเสริมอะไรไหม
No. 20:	ช่วงแรกจะให้เป็นนมผงควบคู่ไปกับนมแม่โดยใช้วิธีการบีบ เพราะต้องทำงานพอทำงานไปสักพักลูกไม่ค่อยได้ดูดนมแม่ นํ้านมก็จะไม่มีเลยให้เขากินป็นนมผงต่อเนื่องคะ
ผู้สัมภาษณ์:	ตอนไปซื้อนมครั้งแรกมีการไปหาข้อมูลจากไหนยังงัยคะ
No. 20:	มีคนรู้จักที่เคยมีลูกแล้วเขาแนะนำ และก็คุณแม่คะ ว่าเมื่อให้ลูกกินนมอะไรแล้วแล้วลูกไม่แพ้ เลยคิดว่าลองเอาเป็นแบบที่เขาดู แต่พี่เขาเป็นสูตรเด็กโต เราก็ให้เป็นสูตรเด็กแรกเกิดไป
ผู้สัมภาษณ์:	นมที่ให้น้องกินเป็นยี่ห้ออะไร
No. 20:	นม เอนฟาร์ แลค
ผู้สัมภาษณ์:	พอพี่เขาแนะนำ มีกลับไปถามหมอก่อนไหม หรือว่าให้กินเลย
No. 20:	มีถามคะ คุณหมอก็บอกว่า นมตัวนี้ก็กินได้ แต่ก็ต้องดูด้วยว่า น้องกินแล้วแพ้ไหม อาเจียนหรือเปล่า ขับถ่ายปกติไหม แต่เวลาจะใช้ปริมาณการชงอ่อนๆ ไม่เข้มข้นมากคะ เพราะน้องจะอ้วกออกหมดเลย
ผู้สัมภาษณ์:	หลังจากถามคุณหมอ มีไปหาข้อมูลเพิ่มเติมเช่น อินเทอร์เน็ต เทียบกับยี่ห้ออื่นบ้างไหม
No. 20:	คือหลังจากให้น้องกิน ปรากฏว่าน้องกินได้ไม่แพ้ก็ให้กินต่อเนื่องเลย
ผู้สัมภาษณ์:	มีดูข้อมูลข้างกล่องเปรียบเทียบนมชนิดอื่นๆ ไหม
No. 20:	ดูคะก็อยากให้ลูกได้รับสารอาหารครบ แม่ก็แนะนำว่าลองเป็นนมหมีไหม เพราะแม่เลี้ยงพวกหนูก็ให้กินนมหมี พอลองซื้อนมหมีมาลองให้กินน้องอ้วกออกหมดเลย จึงไม่ให้ต่อ

ผู้สัมภาษณ์:	สรุปก็คือว่าให้ลูกกินนม เอ็นฟาร์แลค แล้วเปลี่ยนมาเป็นนมหมี่แต่น้องแพ้วเลยให้กินเอ็นฟาร์แลคเหมือนเดิม
No. 20:	ใช่ค่ะ
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วมีเปลี่ยนเป็นนมตัวใหม่อีกไหมคะ
No. 20:	หลังห้าเดือนค่ะเปลี่ยนมาเป็นนมแพะ เพราะพี่สาวแนะนำว่านมแพะดี มีคุณค่าอาหารใกล้เคียงกับนมแม่
ผู้สัมภาษณ์:	คือหลังหกเดือนน้องเปลี่ยนสูตร แต่พี่สาวแนะนำเป็นนมแพะเลยให้น้องกินนมแพะแล้วน้องกินได้ไหมแพ้ว
No. 20:	น้องกินได้จนครบ 1 ปีค่ะ ไม่มีปัญหาอะไร แต่นมแพะ น้องกินแล้วจะไม่ค่อยอยู่ท้องเท่าไร เหมือนไม่อิ่ม ก็ต้องหารพวกอาหารเสริมเข้ามาช่วยอย่างซีรีแลค กล้วย บดอะไรแบบนี้ค่ะ
ผู้สัมภาษณ์:	ย้ายไปถามตอนนมหมี่ มีถามหม่อไหม
No. 20:	ถามค่ะ ว่าน้องกินแล้วเป็นแบบนี้ เขาจะแพ้นมวัวหรือเปล่า แต่หม่อบอกว่าเอ็นฟาร์แลคก็กินมวัว คุณหม่อก็แนะนำว่าลูกกินนมอะไร ก็ได้ก็ให้กินตัวนั้นไปก่อน
ผู้สัมภาษณ์:	อย่างนมแพะที่พี่สาวแนะนำ มีกลับไปถามหม่อไหม
No. 20:	ถามค่ะ แต่น้องกินแล้วไม่แพ้ไม่เป็นอะไร ก็เลยยอมให้กินมา
ผู้สัมภาษณ์:	สาเหตุที่ทำให้เชื่อว่าเราต้องเปลี่ยนมาเป็นนมแพะคืออะไร
No. 20:	คือดูแล้วนมแพะจะเหมือนนมแม่ เพราะตั้งแต่ต้นอยากให้ลูกกินนมแม่นานๆ แต่เราไม่มีน้ำนมให้เขาจึงตัดสินใจเลือกนมแพะ
ผู้สัมภาษณ์:	เวลาเลี้ยงนม ดูเทียบราคาด้วยไหม
No. 20:	ค่ะ นมแพะราคาสูงมาก แต่ยอม เพราะอยากให้ลูกได้สารอาหาร ได้กินดีๆ เอ็นฟาร์แลคก็ราคาประมาณใกล้เคียงๆ กันค่ะ
ผู้สัมภาษณ์:	พอครบ 1 ขวบ ก็เปลี่ยนมาเป็นนมUHT หรือยังงัย
No. 20:	ไม่ค่ะ ยังให้เป็นนมผง แต่เป็นนมหมี่ ลองให้กินนมหมี่รสน้ำผึ้ง น้องกินแล้วก็ดีค่ะ
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วได้ค้นอินเทอร์เน็ตดูใหม่ว่านมตัวไหนดี ยี่ห้ออะไรดีกว่า
No. 20:	ไม่ได้หาค่ะว่ายี่ห้อไหนดี ส่วนใหญ่ก็เชื่อที่บ้าน
ผู้สัมภาษณ์:	แล้วตอนที่เปลี่ยนมาเป็นนมหมี่ครั้งล่าสุดได้กลับไปถามหม่ออีกไหม
No. 20:	ไม่แล้วค่ะเพราะเขาโตแล้ว กินแล้วไม่เป็นไร ช่วงแรกเขาอ้วกเลยกังวล

ผู้สัมภาษณ์:	มินมที่ได้มาจากโรงพยาบาลไหม
No. 20:	มีบีเอ มาแนะนำนมสำหรับคุณแม่ เป็นนม HIQ
ผู้สัมภาษณ์:	ของลูกก็เป็น HI Q เหมือนกันไหม
No. 20:	ของลูกไม่มีค่ะ เพราะที่นี้เขาจะรณรงค์เป็นนมแม่ ให้นมแม่เป็นหลัก
ผู้สัมภาษณ์:	ก่อนที่จะให้ลูกกินนมผงมีหาข้อมูลก่อนไหม ดูราคาเทียบกับไหม
No. 20:	พอดีช่วงที่ทำงานร้านสะดวกซื้อเห็นที่ร้านเอานมผงมาขาย ก็ได้อ่านข้อมูลว่าแต่ละสูตรเป็นยังไงมีส่วนผสมอะไรบ้าง แต่เราคิดว่า เอ็นฟาร์แลคทีสุดเลยให้ตัวนี้ ราคาอาจจะสูงแต่เราพอซื้อได้

